

บทที่ 8

การนำบทมาผลิตเป็นละครโทรทัศน์

บทละครโทรทัศน์ที่ผู้เขียนบทได้ทำการผลิตไว้ จะกลายมาเป็นละครโทรทัศน์ได้ก็ต่อเมื่อมีการนำไปผลิตเป็นละครโทรทัศน์ ซึ่งหมายถึงว่า บทจะต้องถูกนำไปเกี่ยวข้องกับบุคคลอีกหลายฝ่ายด้วยกัน ซึ่งเมื่อต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย อาจเกิดการถอดรหัส (decode) ตัวยุทธละครแตกต่างกันได้หากผู้ถอดรหัส (decoder) ไม่เข้าใจในสิ่งที่ผู้เขียนทำการเข้ารหัส (encode) มา การเปลี่ยนแปลงแก้ไข หรือเพิ่มเติมบทจึงอาจเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้

จะเห็นได้ว่า บทละครโทรทัศน์ที่ผู้เขียนบทละครทำการผลิตขึ้น เป็นชิ้นงานแรกเปรียบเสมือนแผนที่ให้ทีมงานอื่นๆนำไปปฏิบัติงาน ดังนั้น หากผู้เขียนบทสามารถเข้ารหัส (encode) บทละครโทรทัศน์ได้ดี ชัดเจน ไม่น่าจะทำให้บทละครเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากนัก เมื่อนำมาผลิตเป็นละครโทรทัศน์ แต่การที่ละครโทรทัศน์นำเสนอเรื่องราวออกมาแตกต่างไปจากบทละครที่เขียนไว้ นับเป็นเรื่องน่าสนใจ การศึกษาในประเด็นนี้จะทำให้ทราบถึงสาเหตุที่ทำให้เปลี่ยนแปลงว่ามาจากตัวยุทธละครเองหรือปัจจัยอื่นๆ ซึ่งหากว่าเป็นที่ตัวยุทธเอง ผู้เขียนบทจะได้ทราบถึงข้อบกพร่อง เห็นถึงแนวทางการแก้ปัญหา และสามารถนำมาเป็นความรู้ในการเขียนบทละครโทรทัศน์ครั้งต่อไปได้

สำหรับละครโทรทัศน์เรื่อง “นางทาส” ที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์สี กองทัพบกช่อง 7 ระหว่างวันที่ 10 มีนาคม 2551 – 12 พฤษภาคม 2551 นี้ ดำเนินการสร้างโดย บริษัท ดาราวิดีโอ จำกัด กำกับการแสดงโดยคุณสยาม สังขวิบูลย์ และเขียนบทโดย ภาวิต ซึ่งเมื่อทำการศึกษาดูบทละคร และรับชมละครโทรทัศน์ที่ผลิตออกมา พบว่า นางทาส ในรูปแบบละครนั้นมีสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปจากบทละครโทรทัศน์ ดังนี้

ตอนที่ 1

จากการรับชมละครโทรทัศน์เรื่อง “นางทาส” เปรียบเทียบกับบทละครโทรทัศน์ ตอนที่ 1 นั้น พบว่า มีส่วนที่ละครนำเสนอแตกต่างไปจากบทละครในประเด็นต่างๆ ดังนี้

ตัดบางฉากทิ้งไป

ละครโทรทัศน์ตอนที่ 1 ที่นำเสนอนี้ มีการตัดบางฉากออกไป ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากผู้กำกับทั้ง 2 ท่านมีความเห็นว่าเนื้อหาในส่วนนั้นไม่จำเป็น หรือเป็นเนื้อหาที่ทำให้เนื้อเรื่องยืดยาวเกินไป ซึ่งฉากที่คุณสยาม สังขวิบูลย์ ผู้กำกับการแสดง ได้ตัดทิ้งไป ได้แก่

-ฉากที่ 5 และ ฉากที่ 6 ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับบ้านของเย็นที่ลูก-เมียต่างรอยิ่งกลับบ้าน ซึ่งเกริ่นว่ายิ่งเล่นพนันจนหมดตัว แถมเป็นหนี้ก็ต่างหาก และเมื่อยิ่งกลับบ้านก็เมามาย ปวดท้อง ลูก-เมียต้องต้มยาให้กิน และผู้เขียนใช้รหัสของละครมาการเล่าเรื่อง เชื่อมโยงเรื่องราวต่อไปในฉากที่ 7 โดยใช้รหัสเชิงตรรกะ (Digital code) เชื่อมบทสนทนาของล้วน และพัก ในพูดในประโยคเรื่องเดียวกัน ดังนี้

ฉาก 5 บ้านเย็น (ข้างนอก) ค่ำ

ตัวละคร เย็น, ยืน, ล้วน, ยิ่ง, คนในบ่อน 2 คน

-ขึ้นภาพ Stock Shot บรรยากาศของทุ่งนาค่ำ

-รับภาพล้วนนั่งรออยู่บริเวณบันไดบ้าน.. สีหน้าที่เหม่อมองออกไปข้างหน้าเต็มไปด้วยความกังวล

-แช่ภาพไว้พักหนึ่งแล้วเย็นเดินลงมานั่งข้างๆ แม่

ล้วน (เบือนหน้ามามองเย็นแวบหนึ่ง) ยังไม่่วงหรือ..

เย็น ยังจะ..แม่ไปนอนเถอะ..ฉันจะคอยพ่อเอง..

-ขณะเย็นพูด ยืนก้าวลงมา+นั่งบันไดเหนือขึ้นไป

ยืน ไปนอนเถอะแม่..เอ็งด้วย..เย็น..

-ทันใดมีเสียงร้องครวญครางของยิ่งดังแว่วมา

เสียง โอย..โอย..(เจ็บปวด)

-ล้วน+ลูกทั้ง 2 ลูกขึ้นอย่างรวดเร็ว

ล้วน พี่ยิ่ง

-ล้วนขยับเดินไป โดยเย็น+ยืนตามไปด้วย แต่แล้วก็ต้องชะงัก

-แทนสายตา ชาย 2 คน ช่วยกันพยุงยิ่งคนละข้างเดินตรงมา

ล้วน ยืน..เย็น..ไปรับพ่อสิ

-2คน รีบไปรับยิ่ง ซึ่งโอดครวญตลอด แล้วพาเดินขึ้นบ้าน

ล้วน พี่ยิ่งเป็นอะไรไปจะ..

คนในบ่อน1 ก็ปวดท้องอย่างเดิมนั้นแหละ...

ล้วน ขอบใจนะจ๊ะ..ที่มาส่ง..

คนในบ่อน2 ไม่เป็นไร อย่าลืมหนี้ 3 ซ้ำที่ลุงเขาต้องให้นายบ่อนก็แล้วกัน

ล้วน (ชะงักนิดหนึ่ง) 3 ซ้ำ!

-คนในบ่อน 2 ไซ้!..ไปละป่า!

-2คนเดินไป ล้วนถอนใจยาวด้วยความกังวล

เนื้อหาบทละครข้างต้น ผู้กำกับมีความเห็นว่าสามารถตัดทิ้งได้เพราะไม่ได้ทำให้เนื้อเรื่องมีการพัฒนา และมีเนื้อหาคล้ายคลึงกับช่วงที่ยังคิดจะขายเย็นเป็นทาส ผู้กำกับจึงตัดสินใจให้ตัดฉากเหล่านี้ทิ้งไป โดยดำเนินเรื่องจากฉากที่ 4 ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับล้วงถูกยืมซ่อมเพื่อเอาเงินไปเข้าบ่อน และใช้ภาพ Stock shot คั่น และเข้าสู่ฉากที่ 7 ในเนื้อหาเกี่ยวกับประเด็นที่คุณพระสีหโยธิน ได้เลื่อนตำแหน่งเป็นพระยาสีหโยธินเลย

บทละครอีกฉากที่ถูกตัดทิ้งไป คือฉากที่ 28 – ฉากที่ 30 ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับอาการปวดท้องของยี่ง เป็นเหตุการณ์ต่อเนื่องจากงานเลี้ยงฉลองเลื่อนบรรดาศักดิ์พระยาสีหโยธิน ซึ่งผู้เขียนบทเขียนไว้ ดังนี้

ฉาก 28 เรือนพักยี่ง+ล้วง ดึก

ตัวละคร ยี่ง , ล้วง

-ขึ้นภาพดวงจันทร์เต็มดวงลอยผ่านหลังกลุ่มเมฆ แล้วไหลออกมาใหม่

-รับภาพเรือนทาสต่างตกอยู่ในความเงียบ ด้วยเป็นเวลาดึกมากแล้ว

-ตัดรับภาพภายในห้อง..ยี่งนอนร้องครวญครางด้วยความเจ็บปวด

ล้วง ปวดมากหรือพี่

ยี่ง (ตวาด) ก็เออสิวะ..ไปหายามาให้ข้า! ไป!

ล้วง จะไปหาที่ไหนได้..ดึกปานนี้แล้ว!

ยี่ง โอ๊ย..มัวแต่พูดอยู่นั้นแหละ..ไป!

ล้วง (ลนลาน) จ๊ะ...ฉันจะไปเดี๋ยวนี้ละจ๊ะ

-ล้วงรีบออกไป..ยี่งนอนครวญคราง

ฉาก 29 ห้องพัก

ตัวละคร พัก, ล้วง, ละออ

พัก จะว่าเป็นเพราะกับ..ก็ไม่น่าจะใช่ เพราะไม่เห็นมีใครเขาเป็นอะไรเลย นอกจากผัวเอ็ง!

ล้วง ไม่ใช่เพราะกับข้าวหรืออกป่า.. ตอนอยู่ที่บ้านพี่ยี่งเขาก็เป็น...

พัก หรือจะเป็นผีในท้อง

ล้วง อู๊ย! ไม่ใช่จ๊ะ ไม่ใช่แน่ๆ

พัก งั้นจะเป็นอะไร

ละออ (ลุกขึ้นนั่ง+หาว) เมื่อไหร่จะให้ยาเขาไปเสียทีละยาย ฉันได้ยินยายชักเขาตั้งนานแล้ว

พิก อ้าว..ยังไม่หลับหรือหรือนั่น!

ละออ หลับแล้ว! แต่เสียงยายปลุกให้ตื่น! ให้ยาเขาไปได้แล้วยาย ฉันจะได้หลับต่อ

พิก ดี! นังคนนี่

-พิกลุกขึ้นไปมูมห้อง+เปิดหีบหาห้อยยา

ละออ ยายแกเป็นหมอประจำบ้านจ๊ะ..รักษาหายบ้าง ไม่หายบ้าง

พิก (หันขวับมามอง) นังละออ

-ละออรีบล้มตัวลงนอน ดึงผ้าห่มคลุมโปง โดยพิกหันกลับไปคั่นยาต่อ พร้อมบ่นพึมพำ

ฉาก 30 ห้องพิกยิง

ตัวละคร ยิง , ล้วน

-ภาพล้วนถือถ้วยยาเข้ามาในห้อง (ดื่มแล้ว)

ล้วน พี่ยิง..เป็นยังไงบ้าง..

ยิง (หงุดหงิดด้วยความปวดท้อง+รอนาน) มึงหายไปในที่ตั้งนานวะ!

ล้วน ต้มยาจ๊ะพี่..ยายพิกแกอุตส่าห์ลุกขึ้นมาต้มน้ำให้..

-ล้วนประคองยิงขึ้นนั่ง..ช่วยป้อนยาให้

ผู้กำกับมีความเห็นว่า เนื้อหาในส่วนนี้ไม่น่าสนใจ ไม่ได้เกี่ยวกับตัวละครเอก ถ้าตัดทิ้งก็ไม่เสียอารมณ์ และเนื้อความของเรื่องก็ไม่ได้เปลี่ยนแปลงไป จึงตัดทิ้ง และนำเสนอเรื่องราวจากที่ 31 ต่อเลย ถือว่าเป็นการเข้ารหัสใหม่อีกครั้งโดยผู้กำกับกับการแสดง โดยการใช้รหัส ลุนทรียะ

นอกจากนี้ ยังมีบางฉากที่ผู้กำกับทำการตัดเนื้อหาออกไปบางส่วน (trim) เพื่อให้เนื้อเรื่องดำเนินไปได้รวดเร็ว ซึ่งฉากที่ตัดทิ้งไป ได้แก่

-ฉากที่ 23

เป็นฉากที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสาลี แอบ ปวน โดยเป็นฉากสั้นๆนำเสนอความขบขันที่ปวนทำให้สาลีโกรธ แต่พอสาลีขว้างของกลับถูกแอบแทน ซึ่งผู้เขียนบทได้เขียนบทละครฉากที่ 23 ไว้ดังนี้

ฉาก 23 เรือนสาลี

ตัวละคร สาลี,แอบ,ปวน

- ขึ้นภาพสลาลี่กำลังใช้สีผึ้งทาปากด้วยสีหน้าบึ้งตึง โดยมีปวนบรจพัดให้

ปวน (เหลือบมองสลาลี่แวบหนึ่ง แล้วก้มหน้าพูดเรียบๆ) จิตใจที่เต็มไปด้วย
โลภะ..โทสะ..โมหะ..ย่อมจะพาความสงบสุขมิได้..

- สลาลี่ชะงัก+ค่อยๆ กลอกตามาที่ปวน

สลาลี่ อีปวน! มึงพูดอะไร

ปวน บ่าวแค่พูดให้สติเท่านั้นแหละเจ้าคะ..(เว้นนิด+ส่ายหน้า) แต่ก็มีได้นำพา

สลาลี่ (โกรธจัด) อีปวน! (หันรีหันขวางหยิบหมากลูกใหญ่ขว้าง)

- ภาพปวนก้มลงหลบอย่างเนิบนาบ..หมากข้ามไปโดนแอบซึ่งวิ่งทะเร่ทะรำเข้ามา

แอบ คุณเจ้าขา!..โอ๊ย..

สลาลี่ (ชี้หน้าปวน) มึงไปเดี๋ยวนี้เลย จะไปบวชชี่ที่ไหนก็ไป

ปวน เจ้าคะ..(คลานออกไปอย่างเรียบร้อย)

สลาลี่ (หันมาทางแอบ) เอ็งก็ชอบทะเร่ทะรำเข้ามานัก!

- แอบเอามือที่กุมหน้าผากออก..เห็นหน้าผากปูดเขียว

จะเห็นได้ว่า ในฉากนี้ แม้จะเป็นเพียงฉากสั้นๆ แต่ก็สามารถสร้างตลกขบขันในกับเนื้อเรื่องได้ และผู้ตัดต่อมีความเห็นว่าควรจบประเด็นนี้ที่ปวนคลานออกไป เพื่อให้เชื่อมโยงกับบทตอนที่ 24 คือ เมื่อปวนเดินออกมาในฉากที่ 23 ก็ต่อเข้าที่ฉาก 24 ที่กำหนดให้ปวนเดินลงบันไดลงมา และบ่นว่า แต่ก็มีได้นำพา ซึ่งถือว่าสามารถทำให้นเนื้อเรื่องกลมกลืน และสร้างความขบขันให้กับเนื้อเรื่องได้ดีกว่าตัวบทละคร โดยตัวบทที่เขียนคือเนื้อบทที่ได้ถ่ายทำแล้ว แต่ผู้กำกับได้ตัดออกไป

การที่ผู้กำกับทำเช่นนี้ ถือเป็นการเข้ารหัสใหม่ โดยใช้รหัสเชิงสุนทรียะ (Aesthetic code) มาจัดการการนำเสนอเรื่องราวให้ขบขันมากยิ่งขึ้น

-ฉากที่ 43

ฉากนี้เป็นฉากสำคัญอีกฉากของเรื่อง เป็นการนำเสนอเหตุการณ์ที่ยิ่ง
ตัดสินใจจะนำเย็นไปขายเป็นทาส ซึ่งผู้เขียนบทได้เขียนไว้ ดังนี้

ฉาก 43 บ้านเย็น ไกลเคียง

ตัวละคร ยิง, ล้วน

- ขึ้นภาพล้วนถือถ้วยยาเดินมาส่งให้ยิง..ยิงรับมาดื่ม+วางลง สีหน้าเคร่งเครียด

ล้วน ค่อยยังชั่วไหมพี่..

- ยิงนั่งนิ่ง..ล้วนเห็นยิงไม่พูด..ดึงหยิบถ้วยยาลูกขึ้นจะไปเก็บล้าง

- ยี่ง (พูดลอยๆ) ฉันทจะเอนังเียนไปขาย
- ล้วนซงัก นิงตัวแข็งครู่หนึ่งก่อนจะค่อยๆ หันกลับมา
- ล้วน พี่..พี่ว่าอะไรนะ
- ยี่ง เมื่อคืนฉันติดทิดอ่วมอยู่ 3 ชั่ง..คงจะต้องเอนังเียนไปขายมาใช้หนี้!
- ล้วน (ทรวดตัวลงอย่างหมดแรง) พี่ยี่ง! พี่ไม่สงสารมันหรือ
- ยี่ง ข้าจะเอาไปขายคุณหญิงแยม
- ล้วน ก็นั่นแหละ..
- ยี่ง (เห็นขยับมาตวาดทันที) กูจะพามันไปวันพรุ่ง มึงไม่ต้องพูดเสียให้ยาก!
- ล้วนนิ่งอึ้ง น้ำตาซึม..ยี่งพาลรีพาลขวางเมื่อเห็นน้ำตาล้วน
- ยี่ง จะร้องไห้อะไรวะ..กูขายให้คุณหญิงแยมนะดีกว่าขายให้คนอื่น
- ล้วน แต่มันไกล..(ก่อนสะอื้นแล่นมาจุก) เียนมันไม่เคยจากบ้านไปไหน!
- ยี่ง อูวะ! (ลุกขึ้นหงุดหงิด) งั้นขายให้ไอ้ทิดอ่วมมัย! อยู่ใกล้ๆ แค่นี้เอง มันจะได้เอาเป็นเมียเสียเลย
- ล้วนพยายามกลั้นสะอื้น
- ยี่ง กูนะมองไกล ขายให้คุณหญิงแยมนะแหละเพราะหดี ได้เป็นเมียท่านเจ้าคุณก็สบายไปเลย..มึงไม่อยากจะลูกเขยเป็นพระน้ำพระยากับเขาอะ
- ล้วน มันไกล..
- ยี่ง เอ๊ะ! อีนี่! งั้นจะเอาอย่างไรกับบอกมา! จะให้ขายคุณหญิงแยม หรือทิดอ่วม เพราะยังงี้กูก็ต้องขาย!

ในฉากนี้ ผู้กำกับฯซึ่งเป็นผู้ควบคุมการติดต่อละครด้วยตนเอง เป็นผู้ตัดสินใจให้ตัดเนื้อหาในส่วนหลังของฉากออกไป คือ จบแค่คำพูดของยี่งที่ว่าตนเองมองไกลที่นำเียนไปขายกับคุณหญิงแยม ไม่ต้องให้ล้วนและยี่งเถียงกันซ้ำในประเด็นเดิมอีกเพราะถือว่าพูดไปแล้ว และซ้ำซากเกินไป โดยตัดบทที่เอียงคือเนือบที่ถ่ายทำแล้ว แต่ผู้กำกับได้ตัดออกไป

-ฉากที่ 63

ฉากนี้ถือเป็นอีกฉากที่มีความสำคัญ เนื่องจากเป็นฉากที่พระยาสิทธิโยธินได้พบกับเียนเป็นครั้งแรก ซึ่งฝ่ายพระเอกได้ประทับใจเียนตั้งแต่แรกเห็น ซึ่งผู้เขียนบทได้เขียนบทไว้ว่า

ฉาก 63 บริเวณใกล้ประตูบ้านใหญ่
ตัวละคร เจ้าคุณ,เียน,ยี่ง,ล้วน,คนลากรถ,บ่าวอื่นๆ

-ภาพยิง+ลั่น+เย็น กำลังเดินตรงไปที่ประตูบ้าน

-รับภาพเจ้าคุณนั่งรถเจ๊กเข้ามา

-3 พ่อแม่ลูกชะงักมอง

ยิง (สีหน้าดีขึ้น) ท่านเจ้าคุณกลับมาแล้ว

-รถเจ๊กเข้ามาจอด..ยิง+ลั่นรีบทรุดตัวลงนั่งไหว ในขณะที่เย็นยังยืนเบ็งตามอง

-ภาพเจ้าคุณมองมาที่เย็น (ภาพ Slow)

-ภาพลั่นดึงเย็นลงนั่ง..เย็นรีบหลบหลังแม่ด้วยความหวาดกลัว

เจ้าคุณ พ่อยิง..แม่ลั่น..มาทำไมอีกล่ะ..

ยิง เอาลูกสาวมาขายให้คุณหญิงแยมขอรับ..แต่ท่านไม่กรุณารับซื้อ..

-เจ้าคุณมองเย็นอีก..เย็นซึ่งกำลังแอบโผล่หน้าออกมามอง รีบก้มหน้างุด..หลบหลังแม่ใหม่

ยิง อีเย็น..ไหวเจ้าคุณท่านซี!

-เย็นค่อยๆ โผล่ออกมาไหว แล้วผลุบเข้าไปใหม่

-สีหน้าเจ้าคุณมีแววเหมือนจะพอใจแวบหนึ่ง

ยิง เอ้อ..กระผมลาละขอรับ..

-เจ้าคุณพยักหน้า..มองเย็นอีกที แล้วสั่งให้รถเจ๊กลากต่อ

-เย็นมองตาม

ยิง ไป!

-3 พ่อแม่ลูกลุกขึ้นเดินออกไป

จะเห็นได้ว่าฉากนี้เป็นฉากที่นำเสนออารมณ์ของท่านเจ้าคุณที่มีต่อเย็น ดังนั้น ผู้กำกับฯ จึงได้ตัดในส่วนท้ายของตัวบทละครออกไป ให้จบฉากนี้เพียงให้ยังลาท่านเจ้าคุณ พาลูกเดินไป และท่านเจ้าคุณมองตามด้วยแววตาพึงพอใจเย็น

ผู้กำกับฯ ทำการถอดรหัสบทละคร และเข้ารหัสใหม่ โดยเน้นอารมณ์ของฉากนี้ไปที่ตัวท่านเจ้าคุณ ถือว่าเป็นการนำรหัสเชิงสุนทรียะมาเข้ารหัสใหม่ เพื่อการสื่อความหมายละครให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ให้คนดูรู้สึกได้ว่า ท่านเจ้าคุณเหมือนจะเกิดความสนใจในตัวเย็น

-ฉากที่ 69

เป็นอีกฉากที่มีการตัดเนื้อหาออกไปในบางส่วน ซึ่งฉากนี้ เป็นเหตุการณ์ที่ยังพาเย็นไปขายเป็นทาสให้กับจมีนไวยวรรณ โดยตัดสิ้นใจขายขาด เย็นตกใจรีบอุ้มนอนพ่อ ซึ่งผู้เขียนบทได้เขียนไว้ ดังนี้

ฉาก 69 บ้านจมีน
 ตัวละคร เดิม
 ยิง กระผมขอ 5 ชั่งเถอะขอรับ!
 ทนาย จะขายฝากหรือขายขาดละ
 -เย็นสะกิดพ่อ พ่อหันไปมอง เย็นสบตาพ่อน่าสงสาร
 ยิง (กระแอมนิดหนึ่งแล้วหันกลับมา) ขายฝากขอรับ!
 ทนาย ถ้าขายฝากเอาไป 3 ชั่งพอ!
 ยิง ท่านขอรับ..
 ทนาย เขาก็เอา..ถ้าไม่เขาก็กลับไป!
 ยิง (นิ่งคิดนิดหนึ่ง) ขายขาดก็ขายขาดขอรับ!
 -ทนาย+จมีน สบตากันพอใจ
 เย็น พ่อ! ไหนพ่อว่าจะขายฝากไป..พี่เย็นก็จะพยายามเก็บอัฐมาไถ่จัน..
 ล้วน พี่ยิง..ขายฝากเถอะนะพี่
 ทนาย อย่ามัวชักช้าเสียเวลา จะขายก็ขาย ไม่ขายก็อย่าขาย!
 ยิง ขายขอรับ! ขายขาดเลย
 เย็น พ่อ!
 ล้วน พี่ยิง!

จะเห็นได้ว่า ในฉากนี้ ผู้เขียนบทเขียนถึงเหตุการณ์ที่ยิงนำเย็นไปขายให้บ้านจมีน ไวยวรรณาก ซึ่งหากได้เงินเยอะก็ต้องขายเย็นขาด ซึ่งเมื่อยิงตัดสินใจขายขาด เย็นก็อ่อนวอนพ่อ เหมือนกับที่เคยอ่อนวอนในฉากก่อนหน้านี้ เป็นการนำเสนอเนื้อหาซ้ำเพื่อเพิ่มความเข้าใจ ผู้กำกับฯจึงได้ทำการตัดเนื้อหาในส่วนที่เย็นอ่อนวอนพ่อทิ้งไป (ตัวหนังสือเอียง) โดยได้กำหนดให้จบฉากตรงยี่งตัดสินใจขายขาดเย็น แล้วตัดไปอีกฉากเลย เพราะมีความเห็นว่าสามารถทำให้ผู้ชมมีอารมณ์ร่วมกับละครมากกว่า คือ ให้ผู้ชมตกใจที่ยิงจะขายขาดเย็น และให้ลุ้นว่าบั้งจะมาช่วยเย็นได้ทันเวลาหรือไม่ ถือเป็นการเข้ารหัสใหม่โดยผู้กำกับฯ โดยใช้รหัสเชิงสุนทรียะ (Aesthetic code) มาช่วยจัดการให้เนื้อเรื่องน่าติดตาม มากกว่าการให้ผู้ชมนั่งฟังเย็น-ล้วน-ยิงอ่อนวอน และพูดกันซ้ำในประเด็นเดิมอย่างที่ผู้เขียนบทได้เขียนไว้

-ฉากที่ 73

มีเนื้อหาเกี่ยวกับเย็นคือ ไม่ยอมลงแกงไตให้ยิงขายตนให้กับจมีนไวยวรรณาก เพราะไม่ต้องการถูกขายขาดเป็นทาสตลอดชีวิต ซึ่งผู้เขียนบท ได้เขียนไว้ ดังนี้

ฉาก 73 บ้านจมีน

ตัวละคร เดิม

-ภาพจมีนพยักหน้ากับทนาย..ทนายเข้ามาช่วยลากตัวล้วนซึ่งกอดลูกแน่นไม่ยอมให้ลงแกงได้ออกไป

ทนาย มานี่!

ล้วน (พยายามดิ้นสุดชีวิต) ปล่อยฉัน! ปล่อย!

เย็น แม่!..(ผวาจะไปหาแม่..แต่ถูกยั้งลากตัวมา)

ยี่ง นังเย็น!..เอ็งบอกจะช่วยข้าไม่ใช่รี..เมื่อกี้เอ็งบอกว่าจะขายใครก็ได้ไง

เย็น ก็ฉันไม่อยากให้พ่อขายฝาก..ฉันกลัว

ล้วน อย่า..นะลูก..

ทนาย มึงเจียบเลย นังนี่!

ยี่ง (พยายามหวานล่อม) เอ็งเห็นมั๊ย ท่านจมีนท่านใจดีออกจะตาย ท่านเมตตาเอ็ง..ดูนัยน์ตาท่านก็รู้..

จมีน (พยักหน้ายิ้มแย้ม) ลงแกงไต่เสียก่อน ส่วนเรื่องขายขาดหรือขายฝากเอาไว้พูดกันทีหลังก็ได้..

-เย็นมองหน้าจมีน แล้วหันไปมองพ่อ

ยี่ง เห็นมั๊ย! เย็น! ข้าบอกแล้วว่า ท่านจมีนท่านเมตตาเอ็ง..

ล้วน อย่านะเย็น อย่าไปเชื่อ

ยี่ง มึงเจียบนะอีล้วน

-เย็นมองทางโน้นที่ ทางนี้ที่ลั้งเล

ผู้เขียนบทใช้รหัสของละคร (drama code), รหัสสุนทรียะมาเข้ารหัสในการนำเสนอ ถือเป็นลีลาในการเล่าเรื่อง ให้ผู้ชมคอยลุ้นว่าเย็นจะยอมลงแกงได้อหรือไม่ ซึ่งผู้กำกับฯเห็นว่า สามารถเล่าเร็วได้ในเนื้อหาตรงนี้ จึงได้ตัดเนื้อหาในส่วนต้นออก(ตัวหนังสือเอียง) และให้เข้าเรื่องที่ยิ่งเก๋ลือกล่อมเย็นให้ลงแกงได้อได้เลย ถือเป็นกรนำรหัสเชิงสุนทรียะ (Aesthetic code) มาจัดการการนำเสนอเรื่องราวให้กระชับ น่าติดตามมากยิ่งขึ้น

การเปลี่ยนแปลงในฉาก

ละครโทรทัศน์ที่ออกอากาศ มีบางฉากที่มีอารมณ์ในการนำเสนอแตกต่างไปจากบทละครโทรทัศน์ที่ผู้เขียนบทได้เขียนไว้ ซึ่งส่วนมากเป็นการเปลี่ยนแปลงในประเด็นของอารมณ์ในการนำเสนอ ซึ่งฉากที่มีการเปลี่ยนแปลงในฉาก ได้แก่

-ฉากที่ 9

ฉากนี้เป็นฉากที่สาหล่าขึ้นไปแสดงความยินดีกับพระยาสิทธิโยธินที่ได้เลื่อนบรรดาศักดิ์ ซึ่งเป็นฉากแรกในละครที่สาหล่าปะทะกับคุณหญิงแย้ม โดยเป็นการแสดงความไม่ถูกกันของภรรยาหลวงอย่างแย้มกับภรรยาน้อยอย่างสาหล่า ซึ่งผู้เขียนบทได้ทำการเขียนไว้ ดังนี้

ฉาก 9 เรือนใหญ่

ตัวละคร เจ้าคุณ,แย้ม,สาหล่า,พิก,แอบ,ละออ,บั้ง

เจ้าคุณ เย็นพรงนี้ เราจะจัดงานฉลองใหญ่กัน..เอ๊ะ! จะเตรียมทันใหม่นี้..

แย้ม (หันมาทางพิก) ทันใหม่พิก

พิก ทันเจ้าคะ!...

เสียงสาหล่า คุณพี่คะ

-ทุกคนชะงัก หันไปมองเป็นตาเดียว แทนสายตา สาหล่าเดินขึ้นมา ติดตามด้วยแอบ ซึ่งเดินวางมาดไม่ต่างจากเจ้านาย แอบสบตาบั้ง ต่างคนต่างถลึงตาใส่กัน

-สาหล่าไหว้เจ้าคุณพร้อมรอยยิ้มอ่อนหวาน แล้วหันมาไหว้แย้มด้วยท่าทีที่ (ทำเป็นอ่อนหวาน) เช่นกัน แต่นัยน์ตาที่มองสบแย้มนั้นบอกความไม่พอใจแวบหนึ่ง ในขณะที่แย้มก็เมินกลับ+ยกมือรับไหว้แต่อกบอกรู้ว่าสาหล่าไม่ได้อยู่ในสายตาเช่นกัน

เจ้าคุณ (เหลือบมองแย้มเกรงๆ ใจแวบหนึ่ง) มาทำไม สาหล่า...

สาหล่า อีฉันเพิ่งทราบว่า คุณพี่ได้เลื่อนบรรดาศักดิ์เป็นท่านเจ้าคุณ ก็เลยตั้งใจ แล้วก็ตื่นตื่นใจ..(ทำบิบน้ำตาด้วยความตื่นตื่น) ครั้นจะรอจนกว่าจะถึงกำหนด คุณพี่ไปที่เรือนอีฉันก็ยังไม่ตั้งหลายวัน อีฉันคงจะอดใจตายแน่ๆ ก็เลยจำเป็นต้องขออนุญาตคุณพี่แย้มมากกราบแสดงความดีใจกับคุณพี่คะ..(เบือนหน้าไปทางแย้ม)...คุณพี่คงไม่ว่าอะไรนะคะ...

แย้ม (ปรายตามองแวบหนึ่ง) ฉันจะไปว่าอะไรได้ในเมื่อหล่อนอนุญาตตัวเองเรียบร้อยแล้วนี่

สาหล่า (ทำเป็นไม่รู้ไม่ชี้กับคำประชด..ยกมือไหว้) ขอบพระคุณมากค่ะ คุณพี่ช่างใจกว้างเหลือเกิน แล้วนี่จะมีงานฉลองกันเมื่อไหร่ล่ะคะ..

เจ้าคุณ (เกรงใจแย้ม) กลับไปก่อน สาหล่า...

สาหล่า (เม้มปากนิดหนึ่ง แต่ยังไม่ยิ้ม) เจ้าคะ..(เบือนกลับไปมองแย้ม) ..ถ้าคุณพี่มีอะไรจะใช้อีฉันละก็..บอกมาได้เลย ไม่ต้องเกรงใจนะเจ้าคะ..

แย้ม ฉันคงไม่กล้าใช้แม่สาหล่าหรอก

-สาธิตันยน์ตาเป็นประกายแวบหนึ่ง..ขยับจะพูด แต่เจ้าคุณทำตาดูเป็นเชิงห้ามเอาไว้ แล้วพยักหน้าเป็นเชิงให้ไป

สาธิตันยน์ อีฉันลละเจ้าคะ! (ไหว้ทั้ง 2 คนแล้วลุกเดินออกไป)

-แอบก้มกราบ แล้วเงยหน้าขึ้น ตาสบตาบึ้งพอดี..บึ้งลอยหน้าเยาะเย้ย

-แอบถลึงตาใส่ แล้วสะบัดหน้าตามนายลงไป

ในฉากนี้ มีการพูดและการแสดงที่ทำให้รู้ว่าแยม และสาธิตันยน์ไม่ถูกกัน ซึ่งในตอนท้ายฉาก ผู้เขียนบทเขียนให้สาธิตันยน์ยอมลงจากเรือนไปเพราะความเกรงใจเจ้าคุณ โดยกำหนดให้แอบกับบึ้งแสดงท่าทางถลึงตาใส่กัน ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงว่าเจ้านายทั้ง 2 ฝ่ายไม่ถูกกัน ซึ่งผู้กำกับได้แก้ไขเปลี่ยนแปลงท้ายฉาก โดยให้นำเสนอภาพของสาธิตันยน์หวนให้แยมและเจ้าคุณ แต่พอหันหลังก็ตีหน้าบึ้งตึง ตาวาวด้วยความโกรธแทน ซึ่งผู้กำกับขี้มีความเห็นว่า การจบฉากที่สาธิตันยน์สามารถทำให้คนดูเข้าใจถึงความเป็นคนดี 2 หน้าของสาธิตันยน์ และเข้าใจได้ชัดเจนว่าสาธิตันยน์ไม่ถูกกับแยม ถือเป็น การเข้าห้สบทละครใหม่อีกครั้งโดยผู้กำกับการแสดง

-ฉากที่ 10

ฉากนี้มีเนื้อหาต่อเนื่องจากฉากที่ 9 คือ หลังจากสาธิตันยน์ได้ขึ้นไปแสดงความยินดีกับท่านเจ้าคุณก็ได้พบกับแยม และท่านเจ้าคุณก็เกรงใจแยมจึงได้สั่งให้ตนกลับไปก่อน ทำให้สาธิตันยน์หงุดหงิดใจอย่างมาก ซึ่งผู้เขียนบทได้เขียนไว้ ดังนี้

ฉาก 10 ระหว่างทาง

ตัวละคร สาธิตันยน์,แอบ,บ่าวอื่นๆ ตามความเหมาะสม (ทำงานอยู่ห่างๆ)

-ภาพสาธิตันยน์เดินหน้าอ โดยมีแอบรีบสาวเท้าเดินตาม

สาธิตันยน์ ข้าละเกลียดอีฉันลละคุณหญิงแยมนั้!

แอบ บ่าวกก็เกลียดเหมือนกันเจ้าคะ!

สาธิตันยน์ มันคือว่าคุณพี่เกรงใจ

แอบ ท่านเจ้าคุณก็เกรงใจจริงๆ เสียด้วยซีเจ้าคะ!

สาธิตันยน์ (หยุดพริต+หันขวับมาทันที) อีแอบ!

-แอบเบรคจนเกือบล้ม แล้วรีบทรุดตัวลง

แอบ (รีบแก้ทันที) แต่ถ้าพูดถึงความรักแล้ว..ท่านเจ้าคุณดูเหมือนจะรักคุณสาธิตันยน์ของบ่าวมากกว่าเจ้าคะ

สาธิตันยน์ (จิ้มหัวแอบจนหงายหลัง) สอพลอดีนั้! ถ้ารักข้ามากกว่าแล้วทำไมถึง

แบ่งให้ช้าแค่ 2 วัน แต่ประเด็นให้หนังคุณหญิงแยมตั้ง 5 วันล่ะ
 แอบ (รีบลุกขึ้นมา) ก็ท่านเกรงใจคุณหญิงแยมไงเจ้าคะ! เกรงใจคุณหญิง แต่
 ว่ารักคุณสามีเจ้าคะ

-สามีนั่งคิดครู่หนึ่ง แล้วหันหลังเดินต่อ..แอบรีบลุกเดินตาม

จะเห็นได้ว่า ตัวบทละครกำหนดให้จบฉากที่สามีนั่งคิดครู่หนึ่ง แล้วหันหลังเดินต่อ และแอบรีบลุกเดินตาม แต่ผู้กำกับฯมีความเห็นว่าฉากสามารถเพิ่มเติมอารมณ์ สร้างความขบขันให้กับเรื่องได้ เพราะรู้สึกวาทที่เขียนมาแห้งเกินไป จึงได้ทำการเข้ารหัสบทละครใหม่ โดยเปลี่ยนในตอนท้ายให้สามีโกรธจัดจนถีบแอบล้มหน้าหงาย บรรดาทาสที่ตามมาอย่างม้วน, พิศ หัวเราะกันงอหาย แอบเกิดความหงุดหงิดที่ถูกหัวเราะเยาะจึงลุกขึ้นไล่จัดการพวกนั้น

การที่ผู้กำกับฯเพิ่มเติมการแสดงอารมณ์ของสามี ทำให้ละครสนุกสนานมากขึ้น ซึ่งผู้กำกับฯได้ใช้รหัสเชิงสุนทรียะมาทำการเข้ารหัสใหม่ โดยเน้นไปที่รหัสเชิงเสมือน (Analogue code) โดยเข้าใจลักษณะนิสัยของตัวละครว่าซี้โมโห หงุดหงิดง่าย การแสดงออกของสามีโดยการถีบแอบย่อมสามารถทำได้ ซึ่งรหัสที่ผู้กำกับฯเพิ่มเข้ามาสามารถเพิ่มความตลกให้กับเรื่องได้ ถือเป็นสีสันให้กับเรื่อง และเป็นการทำให้คนดูสะใจที่เห็นแอบที่เป็นคนสอพลอช่างประจบโดนเล่นงาน

เรียงสลับฉาก

เมื่อละครโทรทัศน์เข้าสู่กระบวนการหลังการผลิตละครโทรทัศน์ ผู้กำกับฯ การแสดง คือ คุณสยาม สังขวิบูลย์ จะเป็นผู้ควบคุมการตัดต่อด้วยตนเอง ซึ่งหากผู้กำกับฯ รู้สึกว่าละครมีการเล่าที่ซ้ำซากก็จะทำการเปลี่ยนการนำเสนอโดยการเรียงฉากใหม่เพื่อให้ละครมีความสนุกสนาน น่าสนใจมากขึ้น โดยผู้กำกับฯได้ถึงเรื่องนี้ว่า

“พี่ดูการกำกับทุกตอน นั่งอยู่ตรงนั้นเลย ผู้กำกับฯในห้องตัดต่อใหญ่สุดนะ คุณถ่ายอะไรมา ตัดทิ้ง ไม่ได้ออก พี่อาจจะเล่าเรื่องใหม่เลย เขาอาจจะเขียนมา ก็ถ่ายไป แต่พี่ก็มีสิทธิ์จะเล่าเรื่องใหม่ ...เอาพอยต์ที่ 6 มาขึ้นเป็น 1 เลย คือเล่าให้เป็น flash back ได้ จะเล่ายังไงก็แล้วแต่พี่” (สยาม สังขวิบูลย์, สัมภาษณ์ 11 มีนาคม 2552)

สำหรับละครโทรทัศน์เรื่องนางทาสตอนที่ 1 นี้ ผู้กำกับฯได้ทำการเปลี่ยนแปลงใน

ส่วนของการตัดต่อ ในฉากที่ 15 – 18 ซึ่งมีเนื้อความเกี่ยวกับทาสบ้านจมื่นไวยวรรณาทหนีเข้ามาในบริเวณบ้านยิ้ม ซึ่งผู้เขียนบทได้กำหนดให้มีการเล่าสลับเรื่องระหว่างก่อนเรื่องทาสหนี กับก่อนของยิ้มและท่านเจ้าคุณอภัยพูดคุยกัน โดยเขียนบทละครไว้ ดังนี้

ฉาก 15 หน้าตึก

ตัวละคร อภัย, ทนาย, ชายฉกรรจ์, ผัด+ทาสบ้านอภัย

-รับภาพอภัยเดินออกมา ในขณะที่ทนาย+พวกเข้ามาพอดี

ทนาย (ไหว้อย่างนอบน้อม) ทาสในบ้านหมื่นวรรณาทเป็นกำแพงหนีเข้ามาทาง
หลังบ้านได้เท่าขอรับ.. กระผมจะขออนุญาตค้นหา

อภัย (พยักหน้า) เชิญ..(สั่งทาสตัวเอง) ..ผัด..เอ็งพาเขาไปซิ!

ผัด ขอรับ..(หันมาทางทนาย) เชิญขอรับ..

ทนาย (ไหว้อภัย) ขอบพระคุณขอรับ!

-ทั้งหมดพากันเดินไป...อภัยมองตาม

ฉาก 16 ฉาก 14

ตัวละคร เดิม

-ภาพอภัยเดินเข้ามา

ยิ้ม (กังวล) จับได้ไหมคะ..

อภัย ยังไม่รู้..

ฉาก 17 บริเวณหลังบ้านอภัย

ตัวละคร ทาสที่หนี, ทนาย+พวก

-ภาพทาสลัดเลาะหนีตามซุ่มทุมพุ่มไม้

-รับภาพทนาย+พวกเดินเข้ามา

ทนาย กระจายกันค้นให้ทั่ว

-ทำควให้ดูตื่นเต้น..แต่ภาพไว้พักหนึ่ง แล้วในที่สุดก็จับตัวได้

ฉาก 18 บ้านจมื่นฯ

ตัวละคร จมื่นฯ, ทาสที่หนี, ทนาย+พวก

-ภาพทาสถูกพาตัวเข้ามาอย่างไม่ปราณีปราศรัย จนมาถึงใต้ถุนบ้าน แล้วถูกผลักหัวที่มมาอยู่แทบ
เท้าจมื่นฯ

- ภาพทาสค่อยๆ เยกหน้าขึ้นมองด้วยสายตาทวาดกัว
- แทนสายตาเลยเรื่อยขึ้นมาจนถึงหน้าตาถมิ่งที่หน้ากัวของหมื่นฯ

ทนาย ได้ตัวมาแล้วขอรับ
 จมื่น เขียนมัน!

- ภาพชายฉกรรจ์จับทาสขึ้นมัด แล้วเขียนอย่างแรง
- อินเสริทหน้าทาสเต็มไปด้วยความเจ็บปวด
- ภาพจมนั้นส่ายยิ้มอย่างโหดเหี้ยม
- ภาพทาสถูกเขียนอย่างทารุณ

.....

ผู้กำกับฯ ทำการติดต่อละครใหม่ โดยได้เรียงลำดับฉากใหม่ เป็นฉากที่ 15 - 17 - 16 - 18 ซึ่งเป็นการเรียงเนื้อหาใหม่ ให้ทาสหนีเข้ามา คนบ้านจมนั้นไวยวรรณมาค้น และจับตัวไปได้ และเมื่อยิ้มสงสัยว่าจับทาสไปได้หรือไม่ ก็ตัดไปที่ทาสถูกพาตัวเข้ามาอย่างไม่ปราณีปราศรัย และถูกโบยตีอย่างหนัก ซึ่งฉากสุดท้ายนี้ถือว่าเป็นคำตอบให้กับความสงสัยของยิ้มได้ทาสถูกจับไปเรียบร้อยแล้ว แต่อีกเหตุผลหนึ่งในการตัดต่อเรื่องเช่นนี้ ก็เนื่องมาจาก ละครเร่ง และกองถ่ายได้ถ่ายละครแยกมา 2 ก้อน คือก้อนของยิ้ม และทาสที่หนี ผู้ตัดต่อมีความเห็นว่าสามารถปล่อยเรื่องติดต่อกันโดยไม่ต้องตัดสลับก็ได้ เพราะไม่คิดว่าทำให้เสียเนื้อความแต่อย่างใด

นอกจากนี้ ในฉากข้างต้น ผู้เขียนบทได้ระบุว่าเป็นช่วงเวลากลางวัน แต่เนื่องจากผู้กำกับมีความเห็นว่า หากนำเสนอเป็นช่วงเวลากลางวันก็มิได้ทำให้เนื้อความเปลี่ยนไปจากเดิม จึงได้ตัดสติใจถ่ายทำฉากดังกล่าวในเวลากลางวันแทน เพื่อความรวดเร็วในการทำงาน และอีกเหตุผลที่ผู้กำกับตัดสติใจให้นำเสนอนอกมาเป็นภาพกลางวันคือ ภาพที่ถ่ายทำออกมาจะสวยกว่า และการทำงานในตอนกลางวันสามารถทำได้ง่ายกว่า และสามารถประหยัดเวลาในการถ่ายทำ

การรวบฉาก

ในการเขียนบทละครโดยส่วนมาก ผู้เขียนบทมักจะแบ่งย่อยฉากนำเสนอเรื่องราวในแต่ละประเด็นเพื่อให้เกิดความหลากหลายทางการนำเสนอภาพ เพื่อที่ผู้ชมจะได้ไม่เกิดความเบื่อหน่าย แต่บางครั้งด้วยข้อจำกัดในการถ่ายทำก็ทำให้ทีมงานผู้ผลิตต้องทำการรวบฉากที่สามารถดำเนินเรื่องติดต่อกันได้ เพื่อเป็นการประหยัดเวลาในการจัดฉากใหม่ ย้ายไฟ ย้ายกล้อง ซึ่งในตอนที่ 1 ละครได้มีการถ่ายทำร่วมฉากในบางฉากที่สามารถรวมกันได้ อย่างเช่น ฉากที่ 83,84 ซึ่งผู้เขียนบท ได้เขียนแยกฉากไว้ดังนี้

ฉาก 83 เรือนสลี (ข้างล่าง)

ตัวละคร เย็น, สาลี, แอบ, ป่วน, บั้ง, บ่าว สาลี

สาลี (ถลิ่งตามองเย็น) นั่งลง.. ยืนค้ำหัวเข้าอยู่ได้

-ภาพป่วนซึ่งหลบมุมอยู่กับบรรดาบ่าววมหนึ่งมองมาพลาสายหน้า

แอบ (ผลักเย็นจะเซถลาล้มลงด้วยไม้ระวางตัว) คุณสาลีบอกให้ นั่ง ไม่ได้ยินรีไร!

-เย็นหันขวับมามองแอบ

แอบ แน่ะ! ยังจะมาจ้องหน้าอีก เดียวแม่ตบ!

-เย็นพยายามข่มใจก้มหน้าลง+เม้มปากแน่น

-สาลีเดินช้าๆ วนรอบตัวเย็นมองด้วยสายตาดูถูก

สาลี สกปรกโสโครก!

แอบ ไซ้เจ้าคะ! เหม็นกลิ่นโคลนสาบควายด้วย

-ภาพเย็นพยายามข่มใจเต็มที่

สาลี คุณหญิงแยมนี้ก็ยังงี้ ถึงได้..(ชะงัก)

-ภาพบั้ง วิ่งเข้ามาอย่างรวดเร็ว ทรวดตัวลง

สาลี (มองบั้งหัวจรดเท้า) นั่งนี่ก็อีกคน.. เอ็งมาทำไม นั่งบั้ง!

บั้ง คุณหญิงให้มาตามนั่งเย็นเจ้าคะ

สาลี นั่งพักสาระแนไปห้องละซี (ปรายตามองเย็นแวบหนึ่ง) จะไปไหนก็ไป!

บั้ง (ผลักเย็น) ไปเร็ว!

-เย็นมองบั้ง บั้งไม่ทันใจลากเย็นออกไป

ฉาก 84 บนเรือน

ตัวละคร สาลี แอบ

-ภาพสาลีเดินนำแอบขึ้นมา

แอบ เป็นอย่างไรบ้างเจ้าคะ

สาลี สกปรกโสโครก..

แอบ (รีบต่อ) เหม็นกลิ่นโคลนสาบควายด้วยเจ้าคะ!

สาลี (สีหน้าใคร่ครวญครุ่นคิด) แต่หน้าตามันดี!

แอบ ดีแบบบ้านนอกเจ้าคะ

-สีหน้าสาลียังคงใคร่ครวญครุ่นคิด

จะเห็นได้ว่า 2 ฉากนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับความกังวลของสามีที่แอบรายงานว่าเป็นหน้าตาดีจึงได้เรียกตัวมาพบ ซึ่งเมื่อเย็นจากไป ผู้เขียนบทกำหนดให้มีการตัดฉากไปคุยกัน 2 คน ระหว่างแอบและสามีว่าเป็นหน้าตาดี แต่เนื่องจากละครเร่งถ่ายทำ เมื่อเย็นได้จากไปแล้ว ผู้กำกับฯ ได้กำหนดให้สามีกับแอบคุยกันต่อตรงนั้นเลยเนื่องจากพิจารณาดูแล้วว่าไม่ได้เป็นการกระทบต่อนือหาละคร และไม่ได้ทำให้เสียอรรถรสของเรื่องแต่อย่างใด

การตัดต่อภาพ flash back

ในการเขียนบทละครตอนที่ 1 นี้ ผู้เขียนบทกำหนดให้ใช้เทคนิคการตัดต่อแบบ flash back มาใช้แทนความนึกคิดของตัวละครถึงสิ่งที่เกิดขึ้นไปแล้ว อย่างในฉากที่ 70 ที่แยมรู้ว่าเย็นถูกพ่อพาไปขายที่บ้านจมีนไวยวรรณาก็ให้นั่งรีบไปตามตัวกลับมา โดยได้นึกถึงคำพูดของยิ้มที่เคยพูดไว้ว่า ใครเอาลูกไปขายบ้านนั้นก็เหมือนตกรก โดยผู้เขียนบทได้กำหนดให้ใส่ภาพซ้อนโดยใช้เทคนิคการตัดต่อแบบ flash back เพื่อให้ผู้ชมได้เห็นภาพอย่างชัดเจน ซึ่งผู้เขียนบทได้กำหนดไว้ในฉากที่ 70 ดังนี้

ฉาก 70 บ้านแยม (เรือนใหญ่)

ตัวละคร เดิม เว้นบั้ง

- ขึ้นภาพแยมดูกระวนกระวาย ทำภาพซ้อนยิ้ม (ฉาก) เข้ามาในห้วงความคิด

ยิ้ม ใครเอาลูกไปขายให้บ้านนั้น ก็เหมือนตกรกดี ๆ นี่เอง..

- ภาพยิ้มเลื่อนหายไป

แยม นั่งบั้งจะไปทันหรือเปล่านั้นไม่รู้..

เจ้าคุณ ถ้าลงแกงได..(รอยกาทบาทหรือเครื่องหมายขีดเขียนแทนการลงชื่อของผู้ไม่รู้หนังสือ) ไปแล้วก็คงแก้ไขอะไรไม่ได้

แยม ถ้าอฉันรับซื้อไว้ตั้งแต่แรกก็คงไม่ยุ่งอย่างนี้

- เจ้าคุณปรายตามองแยมแวบหนึ่ง

แต่จากการรับชมละครโทรทัศน์พบว่า เนื้อหาละครไม่ได้มีการทำภาพซ้อนความคิดของแยมแต่อย่างใด ทีมงานตัดต่อเพียงแค่ใส่เสียงของยิ้มที่เคยผู้ไว้เป็น voice over ในฉากนี้เท่านั้น ซึ่งจากการสอบถามกับทีมงานตัดต่อ ได้ทราบถึงสาเหตุว่าละครเร่งรีบถ่ายทำ รีบตัดต่อ จึงได้ใช้วิธีอัดเสียงนักแสดงในประโยคข้างต้นแล้วนำมาลงเสียงแทนการย้อนกลับไปหาภาพในฉากนั้น ซึ่งผู้เขียนบทก็ไม่ได้ระบุไว้ ซึ่งถือเป็นการเสียเวลามาก

ภาพผ่านเวลา

ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ส่วนมาก จะใช้วิธีกำหนดภาพ stock shot หรือภาพผ่านเวลาเพื่อแสดงถึงเวลาของเรื่องที่เปลี่ยนแปลงไป อย่างเช่น กำหนดให้ใช้ภาพ Stock Shot บรรยากาศยามเย็นของทุ่งนา แล้วค่อยๆ เปลี่ยนเป็นค่ำ เป็นต้น ซึ่งเป็นสิ่งที่ช่วยเพิ่มความเข้าใจแก่ผู้ชมเรื่องเวลา และสถานที่ในเรื่องได้ดี แต่ในบางฉากที่ผู้เขียนบททำการกำหนดภาพผ่านเวลาพวกนี้ไป แต่ทางทีมงานตัดต่อไม่ได้ใส่ลงไปให้ ฉะนั้นนำเสนอจึงมีส่วนที่แตกต่างกับบทละครในจุดนี้ด้วย

จะเห็นได้ว่า บทละครโทรทัศน์ตอนที่ 1 นี้มีการเปลี่ยนแปลงในบางส่วนเมื่อถูกนำไปผลิตเป็นละครโทรทัศน์ เช่น การตัดบางฉากที่เนื้อหาใกล้เคียงกันออกเพื่อความรวดเร็วในการดำเนินเรื่อง, การเปลี่ยนแปลงบางอารมณ์ในฉากให้ละครน่าติดตามยิ่งขึ้น ซึ่งสาเหตุหลักที่ทำให้ละครมีการเปลี่ยนแปลงคือ เพื่อความสะดวกในการถ่ายทำ และเพื่อความสนุกสนานที่จะเกิดขึ้นกับตัวเรื่อง โดยผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงนี้คือ คุณสยาม สังวริบุตร ผู้กำกับการแสดง ซึ่งเป็นผู้ควบคุมการตัดต่อทั้งหมดจนเป็นละครโทรทัศน์ออกสู่สายตาผู้ชม

ตอนที่ 2

จากการรับชมละครโทรทัศน์เรื่อง “นางทาส” เปรียบเทียบกับบทละครโทรทัศน์ตอนที่ 2 นี้ พบว่า ละครโทรทัศน์มีการนำเสนอแตกต่างไปจากบทละครโทรทัศน์ ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

การเปลี่ยนแปลงในฉาก

ละครโทรทัศน์ที่ออกอากาศ มีบางฉากที่มีอารมณ์ในการนำเสนอแตกต่างไปจากบทละครโทรทัศน์ที่ผู้เขียนบทได้เขียนไว้ ซึ่งส่วนมากเป็นการเปลี่ยนแปลงในประเด็นของอารมณ์ในการนำเสนอ ซึ่งฉากที่มีการเปลี่ยนแปลงในฉาก ได้แก่

-ฉากที่ 14

เป็นฉากที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเหตุการณ์หลังจากที่แอบช่วยให้ท่านเจ้าคุณอยู่รับประทานข้าวกับสลัดได้ ซึ่งสลัดได้พูดชมแอบและคิดบรางวัลให้ แต่พอท่านเจ้าคุณมองเห็นเย็นกริบจากไป ทำให้สลัดหงุดหงิด ยกเลิกการให้รางวัลแอบ ซึ่งผู้เขียนบทได้ทำการเขียนบทละครโทรทัศน์ตอนที่ 2 ฉากที่ 14 ไว้ดังนี้

ฉาก 14 บนเรือนสลัด / บริเวณไม้ไผ่กลั่น

ตัวละคร เจ้าคุณ, สลัด, แอบ, เย็น

-ขึ้นภาพเจ้าคุณยืนอยู่ที่ระเบียง ในขณะที่แอบเก็บถ้วยชามใส่ถาดซุบซิบกับสลัด

สาละ เอ็งทำดีมาก นั่งแอบ! แล้วข้าจะให้รางวัล (พูดเบาๆ)
 แอบ ไม่เป็นไรเจ้าค่ะ
 สาละ ไม่เป็นไรนะเอาหรือไม่เอา (เบาๆ)
 แอบ เอาเจ้าค่ะ

-ภาพเจ้าคุณมองไปโดยไม่ได้ตั้งใจ แล้วชะงักนิดหนึ่ง
 -แทนสายตา เย็นเหมือนจะด้อมๆ มองๆ อะไรบางอย่าง
 -เจ้าคุณขยับตัวไปที่บันได

สาละ จะกลับเรือนใหญ่แล้วหรือคะ..คุณพี่..

-เจ้าคุณพยักหน้า+เดินลงไป

สาละ (หันมาดูแอบ) มึงไม่ต้องเอาแล้ว รางวัลรางวัล!

แอบ อ้าว

สาละ เห็นมัยโนน! คุณพี่ไปโนนแล้ว..ไป! ไปให้พันหูพันตาข้า! ไป!

-สาละคิดว่าของใกล้ตัวเขี่ยงใส่ แอบวิ่งลงบันไดแทบไม่ทัน

แต่ผู้กำกับฯ ได้อ่านบทและได้ทำการกำกับให้นักแสดงที่รับบทแอบแสดงท่าทาง ว่าอยากได้เงินมาก ตีใจที่สาละจะให้รางวัล รีบแบมือรับรางวัล แต่พอท่านเจ้าคุณลงไป สาละก็ หงุดหงิดเปลี่ยนใจ แอบก็สีหน้าผิดหวัง

นอกจากตัวแอบแล้ว ผู้กำกับก็ยังกำกับให้ตัวละครสาละโกรธแบบเต็มที่ที่ท่านเจ้าคุณกลับไปอย่างรวดเร็ว จึงไล่แอบให้ไปพันหูพันตาด้วยอารมณ์เบื่อบ่นหาย ไม่ได้ตั้งใจ ไม่ได้ให้สาละ วิวยวายขว้างปาข้าวของใส่แอบจนต้องวิ่งลงบันไดไปเหมือนในบทละคร เนื่องจากผู้กำกับมองว่า การโมโหขว้างปาสิ่งของของสาละเป็นการแสดงอารมณ์ที่มากเกินไป ถือเป็นกรเข้ารหัสใหม่อีกครั้ง โดยผู้กำกับการแสดง

-ฉากที่ 23

เนื้อหาในฉากนี้ นำเสนอประเด็นที่เจ้าคุณคุยกับแยมว่าอยากมีลูก แยมจึงได้ คิดถึงการอนุญาตให้ท่านเจ้าคุณมีภรรยาบ่อยเพิ่มอีก ซึ่งเจ้าคุณก็แปลกใจที่เห็นแยมนิ่งไปจึงได้ เรียกให้รู้สึกตัว และได้พูดคุยถึงประเด็นการมีลูกอีกครั้ง แยมจึงสีหน้าหม่นหมองลงเพราะรู้สึกเศร้า ใจที่ไม่สามารถมีลูกให้ท่านเจ้าคุณได้ ซึ่งผู้เขียนบท ได้เขียนบทละครตอนที่ 2 ฉากที่ 23 ไว้ดังนี้

ฉาก 23

ฉาก 21

ตัวละคร

เดิม

-ภาพตัดกลับมา แยมยังคงเหมือนตกอยู่ในความคิดคำนึง

เจ้าคุณ แม่แยม..แม่แยม..
 แยม (รู้สึกตัว) คะ
 เจ้าคุณ กำลังคิดอะไรอยู่..
 แยม เปล่าค่ะ..
 เจ้าคุณ (ยิ้มล้อๆ) ไม่ใช่เรื่องที่จะให้ฉันมีเมียใหม่นะ!
 แยม (ค้อนิดๆ) อืย! ถ้าคุณพี่จะมีจริงๆ ใครจะไปห้ามได้คะ!
 เจ้าคุณ (โอบแยมเข้ามา) แม่แยมก็รีบมีลูกให้ฉันสิ! ฉันจะได้ไม่ต้องมีใครอีก

-ภาพแยมเอนตัวพิงเจ้าคุณ...สีหน้าหมองลง

ในตอนที่ฉายของฉาก ผู้กำกับตีความหมายแตกต่างไปจากผู้เขียนบท ซึ่งฉากก่อนหน้านี้นี้เป็นฉากที่ท่านเจ้าคุณรู้สึกพึงพอใจในตัวเย็น จึงได้เกิดความรู้สึกอยากมีลูกขึ้นมาอีกครั้ง ผู้กำกับจึงตีความหมายในลักษณะของผู้ชายว่าน่าจะนำเสนอให้เป็นฉากเข้าพระ-เข้านาง มากกว่า จึงได้เปลี่ยนการจบฉากนี้ โดยเปลี่ยนคำพูดของท่านเจ้าคุณในตอนท้ายว่า "แม่แยมก็รีบมีลูกให้ฉันสิ ฉันจะได้ไม่มีเมียใหม่" จากนั้นผู้กำกับทำการเข้ารหัสใหม่โดยใช้ representation code มากำหนดการแสดงออกถึงความเป็นคนเจ้าชู้ของท่านเจ้าคุณ โดยใช้รหัสเชิงเสมือน (Analogue code) มาทำการเข้ารหัสจากเข้าพระเข้านาง โดยให้ท่านเจ้าคุณหอมแก้มแยม และทั้งสองนอนลงบนเตียง ซึ่งเป็นการสื่อความหมายกับคนดูว่าเป็นฉากรัก (love sence) ซึ่งเป็นการนำเสนอเนื้อหาต่างจากที่ผู้เขียนบทเขียนไว้อย่างสิ้นเชิง ซึ่งผู้เขียนบทต้องการเน้นการสื่อสารประเด็นแยมเศร้า หากต้องยอมให้สามีมีภรรยาบ่อยอีกคน แต่ผู้กำกับเลือกที่จะเปลี่ยนไปนำเสนออารมณ์ต้องการมีลูกของท่านเจ้าคุณฯ แทน

-ฉากที่ 52

ในฉากนี้ มีการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการที่สลีไปรับตัวบุญมีมาอยู่กับตน และจะได้บอกกล่าวถึงเหตุผลที่ไปรับบุญมีมาอยู่ด้วยให้ฟัง ซึ่งผู้เขียนบทได้เขียนฉากที่ 52 ของตอนที่ 2 ไว้ดังนี้

ฉาก 52 ในห้อง
 ตัวละคร สลี,บุญมี
 สลี (หันกลับมา) เธอจะอยู่ที่นี้!
 บุญมี อะไรนะจ๊ะ

สลี เธอยังอยู่ที่นี้...

บุญมี ทำไมที่สลี...

สลี คุณพี่!

-บุญมีมองสลีงงๆ

สลี เธอจะต้องเรียกพี่ ว่าคุณพี่..แล้วห้ามพูดจะจำด้วย!

บุญมี แล้วจะให้พูดยังไง

สลี พี่เป็นเมียเจ้าของบ้าน ซึ่งมีบรรดาศักดิ์เป็นถึงพระยาสิทธิโยธิน เวลา
เธอจะพูดกับพี่ ต้องลงท้ายด้วยคะขา...เข้าใจไหม!

บุญมี เข้าใจจะ..เฮีย! ค่ะ

สลี ดี! (เว้นนิด) ที่นี่ก็มาถึงเรื่องสำคัญ...เรื่องที่ทำให้พี่ไปรับเธอมาอยู่ที่นี่!

-บุญมีมองสลี+ฟังอย่างตั้งใจ

ผู้กำกับการแสดง มีการเปลี่ยนแปลงการนำเสนอเล็กน้อยในส่วนท้ายของฉาก โดยกำหนดให้บุญมีมองสลีด้วยสีหน้างงวย สงสัยว่าเหตุผลของสลีคืออะไร แทนการให้บุญมีฟังสลีพูดอย่างตั้งใจ ดังนั้น เนื้อหาละครจึงมีการนำเสนอในประเด็นนี้แตกต่างไปจากบทละครที่ผู้เขียนบทกำหนดไว้

-ฉากที่ 63

เนื้อเรื่องในฉากนี้ นำเสนอเรื่องราวหลังจากที่สลีแนะนำให้ท่านเจ้าคุณได้รู้จักบุญมี ซึ่งสลีเกิดความหึงหวงบุญมีจึงต่อว่าบุญมีว่าเล่นหูเล่นตาของท่านเจ้าคุณมากเกินไปจนสั่ง คราวหลังห้ามทำอีกเด็ดขาด ซึ่งบุญมีก็แก้แค้นรับคำเป็นอย่างดี ซึ่งผู้เขียนบทได้เขียนบทละครโทรทัศน์ตอนที่ 2 ฉากที่ 63 ไว้ดังนี้

ฉาก 63 ห้องบุญมี ใกล้เคียง

ตัวละคร สลี,บุญมี

สลี หล่อนทำมากเกินไป

บุญมี (ทำหน้าใสซื่อ) แต่อิฉันทำตามที่คุณพี่สั่งทุกอย่างนะคะ

สลี ฉันไม่ได้สั่งให้หล่อนเล่นหูเล่นตาของท่าน

บุญมี ตายจริง! อิฉันเล่นหูเล่นตาหรือคะ...ทำไมไม่รู้ตัวเลย!

สลี ไม่ต้องมาทำมารยา..หล่อนนี้ร้ายไม่ใช่เล่น

บุญมี (ก้มกราบประจบ) อิฉันไม่รู้ตัวจริงๆ ค่ะ..ไม่ได้ตั้งใจจะทำให้คุณพี่

ไม่สบายใจสักนิด..คุณพี่อย่าโกรธอิฉันเลยนะคะ
 (นั่งไปนิดหนึ่ง) ฉันเป็นคนพาหล่อนมา..ซุบชีวิตใหม่ให้หล่อน..แต่
 ถ้าหล่อนทำอะไรนอกเหนือคำสั่งฉันละก็..ฉันจะส่งหล่อนกลับไป
 เดิม! จำใส่ใจเอาไว้!

บุญมี (ทำสงบเสงี่ยม) ค่ะ

-สาละเดินออกไปอย่างป็นปึง

-ภาพบุญมียิ้มออกมาอย่างมาดหมาย

ในฉากนี้ ผู้กำกับการแสดงมีการตีความตัวละครบุญมีแตกต่างไปจากผู้เขียนบท ซึ่งผู้เขียนบทได้นำเสนอว่าบุญมีแกล้งพูดดีเพื่อเป็นการประจบเอาใจสาละ แต่เมื่อสาละไปแล้วก็แสดงสีหน้าหมายมาด เหมือนมีแผนการณ์อะไรบางอย่างอยู่ในใจ แต่ผู้กำกับตีความว่า บุญมีไม่ใช่คนร้ายลึก เจ้าแผนการณ์ตั้งแต่แรก แต่จะค่อยๆมีพัฒนาการความเป็นตัวร้ายเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ได้ ซึ่งฉากนี้เป็นเหตุการณ์ครั้งแรกที่บุญมีถูกสาละดู ผู้กำกับการแสดงจึงได้ทำการเข้ารหัสใหม่ ให้บุญมีแสดงออกมาว่า ไม่รู้ไม่ชี้ในสิ่งที่สาละพูด จึงได้ตัดการก้มกราบประจบสาละของบุญมีทิ้ง และเมื่อสาละออกไปจากห้อง บุญมีก็แสดงสีหน้าขัดใจที่ถูกดู แทนที่จะแสดงสีหน้ามาดหมาย มีแผนการละครที่นำเสนอจึงมีความแตกต่างกับบทละครในประเด็นนี้

-ฉากที่ 69

ในฉากนี้ นำเสนอเนื้อหาว่าอภัยแปลกใจที่ยิ้มแนะนำให้แยมหากรรยาน้อยอีกคน ให้ท่านเจ้าคุณ โดยให้เลือกคนที่ไว้ใจได้ ซึ่งพระยาอภัยรณฤทธิ์ก็ได้แกล้งพูดเล่นว่า สงสัยจะเป็นยายฟัก ซึ่งผู้เขียนบทได้เขียนบทตอนที่ 2 ฉากที่ 69 ไว้ดังนี้

ฉาก 69 บ้านยิ้ม

ตัวละคร ยิ้ม, อภัย

อภัย (สะดุ้ง) ทำไมแม่ยิ้มไปแนะนำน้องอย่างนั้น

ยิ้ม (เจ็บใจแทนน้อง) มันเป็นวิธีเดียวที่จะแก้เผ็ดแม่สาละได้ค่ะ...เกลือกมันต้องจิ้มเกลือก

อภัย เดียวก็ได้่วนวายกันใหญ่..เจ้าคุณสียโยธินคงปวดหัวตาย

ยิ้ม ดีแล้วล่ะค่ะ ยายเจ้าชู้นัก ก็ต้องโดนเสียให้เข็ด

อภัย แล้วแม่แยมจะหาคนที่ไว้ใจได้จากไหนมาเสนอท่านเจ้าคุณ..มองไปมองมาก็เห็นแต่ยายฟักคนเดียว

ยิ้ม อึยตายแล้ว! คุณพี่นี่แหละ

-อภัยหัวเราะอย่างอารมณ์ดี

ผู้กำกับได้ทำการอ่านบท และรู้สึกว่าคุณนี่สามารถสร้างความขบขันให้กับเนื้อเรื่องได้ จึงได้ทำการเปลี่ยนแปลงการพูดคุยในตอนท้ายของฉากเพื่อเพิ่มความสุขของเนื้อเรื่องให้มากขึ้นโดยได้กำหนดให้ท่านเจ้าคุณฯอภัย คุยกับยิ้มใหม่ ดังนี้

อภัย แล้วแม่แยมจะหาคนที่ไว้ใจได้จากไหนมาเสนอท่านเจ้าคุณ..นี่กไป
นี่ก็มากมีอยู่คนเดียวเท่านั้น

-ยิ้มฟังอย่างแปลกใจ

ยิ้ม ใครคะ

อภัย (ทำหน้ายิ้มๆก่อนจะตอบ) ยายฟักไง !

ยิ้ม อึยตายแล้ว! คุณพี่นี่แหละ

-จบตอนที่ทั้งสองคนหัวเราะอย่างอารมณ์ดี

จะเห็นได้ว่า ผู้กำกับได้ทำการเพิ่มเติมลีลาในการเล่าเรื่องให้มีความสนุกสนานมากขึ้น มีลีลาในการจะบอกว่าคือยายฟัก ถือเป็นกรเพิ่มการใช้รหัสสุนทรียะในการนำเสนอฉากนี้ให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกขบขัน ผ่อนคลายอารมณ์เครียดจากฉากก่อนหน้านี้

-ฉากที่ 75

ฉากที่ 75 เป็นการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้สึกของเย็นที่สงสารแยมที่ท่านเจ้าคุณมีบุญมีเป็นภรรยาบ่อยอีกคน ซึ่งผู้เขียนบท ได้เขียนฉากนี้ไว้ ดังนี้

ฉาก 75 เรือนฟัก

ตัวละคร เย็น, ฟัก, ละออ

-ขึ้นภาพเย็นนอนตะแคงหันหลังให้ฟัก+ละออ ถอนใจเอือกๆ เป็นระยะๆ

-ซ้อนภาพเย็นนอนหงายมองเพดาน

-ซ้อนภาพเย็นพลิกตัวไปอีกทาง

-ซ้อนภาพสลับก้นครู่หนึ่งแล้วเย็นลุกขึ้นนั่งกอดเข้า

ฟัก (รำคาญเล็กๆ) นั่นเองยังไม่หายคิดถึงบ้านอีกเรอะ นังเย็น! มาอยู่ที่นี้
ตั้งหลายเดือนแล้ว!

เย็น เปลา่จะ...ยายนอนเถอะ ไม่ต้องเป็นห่วงฉัน...

ฟัก ข้าไม่ได้เป็นห่วงเอ็ง..แต่มันนอนไม่หลับ เพราะเอ็งมัวแต่ขยับบ้าง
ถอนใจบ้าง

เย็น ฉันส่งสารคุณหญิง..

ฟัก เอาอีกแล้ว ข้าบอกตั้งไม่รู้กี่หนแล้วว่าไม่ต้องสะเออะไปส่งสารท่าน!
ถ้าอยากส่งสารนักละก็ให้ส่งสารตัวเอง

ละออ (ลุกขึ้นบ้าง) ฉันก็ส่งสารท่านเหมือนกันนะยาย...

ฟัก ไ้ฮัย! นิ่งคนนี้ก็อีกคน พวกเอ็งนะเอาตัวให้รอดกันก่อนเถอะ

เย็น แล้วยายไม่ส่งสารท่านหรือ

-ฟักอิงไป

เย็น เห็นมัยล่ะ...ยายก็ส่งสาร

ฟัก ข้าไม่ได้ส่งสาร แต่ข้าไม่อยากให้ท่านมีความทุกข์

ละออ แล้วมันไม่เหมือนกันหรือจ๊ะ

ฟัก ไม่รู้เว้ย! นอนได้แล้ว นอน! นอน !

-ฟักลงนอนแบบหงุดหงิดหัวใจ

-เย็น+ละออลงนอนตาม

-ภาพฟักทอดถอนใจบ้าง...กลัองแพนมาที่เย็นยังคงลืมนตาโพลง

ผู้กำกับต้องการให้เรื่องดำเนินไปอย่างรวดเร็ว เนื่องจากฉากนี้เป็นฉากสั้นๆ จึงกำหนดให้เย็นยังคงนั่งกลุ่มหลังจากที่ฟักพูดจบว่าให้นอน โดยไม่ต้องแสดงว่านอนแล้วแต่ยังลืมนตาโพลงเหมือนในบทละคร เพราะมีความเห็นว่าเป็นการเล่าที่นานเกินไป ดังนั้น ละครที่นำเสนอจึงมีความต่างกับบทละครในส่วนนี้

การรวบฉาก

ละครที่ออกอากาศมีการนำเสนอฉากที่ 38 – 39 เป็นฉากเดียวกัน ซึ่งเป็นฉากที่ล้วนโดนยิงซ้อมเมื่อเข้าไปห้ามยิงไม่ให้ไปบ่อน ล้วนจึงเดินร้องไห้ไปหาเย็น ซึ่งผู้เขียนบทได้ทำการเขียนบทไว้ ดังนี้

ฉาก 38 บ้านเย็น ใกล้เคียง

ตัวละคร ยิง, ล้วน

ล้วน (ร้องไห้) พี่ยิง! ไหนพี่บอกว่าจะไม่เล่นถั่วเล่นโปอีกแล้วไง..ไหนพี่บอกว่า จะเก็บธัญไปไถนั่งเย็นมัน!

ยี่ง (เมา) ไหน! ข้าไปพูดไว้แต่ครั้งไหน เอ็งจำผิดหรือเปล่า นังล้วน!
 ล้วน ไม่ผิดหรอก พี่พูดกับคุณหญิงแยม!
 ยี่ง เอ! แล้วทำไมข้าจำไม่ได้หว่า
 ล้วน ฉันทจำได้ คุณหญิงแยมให้พี่สัญญา!
 ยี่ง วะ! คุณหญิงแยมนี้ทำไมยุ่งจัง อ้อ! ข้านี่ก็ออกแล้ว! สงสัยยาย
 คุณหญิงนี้จะกลัวว่า ท่านเจ้าคุณจะเอานางเอ็นเป็นเมีย ก็เลยให้เรารีบ
 ไปไถ่มัน..(สะเงาะสะแงะ) ลีกันนะเนี่ย..ลี้กมาก

-พูดขณะเดินลงไป

ล้วน (รีบตาม) อย่าไปเลยพี่!
 ยี่ง วะ! อีนังนี่! มึงเป็นเมียกุนะ ไม่ได้เป็นแม่!
 ล้วน (จับแขนยี่ง) ฉันทขอร้องล่ะพี่
 ยี่ง (เหวี่ยงที่เดียวล้วนกระเด็นลงไปนอนจุก) อย่ามายุ่งกับกู!

-ล้วนนอนนิ่ง+เจ็บจนน้ำตาไหล+จุกจนพูดไม่ออก

ฉาก 39 บริเวณคลอง

ตัวละคร ยี่ง, ล้วน, เด็กๆ

-ขึ้นภาพเด็กๆ กำลังกระโดดน้ำดำผุดดำว่าย

-ภาพกว้างยี่งสูมปลาอยู่

-ภาพล้วนเดินเข้ามา...มือยังกุมท้องด้วยความจุกจากฉากที่แล้ว

ล้วน ยี่ง..

ยี่ง (เงยหน้ามอง+ตกใจ) แม่! แม่เป็นอะไร..~

-ล้วนน้ำตาไหล

แต่ผู้กำกับการแสดง ได้ทำการรวบ 2 ฉากนี้เป็นฉากเดียวเพื่อเป็นการ
 ประหยัดเวลาในการถ่ายทำ ไม่ต้องเปลืองเวลาในการย้ายสถานที่ จัดหน้าฉากใหม่ และเป็นการ
 ประหยัดงบประมาณการผลิตเนื่องจากตัดนักแสดงประกอบ คือเด็กที่เล่นน้ำในฉากที่ 39 ออกไป
 ซึ่งผู้กำกับได้ทำการรวบฉาก โดยนำเสนอให้ล้วนถูกซ้อม นังร้องให้อยู่ที่บ้าน และให้ยี่งทำที่ท่าว่า
 เพิ่งจะกลับมามีบ้าน และเมื่อเห็นแม่นังร้องให้อยู่ก็รีบเข้าไปถามว่าแม่เป็นอะไร ซึ่งเป็นการเข้ารหัส
 ละครใหม่โดยผู้กำกับฯ แต่มิได้ทำให้เนื้อความของเรื่องเปลี่ยนไปแต่ประการใด

ฉากที่ 54-55

ละครที่ออกอากาศมีการนำเสนอเนื้อหาละครตอนที่ 2 ฉากที่ 54-55 เป็นฉากเดียวกัน ซึ่งเป็นการนำเสนอเนื้อหาหลังจากที่สาลีได้บอกวัตถุประสงค์ที่พานุญมีมาอยู่ด้วยให้นุญมีทราบ และได้ยกปวนให้เป็นบ่าวคอยรับใช้นุญมี ซึ่งบทละครทั้ง 2 ฉาก เป็นดังนี้

ฉาก 54	ฉาก 52
ตัวละคร	เดิม
สาลี	เข้าใจแล้วใช่ไหม!
นุญมี	(ยิ้มแป้น) เข้าใจแล้ว ค่ะ..คุณพี่! (ประจบประแจงเต็มที)
สาลี	ดี..เธอต้องทำตามสิ่งที่สั่งทุกอย่างแล้วจะสบายไปตลอดชาติ...(เว้นนิค) ไม่ใช่แค่เธอนะ..พ่อแม่ของเธอก็จะสบายด้วย
นุญมี	(ก้มกราบประจบ) ขอบพระคุณคุณพี่มากค่ะ..อิฉันรับรองว่าจะเชื่อฟังคุณพี่ทุกอย่าง..

-สีหน้าสาลีพอใจ

ฉาก 55	ข้างนอก
ตัวละคร	สาลี, นุญมี, ปวน, แอบ+พรรคพวก

-ภาพประตูเปิดออก สาลีเดินนำนุญมีออกมา

สาลี นังปวน! มาที่นี่

-ภาพปวนลุกขึ้น แล้วเดินมาทูลดั่งอย่างเรียบร้อย

สาลี (หันมามองนุญมี) พี่จะให้นังปวนมาคอยรับใช้เธอ นังคนนี่มันธัมมะธัมโม!..อยู่ด้วยแล้วเธอจะสบายใจ

นุญมี (ชะงัก) ธัมมะธัมโมหรือค่ะ

สาลี ใช่!

-นุญมีทำหน้าที่เชิงๆ

ผู้กำกับการแสดงอ่านบทละคร และพิจารณาเห็นสมควรว่าทั้ง 2 ฉากนี้สามารถนำเสนอพร้อมกันในฉากเดียวได้ ถือเป็นการประหยัดเวลาในการถ่ายทำ จึงได้กำหนดให้นำเสนอฉากที่ 54 จนจบ และให้สาลีทำการเรียกปวนเข้าไปหา และสั่งให้ปวนเป็นผู้ดูแลนุญมีในฉากนี้เลย เพราะผู้กำกับมองว่าเป็นฉากสั้นๆ สามารถรวมกับฉากก่อนหน้านี้ได้ เพราะถึงแม้จะไม่ได้เคลื่อนไหว เปลี่ยนภาพการนำเสนอ แต่ก็มีความซ้ำซ้อนอยู่ในฉากในเรื่องความเป็นคนธัมมะ-ธัมโมของปวน จึงไม่น่าจะทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกเบื่อกับฉากเดิมที่ไม่ได้เปลี่ยนไป

จะเห็นได้ว่า ละครโทรทัศน์มีการนำเสนอในบางประเด็นที่แตกต่างไปจากบทละครที่ผู้เขียนบทได้ทำการเขียนไว้ ซึ่งสาเหตุใหญ่เกิดจากการตีความ และเพิ่มเติมสิ่งที่ผู้กำกับคิดเข้าไปในบท นอกเหนือจากนี้ก็เป็น การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากความเร่งรีบในการผลิต เช่น การรวบฉาก ซึ่งถือว่าไม่ได้กระทบต่อเนื้อหาของเรื่องแต่ประการใด เพียงแค่ลดความแปลกใหม่ในการนำเสนอภาพต่อผู้ชมเท่านั้น

ตอนที่ 3

จากการรับชมละครโทรทัศน์เรื่อง "นางทาส" เปรียบเทียบกับบทละครโทรทัศน์ ตอนที่ 3 นี้ พบว่า ละครโทรทัศน์มีการนำเสนอแตกต่างไปจากบทละครโทรทัศน์ ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

การเปลี่ยนแปลงในฉาก

ละครโทรทัศน์ที่ออกอากาศ มีบางฉากที่มีอารมณ์ในการนำเสนอแตกต่างไปจากบทละครโทรทัศน์ที่ผู้เขียนบทได้เขียนไว้ ซึ่งส่วนมากเป็นการเปลี่ยนแปลงในประเด็นของอารมณ์ในการนำเสนอ ซึ่งฉากที่มีการเปลี่ยนแปลงในฉาก ได้แก่

-ฉากที่ 2

ฉากนี้นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการที่ท่านเจ้าคุณไปนอนค้างกับบุญมีมา และได้มาขอแบ่งเวลาจากแม่ไปให้บุญมี โดยผู้เขียนบทกำหนดให้แม่ทำที่ท่าไม่สนใจท่านเจ้าคุณในช่วงแรก ทำให้ท่านเจ้าคุณอึดอัด แต่ก็ได้ตัดสินใจบอกละทิ้งความต้องการในที่สุด ซึ่งผู้เขียนบท ได้เขียนบทตอนที่ 3 ฉากที่ 2 ไว้ดังนี้

ฉาก 2 ในห้อง

ตัวละคร เจ้าคุณ,แม่

-ภาพเจ้าคุณมองแม่เปิดตู้เหมือนกำลังหาอะไรอยู่ด้วยสีหน้าอึดอัด

เจ้าคุณ แม่แม่..แม่แม่หาอยู่นานแล้วนะ..ยังไม่เจออีกหรือ..

แม่ ค่ะ..(เปิดตู้) คงจะหายไปแล้ว..

เจ้าคุณ แม่แม่หาอะไรอยู่ล่ะ...

แม่ ซ่างมันเถอะค่ะ

เจ้าคุณ (เดินมาทุดตัวลงใกล้ๆ) ฉันมีเรื่องจะคุยกับแม่แม่

แม่ เรื่องอะไรหรือคะ..

เจ้าคุณ (เกรงใจเล็กๆ) ฉันอยากจะขอแบ่งเวลาจากแม่แม่ไปให้บุญมี 2 วัน

-ภาพแยมนิ่งอึ้ง

เจ้าคุณ (จับมือลูบเบาๆ) แม่สาละโษามีแค่ 2 วัน
 แยม (เงยหน้ามองเจ้าคุณ+ผีนัยม) ค่ะ อัจฉนทราบ..(ประโยคต่อไปประชด
 เล็กๆ) คุณพี่กรุณาให้อัจฉนถึงห้าวัน..แบ่งให้แม่บุญมีแค่ 2 วัน เหลือ
 อีก 3 วัน ก็ยังมากกว่าคนอื่นอยู่ดี
 เจ้าคุณ แม่แยม..
 แยม ไม่ต้องห่วงความรู้สึกของอัจฉนหรอกค่ะ...อัจฉนไม่สามารถมีลูกให้
 คุณพี่ได้เอง แล้วจะโทษใครได้ละคะ!

-เจ้าคุณอึ้งไป ในขณะที่แยมผีนกล้ำกลืนน้ำตาไว้เต็มที่

ผู้กำกับการแสดงได้ทำการอ่านบท และเข้ารหัสละครแตกต่างไปจากที่ผู้เขียนบท
 ทำการเข้ารหัสไว้ในตอนแรก โดยได้เปลี่ยนให้แยมเป็นภรรยาที่ดี เมื่อท่านเจ้าคุณกลับมา
 ภาวะวิภาวะวอดลูกจากเตียง เข้าไปคุยเอาใจว่าประทานอะไรมาหรือยัง ท่านเจ้าคุณเห็นว่าภรรยาใจ
 ดีจึงตัดสินใจบอกถึงสิ่งที่ตนต้องการ ทำให้แยมเสียใจจนร้องไห้ แต่ไม่แสดงออกให้สามีรับรู้ โดย
 กำหนดให้แยมเป็นอนหน้าหน้าท่านเจ้าคุณ ไม่ให้ท่านเจ้าคุณเห็นน้ำตาที่ไหลออกมา ซึ่งละคร
 โทรทัศน์ได้นำเสนอฉากนี้ใหม่ ดังนี้

-ขึ้นภาพที่ท่านเจ้าคุณเดินเข้ามาในห้อง แยมทำเหมือนเพิ่งตื่น รีบลุกขึ้นมาต้อนรับสามี

แยม คุณพี่ กลับมาแล้วหรือคะ ทานอะไรมาหรือยัง เตียวอัจฉนไปเตรียมให้ นะคะ
 เจ้าคุณ ไม่ต้องหรอก...แม่แยม ฉฉนมีเรื่องจะคุยกับแม่แยม
 แยม เรื่องอะไรหรือคะ..
 เจ้าคุณ (เกรงใจเล็กๆ) ฉฉนอยากจะขอแบ่งเวลาจากแม่แยมไปให้บุญมี 2 วัน

-ภาพแยมนิ่งอึ้ง

เจ้าคุณ (จับมือลูบเบาๆ) แม่สาละโษามีแค่ 2 วัน
 แยม (เงยหน้ามองเจ้าคุณ+ผีนัยม) ค่ะ อัจฉนทราบ..(ประโยคต่อไปประชด
 เล็กๆ) คุณพี่กรุณาให้อัจฉนถึงห้าวัน..แบ่งให้แม่บุญมีแค่ 2 วัน เหลือ
 อีก 3 วัน ก็ยังมากกว่าคนอื่นอยู่ดี
 เจ้าคุณ แม่แยม..
 แยม คุณพี่ไม่ต้องห่วงความรู้สึกของอัจฉนหรอกค่ะ...อัจฉนไม่สามารถมีลูกให้
 คุณพี่ได้เอง แล้วจะโทษใครได้ละคะ!

-เจ้าคุณโอบกอดแยม แยมเป็นอนหน้าหน้าไม่ให้ท่านเจ้าคุณเห็นน้ำตาที่ไหลรินออกมา

ยีน นี่แม่ยังห่วงพ่อเขาอีกหรือ
 ล้วน (เสียงแข็งทันที) เขาเป็นพ่อเอ็งนะ ไอ้ยีน! จะดีจะชั่วก็เป็นพ่อ! เอ็ง
 ต้องกตัญญูรู้คุณเขา! เขาเป็นคนให้ชีวิตเอ็งจำไว้ให้ขึ้นใจ ดูนั่งเียน
 เป็นเยี่ยงอย่าง มันยอมถูกขายเป็นทาสเพื่อเอาอัฐไปใช้หนี้ให้พ่อ...
 มันเลยได้ไปอยู่กับเจ้านายดีๆ ..คนดีก็ต้องได้ดี

-ล้วนลุกขึ้น ในขณะที่ยีนก้มหน้าลง+ชบครามแน่น

-ล้วนมองท่าทางยีนครู่หนึ่งแล้วเดินออกไป

-ภาพยีนยังคงอยู่ในอิริยาบถเดิม

ผู้กำกับได้ทำการอ่านบทละคร และถอดความต่างไปจากผู้เขียนบท ไม่เห็นด้วย
 กับประเด็นที่เียนกตัญญูกับพ่อจึงได้ยอมเป็นทาส แล้วได้อยู่กับเจ้านายดีๆ เป็นการทำดีแล้วได้ดี ผู้
 กำกับจึงได้ตัดบทพูดของล้วนในสิ่งที่ตนเองไม่เห็นด้วยออกไป ทำให้ละครโทรทัศน์มีการนำเสนอ
 ในฉากนี้ ดังต่อไปนี้

-ขึ้นภาพยีนกำลังกวาดซี้ควาย ทำความสะอาดคอกอยู่

-ภาพกว้างล้วนเดินเข้ามา น้ำตายังคงไหล

ล้วน ยีน..

-ยีนหันมามอง+ตกใจ

ยีน แม่ร้องให้ทำไมหรือจ๊ะ

ล้วน พ่อเอ็งเอาอัฐที่แม่เก็บไว้ไถ่เนียงเียนไปหมดแล้ว

-ยีนหมดแรงทรุดลงนั่ง

ล้วน แม่ไม่รู้จะทำยังไง..สงสารแต่เียนมัน..อุตสาหกรรมย้านักย้าหนาว่าให้เก็บ
 อัฐไปไถ่มัน!

ยีน (ชบครามแน่น) พ่อรู้ได้ยังไง..

ล้วน เขาก็คั้นเอานั่นแหละ...

-ล้วนทรุดตัวลงนั่งไถ่ๆ ลูก...ทั้งสองจมอยู่ในความคิดครู่หนึ่ง

ล้วน (พูดขึ้นในที่สุด) เียนมันไปอยู่บ้านนั้นหลายเดือนแล้ว แม่อยากไป
 เยี่ยมมัน..

ยีน ฉันจะพายเรือให้เียน

ล้วน ไม่ เอลังจะต้องอยู่ที่นี้ เอลังอยู่คอยดูกับข้าวกับปลาให้พ่อเขาเถอะ..

ยีน นี่แม่ยังห่วงพ่อเขาอีกหรือ

ล้วน (เสียงแข็งทันที) ไอ้เย็น! จะดีจะชั่วก็เป็นพ่อ! เอ็งต้องกตัญญูรู้คุณเขา!
 เขาคือคนให้ชีวิตเอ็งจำไว้ให้ขึ้นใจ
 -ล้วนลุกขึ้น ในขณะที่ยื่นก้มหน้าลง+ชบครามแน่น ยอมรับคำ
 ยืน จ๊ะ แม่

ภาพผ่านเวลา

ในตอนที่ 3 นี้ มีหลายฉากด้วยกันที่ผู้เขียนบทกำหนดให้ใส่ภาพผ่านเวลาเพื่อเป็น
 สิ่งแทนวันเวลาที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งบางครั้งทีมงานผู้ผลิตก็ไม่ได้ใส่ภาพที่ผู้เขียนบทกำหนดไว้เข้า
 ไป อย่างเช่นในฉากที่ 7 ที่ผู้เขียนบทต้องการนำเสนอเนื้อหาว่าบุญมีได้เป็นภรรยาของพระยาสิ
 หโยธินสักพักที่ตั้งท้อง จึงได้กำหนดให้มีการนำเสนอภาพผ่านเวลาก่อนทำการนำเสนอประเด็นนี้
 เพื่อให้ผู้ชมเข้าใจว่า บุญมีได้เป็นภรรยาของพระยาสิหโยธินมาสักพักหนึ่งแล้ว แต่ทางผู้ตัดต่อไม่ได้
 ใส่ภาพผ่านเวลานี้เข้าไป จึงทำให้ความสมบูรณ์ของเรื่องลดลงได้

นอกจากนี้ ในบางฉากที่ผู้เขียนบทไม่ได้ระบุให้มีการใช้ภาพผ่านเวลา แต่ทางทีม
 ตัดต่อกลับเพิ่มภาพผ่านเวลา หรือภาพstock shot เข้ามาเสริม ให้ผู้ชมเข้าใจเนื้อเรื่องได้มากยิ่งขึ้น
 ถือเป็นการช่วยเสริมให้ละครมีความสมบูรณ์เพิ่มมากขึ้น

การตัดต่อภาพ flash back

ผู้เขียนบทได้กำหนดทำการเข้ารหัสเหตุการณ์ที่ตัวละครนึกถึงเรื่องในอดีตที่
 เกิดขึ้นแล้ว โดยได้กำหนดให้นำเสนอออกมาผ่านภาพ flash back แต่ละครโทรทัศน์ที่นำเสนอ
 กลับไม่มีภาพ flash back เหล่านั้นปรากฏอยู่ในหลายฉากด้วยกัน ได้แก่

-ฉากที่ 5

ในฉากนี้ เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับฟักสังสอนเย็นให้ไม่เป็นคนยุ่งเรื่องของเจ้านาย ไม่
 พุดเรื่องของเจ้านาย เพราะแยมและท่านเจ้าคุณเมตตาพาสมากกว่าเจ้านายบ้านอื่น ซึ่งผู้เขียนบท
 ได้เขียนบทละครตอนที่ 3 ฉากที่ 5 ไว้ดังนี้

ฉาก 5 ในห้อง

ตัวละคร เย็น, ฟัก

-ภาพเย็นเงยหน้ามอง ขณะฟักเดินกลับเข้ามา

-ฟักทรุดตัวลงนั่ง ตาจับจ้องมองเย็นเข้มงวด

ฟัก ไฟโนอย่านำออก ไฟนอกอย่านำเข้า เคยได้ยินไหม!

- เย็น ไม่เคยจะ ยาย!
- พิก งั้นก็ได้ยินซะ..เรื่องอะไรที่เอ็งรู้โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับเจ้านาย ห้ามแพร่งพรายให้ใครรู้เด็ดขาด!
- เย็น แล้วบอกยายได้ไหมจะ!
- พิก ไม่ได้!
- เย็น (แปลกใจ) ทำไมล่ะจะ ยาย...
- พิก เพราะถ้าบอกข้า...เอ็งก็อาจจะเผลอบอกคนอื่นได้อีก
- เย็น ออกแตกตายเลย...
- พิก ไม่ตายหรอก...ข้ายังอยู่ได้มาจนถึงปานนี้ (เศร้าลึกลง) จำไว้ล่ะ..เรา เป็นบ่าวเขา..ต้องกตัญญูต่อเจ้านาย ต้องอดทน ไม่ว่าจะเกิดอะไร ขึ้นกับเราก็ตาม
- เย็นนั่งฟังอย่างตั้งใจ
- พิก บ่าวที่นั่นนะโชคดีกว่าที่อื่นหลายเท่านี้ ไม่ต้องดูอื่นไกล..เอ็งคงเคย เห็นที่บ้านจมีนวรรณารถแล้ว..
- เย็นนั่งคิด..ทำภาพซ้อนเหตุการณ์ทาสหนีที่บ้านจมีนแวบเข้ามาในหัวความคิด
- พิก ยิงเจ้านายท่านดีกับเรามากเท่าไร เราก็ต้องกตัญญูกับท่านมากขึ้น เท่านั้น...หากมีสิ่งใดที่พอจะตอบแทนได้ เราต้องทำโดยไม่มีข้อแม้...
- นัยน์ตาพิกที่จับจ้องมองเย็น..สีหน้าแวบตามีนัยน์บางอย่าง

ผู้เขียนบทกำหนดให้มีการใช้รหัสรหัสเชิงเสมือน (Analogue code) มา กำหนดการนำเสนอเนื้อหาเปรียบเทียบชนชั้นเจ้านายให้ชัดเจนขึ้น โดยได้ทำการกำหนดให้ทำภาพ ซ้อนเหตุการณ์ทาสบ้านจมีนไวยวรรณานี้มาในหัวความคิดของเย็นเพื่อการสื่อความหมายที่ ชัดเจน แต่ในกระบวนการตัดต่อไม่ได้ใส่เนื้อหาตรงนี้เพราะคิดว่าไม่จำเป็น ละครโทรทัศน์จึงมีการ นำเสนอแตกต่างกับบทละครในประเด็นนี้

-ฉากที่ 38

ในฉากนี้ เป็นการนำเสนอเรื่องราวที่สาส์นฟองท่านเจ้าคุณว่าเย็นได้ติดต่อกับบ่าว ของตน ซึ่งท่านเจ้าคุณได้เรียกเย็นมาสอบถาม แต่เย็นไม่กล้าพูดเล่าเรื่องที่ม้วน, พิศดำตนให้ท่าน เจ้าคุณฟัง จึงต้องจำใจขอโทษสาส์น และบรรดาบ่าวของสาส์น ซึ่งผู้เขียนบทได้กำหนดการนำเสนอ เรื่องราวในบทละครโทรทัศน์ตอนที่ 3 ฉากที่ 38 ไว้ดังนี้

ฉาก 38 บนเรือน

ตัวละคร เย็น, เจ้าคุณ, สาลี, แอบ, ม้วน, พิศ

-รับภาพเย็นคลานเข้ามาใกล้กราบเจ้าคุณซึ่งเดินมานั่ง

-ภาพสาลีมอง+ยิ้มเยาะ เช่นเดียวกับม้วน+พิศ (แต่พอเจ้าคุณหันมามอง ก็รีบทำหน้าสลด+ก้มหน้าลง)

เจ้าคุณ เอ็งตบนั่งม้วนกับนั่งพิศทำไม!

-ภาพเย็นก้มหน้า+แหมปาก

เจ้าคุณ นั่งเย็น! ข้าถาม..ทำไมเอ็งไม่ตอบ!

เย็น พวกมันตบข่าวก่อนเจ้าคะ

-ภาพม้วน+พิศ ทำเป็นตกใจ ยกมือทาบอก

ม้วน ข้าจะไปตบเอ็งก่อนทำไม..

สาลี (ทำเป็นยุติธรรม) นั่งม้วน! ให้เย็นมันพูดก่อน!

เจ้าคุณ แล้วนั่งม้วนมันจะตบเอ็งก่อนทำไม!

-เย็นก้มหน้าลง ทำภาพซ่อนฉาก 24 เข้ามาในห้วงความคิด

ม้วน ไง! อีเย็น! ผันสลายซะแล้วไซ้ไหมล่ะ ใคร..ใครที่ไหนเขาจะชุดอิ
บ้านนอกอย่างมึงขึ้นมาเป็นเมีย! กลับไปตักน้ำใส่กระโหลกชะงอก
ดูเงาไป

-ภาพเลื่อนหายไป เย็นยังคงก้มหน้าอ้าอึ้งไม่กล้าตอบ

เจ้าคุณ ว่าอย่างไร นั่งเย็น! เงยหน้าขึ้น

-เย็นเงยหน้าขึ้น

-ภาพสาลี+แอบ+ม้วน+พิศ ต่างยิ้มเยาะ โดยเฉพาะม้วน+พิศทำหน้าหลอก

เจ้าคุณ (ซักรำคาญ) เอ็งจะตอบหรือไม่ตอบ!

เย็น ข่าวตอบไม่ได้เจ้าคะ

สาลี (ทำเป็นดี) อ้าว ! ทำไมล่ะเย็น เอ็งไม่ตอบ ท่านเจ้าคุณท่านก็จะไม่รู้
เรื่อง มีอะไรคับอกคับใจหรือเปล่า..

-เย็นมองสาลีด้วยดวงตาเป็นประกายวาว

-เจ้าคุณมองนิ่วหน้าไม่พอใจ

เจ้าคุณ คุณสาลีเขาพูดกับเอ็งดีๆ ทำไมต้องมองเขาจะกินเลือดกินเนื้ออย่าง
นั้น!

สาลี ไม่เป็นไรค่ะ คุณพี่..อิฉันเข้าใจเย็นดี..มันเป็นข่าวของคุณพี่แหม ก็
ต้องเกลียดอิฉันเป็นธรรมดา..แต่ข้าให้อภัยเอ็งนะ เย็น (ยิ้มเยาะ)

เจ้าคุณ เหลวไหล! จะเป็นบ่าวใครก็ไม่สำคัญ ต้องเคารพนายให้เท่าเทียมกัน
 หมด!

-เย็นก้มหน้าลงอีก น้ำตาคลอด้วยความน้อยใจ แค้นใจ

เจ้าคุณ เรื่องตบกับนั่งม้วน กับนั่งพิศ ถ้าเอ็งไม่พูด ข้าจะคิดว่าเอ็งเป็นคนผิด!

-อินเสริทหน้าเย็นพยายามกลั้นน้ำตาเต็มที่

เจ้าคุณ กราบขอโทษคุณสาส์ แล้วขอโทษนั่งม้วนนั่งพิศมันเสีย

สาส์ อู๊ย! ไม่เป็นไรค่ะ คุณพี่!

เจ้าคุณ ไม่ได้! ทำผิดแล้วไม่ลงโทษ ต่อไปจะได้ใจ! เย็น! กราบขอโทษคุณ
 สาส์!

-เย็นก้มลากลับน้ำตา แล้วก้มลงกราบสาส์

-ภาพสาส์ยิ้มอย่างผู้ชนะ

เจ้าคุณ ขอโทษนั่งม้วนกับนั่งพิศมันด้วย!

เย็น (ยกมือไหว้ทั้ง 2 คน) ขอโทษจ๊ะ..(ก้มหน้านิ่ง)

เจ้าคุณ เอ็งไปได้แล้ว

-เย็นก้มกราบเจ้าคุณอีกครั้ง แล้วคลานไปที่บันได+เดินลงไป

-ภาพกลุ่มสาส์สะใจเต็มที่ ในขณะที่เจ้าคุณมองตามสีหน้าใคร่ครวญครุ่นคิด

ผู้เขียนบทตั้งใจกำหนดให้มีการทำภาพซ้อนแทนความคิดของเย็น เพื่ออธิบายให้ผู้ชมเข้าใจได้ชัดเจนว่าสาเหตุที่ทำให้เย็นตบตีกับม้วน, พิศคือเรื่องใด ซึ่งผู้เขียนบทส่วนใหญ่จะนึกถึงผู้ชมว่า หากไม่ได้ดูละครตั้งแต่แรกจะสามารถเข้าใจเนื้อเรื่องส่วนนี้ได้อย่างไร จึงได้กำหนดให้ใส่ภาพแทนความคิดไว้เพื่ออธิบาย แต่ทางทีมงานตัดต่อไม่ได้ใส่ภาพตรงนี้ให้เพราะต้องรีบตัดต่อละครที่ถ่ายทำมาให้ทันเวลาออกอากาศ ดังนั้น ละครที่นำเสนอจึงไม่ปรากฏภาพซ้อนแทนความคิดของเย็น ถือเป็นการลดความ redundant ของละครลงไป

-ฉากที่ 50

ในฉากนี้ เป็นการนำเสนอถึงความรู้สึกของเย็นที่น้อยใจที่ถูกท่านเจ้าคุณดู และต้องขอโทษคนผิดโดยที่ตนเองไม่ผิด ซึ่งผู้เขียนบทได้เขียนบทละครโทรทัศน์ตอนที่ 3 ฉากที่ 50 ไว้ดังนี้

ฉาก 50 เรือนพิก คำ

ตัวละคร พิก, เย็น, ละออ

- ขึ้นภาพฟักพลิกตัวหันมามองเย็น

- ภาพเย็นนอนหันหลังให้

- ฟักหันมามองละออ ภาพละออนอนหลับสนิท

ฟัก เอ็งหลับหรือยัง เย็น...

- ภาพเย็นซึ่งยังคงนอนลืมตาโพล่ง สะดุ้ง+รีบหลับตาลง

ฟัก ยังไม่หลับใช่ไหม..

เย็น กำลังจะหลับแล้วจ๊ะ (ทำเสียงงัวเจียว)

- ฟักนิ่งไป

- ภาพเย็นรออีกฟักหนึ่ง แล้วจึงลืมตาขึ้นใหม่

- ทำภาพซ้อนเหตุการณ์ที่ถูกเจ้าคุณดู+ต้องกราบสาธุ ม้วน+พิศ เข้ามาในห้วงความคิดอีก

- ภาพเลือนหายไป..เย็นน้ำตาคลอขึ้นมาอีกด้วยความน้อยใจไม่วาย

ผู้เขียนบทตั้งใจกำหนดให้มีการทำภาพซ้อนแทนความคิดของเย็น เพื่อแสดงให้เห็นผู้ชมละครทราบว่าเย็นนอนร้องไห้เสียใจเรื่องอะไร แต่ทางทีมงานตัดต่อไม่ได้ใส่ภาพตรงนี้ให้เพราะต้องรีบตัดต่อละครที่ถ่ายทำมาให้ทันเวลาออกอากาศ ดังนั้น ละครที่นำเสนอจึงไม่ปรากฏภาพซ้อนเหตุการณ์ที่เย็นถูกท่านเจ้าคุณดู ซึ่งถือว่าเป็นการลดการสื่อความหมายของละครลงไป อาจทำให้ผู้ชมบางท่านเกิดความสงสัยได้ว่า เย็นร้องไห้เรื่องอะไร

- ฉากที่ 72

ในฉากนี้ เป็นฉากต่อจากการที่ท่านเจ้าคุณเล่าให้แยมฟังว่าตนได้ดูเย็นที่ได้สติกับบ่าวของสาธุ และได้ให้เย็นกราบขอโทษ ซึ่งเย็นก็ไม่ได้บิปากเล่าเรื่องนี้กับใคร และไม่ได้เล่าให้แยมฟังเนื่องจากเกรงว่าแยมจะไม่สบายใจ แยมได้นั่งนึกทบทวนถึงความดีต่างๆของเย็นก็เกิดความเวทนาในความจงรักภักดีของเย็น ซึ่งบทละครโทรทัศน์ได้นำเสนอเนื้อหาในฉากที่ 72 ดังนี้

ฉาก 72 ฉาก 70 ห้องแยม

ตัวละคร แยม

- ภาพตัดกลับมา แยมถอนใจยาว

- ทำภาพซ้อนเย็นพยายามรับใช้ในอิริยาบถต่างๆ เช่น นวด ชงชาให้ ฯลฯ เข้ามาในห้วงความคิด

- ภาพเลือนหายไป แยมสีหน้าอ่อนโยนลงด้วยความเวทนาในความจงรักภักดีของเย็น

เมื่อละครโทรทัศน์ออกอากาศ ปรากฏว่าละครที่นำเสนอไม่มีภาพซ้อนแทนความคิดของแยมปรากฏในส่วนนี้ ถือเป็นการลดการประกอบสร้างความหมายของผู้เขียนบทลงไป ซึ่งอาจจะทำให้ผู้ชมบางท่านไม่เข้าใจความรู้สึกของแยม ว่าฟังเรื่องที่ท่านเจ้าคุณเล่าถึงการดูเย็นแล้ว แยมต้องมานั่งคิดนิ่งๆคนเดียวทำไม

จะเห็นได้ว่าเปลี่ยนแปลงไปเมื่อบทละครตอนที่ 3 ถูกนำไปผลิตเป็นละครโทรทัศน์ก็คือ การเปลี่ยนแปลงการให้ความหมายของผู้กำกับที่มีความคิดเห็นไม่ตรงกับผู้เขียนบท และประเด็นใหญ่ที่แสดงถึงความแตกต่างจากชัดเจนระหว่างบทละครกับละครโทรทัศน์ที่นำเสนอคือการที่ละครขาดการนำเสนอภาพซ้อน (flash back) แสดงความคิดของตัวละคร ซึ่งอาจจะทำให้ละครสื่อความหมายกับผู้ชมได้ไม่ชัดเจนตามที่ผู้เขียนบทต้องการ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตอนนี้นี้จึงถือว่ามีทั้งข้อดี และข้อเสีย ดังที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น

ตอนที่ 4

จากการรับชมละครโทรทัศน์เรื่อง "นางทาส" เปรียบเทียบกับบทละครโทรทัศน์ตอนที่ 4 นี้ พบว่า ละครโทรทัศน์มีการนำเสนอแตกต่างไปจากบทละครโทรทัศน์ ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

การเปลี่ยนแปลงในฉาก

ละครโทรทัศน์ที่ออกอากาศ มีบางฉากที่มีอารมณ์ในการนำเสนอแตกต่างไปจากบทละครโทรทัศน์ที่ผู้เขียนบทได้เขียนไว้ ซึ่งส่วนมากเป็นการเปลี่ยนแปลงในประเด็นของอารมณ์ในการนำเสนอ ซึ่งฉากที่มีการเปลี่ยนแปลงในฉาก ได้แก่

-ฉากที่ 40

ในฉากนี้ เป็นการนำเสนอความคิดของแยมที่เคยคิดว่าสามีที่ตนพามาเป็นภรรยา น้อยให้กับพระยาสิทธิโยธินนั้นจะเป็นคนดี ไว้ใจได้ แต่แยมก็มองสามีผิดไป ซึ่งแยมก็คิดสมน้ำหน้าตัวเองที่มองคนผิด ซึ่งผู้เขียนบทได้เขียนบทละครฉากที่ 40 ไว้ดังนี้

ฉาก 40 ห้องแยม ต่อเนื่อง

ตัวละคร แยม

-ภาพตัดกลับมา แยมถอนใจเหมือนจะปลงๆ

-ทำภาพซ้อนสามีในอิริยาบถที่ทำทนายแยมต่างๆ (ภาพเก่าๆ)

-ภาพสามีเลือนหายไป แยมยิ้มนิดๆ เหมือนจะเยาะตัวเอง

จะเห็นได้ว่า ผู้เขียนบทละครไม่ได้ระบุให้แน่ชัดว่าให้ทำภาพซ้อนสลีในฉากไหน ตอนไหนบ้างเพียงแต่กำหนดอย่างกว้างๆ ถือเป็นหน้าที่ของผู้ตัดต่อเองที่จะเลือกใส่ภาพในส่วนนี้ ซึ่งผู้ตัดต่อก็ได้ตัดสินใจเลือกใส่ภาพคำพูดของสลีที่ขึ้นมาโวยวาย อลละวาดด่าแถมว่าไม่ยุติธรรม เมื่อครั้งสลีขึ้นมาฟ้องเรื่องเย็นมาใส่ตรงนี้ และผู้กำกับได้เปลี่ยนให้แยมแสดงสีหน้าผิดหวังในตัวสลีในตอนท้าย แทนการแสดงสีหน้ายิ้มมึนๆ เหมือนจะเยาะตัวเอง เนื่องจากผู้กำกับตีความว่า แยมน่าจะรู้สึกผิดหวังในตัวสลี มากกว่าจะรู้สึกสมน้ำหน้าตนเองที่มองคนไม่ออก ละครโทรทัศน์ที่ ทำเสนอจึงแตกต่างกับบทละครในประเด็นนี้

-ฉากที่ 68

ฉากนี้ เป็นการนำเสนอเหตุการณ์สลีบังคับให้นุญมีแต่งโดยการตบบันได ซึ่งเมื่อนุญมีไม่ยอมแกล้งตบบันไดลงไปเอง สลีก็ได้ทำการถีบนูญมีลงไปแทน ซึ่งผู้เขียนบท ได้เขียนบท โดยใส่รายละเอียดของฉากที่ 68 ตอนที่ 4 ไล้ดังนี้

ฉาก 68 ระเบียบ ต่อเนื่อง
ตัวละคร สลี, นุญมี, ม้วน, พิศ , บ่าวอื่นๆ ในบริเวณใกล้เคียง

-ภาพสลีลากแขนนูญมีมาที่บันได

สลี เห็นมัย!..ไม่เห็นจะสูงเลย

นูญมี (ทำหน้าเสียวไส้) ไม่ค่ะ

สลี แม่นูญมี..นี่หล่อนจะเรื่องมากไปถึงไหน

นูญมี ก็คุณพี่ลองมาเป็นอิฉันซิคะ ไม่ละคะ..อิฉันขอกลับไปแต่งอย่างเดิมดีกว่า

สลี ไหนหล่อนบอกว่า กลัวคุณพี่จะจับได้

นูญมี ก็ยังดีกว่าตายนะคะ

-สลีจับแขนนูญมี..นูญร้องลั่น มือยึดหัวบันไดแน่น

นูญมี โฉ้ย!..อย่าคะ อิฉันกลัว!

สลี (พยายามจะผลัก) เร็วๆ เข้า เดียวมีใครมาเห็น!

นูญมี ไม่..บอกว่าไม่!

สลี อย่าดื้อกับข้านะ นังนูญมี!

นูญมี ไม่..บอกว่าไม่! ไม่! ไม่!

-ภาพ Slow สลีมองข้ามมองขวา แล้วถีบนูญมีกลิ้งลงบันไดไป (ภาพ Slow)

-ภาพ Slow นูญมีกรี๊ดร้อง+กลิ้งลงมาสลบติดันบันได

-ภาพป่วนซึ่งกำลังเดินตรงมาเบิกตากว้าง

-ภาพแอบซึ่งซ่อนอยู่ริบถืออย่างหรือถึงออกมา แล้วจัดการเทเลือดหมูที่เตรียมไว้ราดกระจายบริเวณนั้น

แอบ (ปากก็ร้องตะโกน) คุณบุญมี! ตายแล้ว! คุณบุญมีตกบันได คุณท่านเจ้าขา! คุณบุญมีตกบันไดเจ้าค่ะ

-ภาพสลีที่รีบลงบันไดมา ในขณะที่ปวน+พิศ+ม้วน + บ่าวใกล้เคียงต่างวิ่งเข้ามาดูด้วยความตกใจ
สลี (ร้องห่มร้องไห้) ไหน! แม่บุญมีเป็นอะไร แม่บุญมี! แม่บุญมีเป็นอะไรบ้าง!

แอบ คุณบุญมีตกบันไดเจ้าค่ะ (ร้องให้ตาม)

-สลีประคองบุญมีขึ้นมา

สลี แม่บุญมี! โธ่เอ๊ย! ทำไมถึงได้ตกลงมาได้..

แอบ คุณบุญมีเจ้าขา! เห็นกันอยู่หลังๆ

สลี นิ่งแอบ! นิ่งม้วน! ช่วยกันพาคุณบุญมีเข้าไปในห้องซิท..นึ่งม้วน!..นึ่งพิศ ช่วยกันล้างเลือดให้หมด! ข้าเห็นแล้วจะเป็นลม คนอื่นๆกลับไปทำงานของพวกเขาเอง

-ทุกคนยังลังเล

แอบ ไม่ได้ยินคุณท่านพูดหรือไง! ไปซิ! (ทุกคนแยกย้ายกันไป โดยไม่วายหันกลับมาดูอย่างสยอง)

จะเห็นได้ว่า ผู้เขียนบทละครมีการเน้นย้ำให้นำเสนอภาพช้า (slow) ในจังหวะที่สลีถึงบุญมีตกบันไดเพื่อเป็นการเน้นย้ำ และให้เกิดความขบขันในฉากนี้ ซึ่งละครโทรทัศน์ได้นำเสนอโดยการทำภาพช้าตอนที่สลีตัดสินใจถึงบุญมีเท่านั้น ไม่ได้ทำภาพช้าเหตุการณ์ต่อเนื่องไปจนถึงบุญมีกำลังลงมาสลบที่ตีนบันได อีกทั้งผู้กำกับยังได้ทำการเปลี่ยนแปลงการตอนจบของฉาก โดยได้เปลี่ยนการจบที่แอบตามบทละครไปเป็นการจบฉากที่สลี โดยกำหนดให้จบฉากที่สลีไล่บ่าวคนอื่นๆที่มามุงดูกลับไปทำงาน และตนเองกำลังแสดงสีหน้าเจื่อนตกใจ ให้ทุกคนเข้าใจว่าสลีตกใจมากเพื่อแสดงถึงการเป็นคนโกหกของสลี ที่พยายามออกอาการเพื่อให้ทุกคนเชื่อว่าเป็นเรื่องจริง

การเพิ่มตัวหนังสือ

ละครโทรทัศน์ที่นำเสนอมีการใส่ตัวหนังสือเพิ่มเติมเข้าไปเพื่ออธิบายในเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ที่ละครได้กล่าวถึง โดยที่ผู้เขียนบทไม่ได้มีการกำหนดในส่วนนี้แต่อย่างใด แต่เป็นสิ่งที่ผู้ทำหน้าที่ตัดต่อต้องการนำเสนอ จึงได้กำหนดให้ฝ่ายข้อมูลของบริษัท ดาราวิดีโอ

จำกัด เป็นผู้หาเนื้อหาตรงส่วนนี้มาให้ ซึ่งจากที่ผู้ติดต่อได้ทำการใส่ตัวหนังสือเพิ่มเข้าไปอธิบายเรื่องราว ได้แก่ ฉากที่ 60 ซึ่งเป็นการขึ้นตัวหนังสือเพื่อเพิ่มความเข้าใจให้กับผู้ชมว่าเหตุใดพระยาสิทธิอินถึงเคร่งเครียด ซึ่งในฉากที่ 60 ผู้เขียนบทได้เขียนบทละครไว้ว่า

ฉาก 60 ศาลาริมน้ำ หลายวันต่อมา

ตัวละคร เจ้าคุณ, แสน

- ขึ้นภาพผ่านเวลาไปอีกระยะหนึ่ง

- รับภาพเจ้าคุณมองไปข้างหน้าด้วยสีหน้าเคร่งขรึม ตรงหน้าเจ้าคุณ+แสน มีน้ำชา+ของว่างวางอยู่ (อาจเป็นของไทยก็ได้)

แสน (เกรงๆ) น้ำชาจะเย็นหมดแล้วขอรับ..

เจ้าคุณ ฉันกินไม่ลง..

- แสนนิ่งไป

ผู้ติดต่อได้ตัดสินใจใส่ตัวหนังสือเพิ่มเข้าไปเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจของผู้ชมต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยได้มีการเพิ่ม stock shot บ้านเจ้าคุณ และขึ้นตัวหนังสือ "วันที่ 29 มี.ค. พ.ศ. 2431 (รศ. 109) ฝรั่งเศสข่มเหงไทยโดยส่งเรือรบหลวงเข้ามาในแม่น้ำเจ้าพระยา เพื่อต้องการยึดดินแดนสิบสองจุไทย หรือ อาณาจักรล้านช้างของไทย" ก่อนเข้าเรื่องตามบทละคร ถือว่าเป็นการใช้รหัสรหัสเชิงตรรกะ (Digital code) มาช่วยประกอบสร้างความหมายให้กับละคร

ไม่มีภาพผ่านเวลา

บทละครโทรทัศน์ในตอนนี้ กำหนดให้ใส่ภาพผ่านเวลา, ภาพบรรยากาศ ในหลายฉากด้วยกัน แต่ผู้ติดต่อมักไม่ได้ใส่เข้าไปมากนักเนื่องจากพิจารณาแล้วว่า ไม่มีภาพผ่านเวลา ผู้ชมก็สามารถเข้าใจเรื่องราวในละครได้ คนดูไม่รู้สึกละอะไร (สยาม สังวริบุตร, สัมภาษณ์ 11 มีนาคม 2552)

จะเห็นได้ว่า เมื่อรับชมละครโทรทัศน์เปรียบเทียบกับบทละครตอนที่ 4 จะพบว่า บทละครโทรทัศน์ได้ถูกเปลี่ยนแปลงไปบ้างเมื่อนำไปผลิตเป็นละคร ซึ่งคล้ายกับการเปลี่ยนแปลงในตอนอื่นๆ แต่ในตอนนี้มี การเปลี่ยนแปลงที่ช่วยให้นำเสนอเรื่องราวได้ชัดเจนขึ้น นั่นคือการใส่ตัวหนังสือเข้าไปช่วยประกอบสร้างความหมายให้กับละคร ทำให้ผู้ชมเข้าใจเหตุการณ์ที่ผู้เขียนบทต้องการนำเสนอได้ดียิ่งขึ้น ถือเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดผลดีกับละคร

ตอนที่ 5

จากการรับชมละครโทรทัศน์เรื่อง “นางทาส” เปรียบเทียบกับบทละครโทรทัศน์ ตอนที่ 5 นี้ พบว่า ละครโทรทัศน์มีการนำเสนอแตกต่างไปจากบทละครโทรทัศน์ ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

การเปลี่ยนแปลงในฉาก

ละครโทรทัศน์ที่ออกอากาศ มีบางฉากที่มีอารมณ์ในการนำเสนอแตกต่างไปจากบทละครโทรทัศน์ที่ผู้เขียนบทได้เขียนไว้ ซึ่งส่วนมากเป็นการเปลี่ยนแปลงในประเด็นของอารมณ์ในการนำเสนอ ซึ่งฉากที่มีการเปลี่ยนแปลงในฉาก ได้แก่

-ฉากที่ 68

ในฉากนี้ เป็นการนำเสนอในประเด็นที่ท่านเจ้าคุณแสดงออกอย่างเปิดเผยว่าชอบเย็น ซึ่งแยมก็รับรู้ได้ และเกิดความรู้สึกสะเทือนใจไม่น้อย ซึ่งผู้เขียนบท ได้เขียนบทละครฉากที่ 68 ไว้ดังนี้

ฉาก 68 เรือนแยม คำ

ตัวละคร เจ้าคุณ, อภัย, แยม, ยิ้ม, เย็น, พัก, ละออ, บุ้ง, โบ, บ่าวอื่นๆ

-ขึ้นภาพเย็น+พัก ช่วยกันจัดวางของให้เจ้านายทั้ง 4

-ภาพเจ้าคุณคอยมองเย็นบ่อยๆ โดยไม่ได้รอดพ้นจากสายตาอภัย+ยิ้ม

-ยิ้มคอยมองแยม เพื่อสังเกตท่าที

-ภาพแยม ยิ้มแยมเป็นปกติ

-เย็นรับใช้แล้ว ถอยไปหมอบอยู่ห่างๆ

-ทั้ง 4 คนคุยกัน แต่เจ้าคุณไม่มีสมาธิสัก เพราะคอยมองแต่เย็น

-ยิ้มมองภาพนั้นอย่างเริ่มกังวล

-ภาพเย็นเงยหน้าขึ้นในจังหวะหนึ่ง

-ภาพเจ้าคุณมองมาพอดี..นัยน์ตาเป็นประกาย

-เย็นสบตาคู่หนึ่ง..แล้วหุบตาลง ในขณะที่แยมเหมือนจะสะเทือนใจ

ละครโทรทัศน์ได้มีการเปลี่ยนแปลงการนำเสนอในส่วนท้ายเล็กน้อย โดยแยม ไม่ได้มีการแสดงออกว่าสะเทือนใจแต่อย่างใด

การนำเสนอภาพแทนความคิด

ผู้เขียนบทได้กำหนดทำการเข้ารหัสเหตุการณ์ที่ตัวละครนึกถึงเรื่องในอดีตที่เกิดขึ้นแล้ว โดยได้กำหนดให้นำเสนอออกมาผ่านภาพ flash back แต่ละครโทรทัศน์ที่นำเสนอกลับไม่มีภาพ flash back เหล่านั้นปรากฏอยู่ในหลายฉากด้วยกัน ได้แก่

-ฉากที่ 33

ในฉากนี้ เป็นการเล่าถึงเหตุการณ์ที่ยืนมาเยี่ยมเยียนที่บ้านพระยาสิทธิโยธิน ซึ่งยืนชมว่าเย็นสวยขึ้น และคิดว่าน้องน่าจะมีวาสนา เพราะยิ่งเคยเล่าให้ตนฟังว่าท่านเจ้าคุณมองเย็นบ่อยๆ ซึ่งผู้เขียนบทได้กำหนดให้ทำภาพซ้อนแทนความคิดของเย็นเมื่อเย็นพูดถึงท่านเจ้าคุณ ซึ่งบทละครโทรทัศน์ ฉากที่ 33 ได้กำหนดการนำเสนอเนื้อหา ดังนี้

ฉาก 33 บริเวณท่าน้ำ

ตัวละคร เย็น, ยืน

-ภาพเย็นเดินแกมวิ่งเข้ามาในบริเวณนั้น+มองหาเย็น

เสียง เย็น

-เย็นหันไปตามเสียง..แทนสายตายืนอยู่บริเวณหลังพุ่มไม้ใกล้บริเวณนั้น..

เย็น (วิ่งไปหาด้วยความดีใจ) พี่ยืน

ยืน (มองน้องทั้งตัว) เอ็งขาวขึ้นนะ สวยขึ้นด้วย

เย็น ฉันทเหมือนเดิมนั้นแหละ พี่ยืน! พอกับแม่เป็นยังไงบ้าง

ยืน ก็เหมือนเดิม! ไม่มีอะไรดีขึ้น..ตั้งแต่ก่อนเอ็งมาที่นี่จนกระทั่งเดี๋ยวนี้ก็ยังเหมือนเดิม!

เย็น (หน้าสลดลง) จ้ะ..ก็ยังไถตัวฉันไม่ได้ใช่ไหม..

-เย็นพยักหน้า สงสารน้อง

ยืน แต่เอ็งอยู่ที่นี้ น่าจะดีกว่าอยู่บ้านนะ พอบอกว่าเอ็งจะมีวาสนา เพราะตอนพาเอ็งมา เจ้าคุณท่านมองเอ็งบ่อยๆ

-เย็นชะงักไป

-ทำภาพซ้อนเจ้าคุณมองเย็นเข้ามาในห้วงความคิด แล้วเลือนหาย

เย็น เย็น! เย็น..เป็นอะไรไปหรือเปล่า

เย็น เปล่าจ๊ะ พี่ยืน! (สีหน้ายังไม่เป็นปกติ)

จะเห็นได้ว่า บทละครโทรทัศน์ได้กำหนดให้ทำภาพซ้อนตอนที่ท่านเจ้าคุณมองเย็นเข้ามาในห้วงความคิดของเย็น แต่เนื่องจากกละครเร่งออกอากาศ ผู้ตัดต่อจึงไม่ได้ใส่ภาพที่

ผู้เขียนบทต้องการเข้าไป เพราะเห็นว่า นักแสดงสามารถแสดงออกทางสีหน้าได้ครบถ้วนถึงการมี
พิรุณเมื่อยินพุดเรื่องท่านเจ้าคุณ จึงไม่จำเป็นที่จะต้องใส่ภาพเพิ่มเติมเข้าไป

-ฉากที่ 34

ในฉากนี้ เป็นการแสดงความรู้สึกของเย็นที่คิดถึงพ่อ รวมถึงคิดถึงบ้าน คิดถึง
เพื่อนๆ ซึ่งผู้เขียนบทได้ทำการเขียนบทละครโทรทัศน์ตอนที่ 5 ฉากที่ 34 ไว้ดังนี้

ฉาก 34 เรือนพัก เย็น

ตัวละคร พัก, เย็น

-ชั้นภาพบรรยากาศในบริเวณบ้านเจ้าคุณ..รับภาพพักเดินตรงมา

-พักมองไปที่เรือน

-แทนสายตา เย็นนั่งกอดเข้าพิงลูกทรงอยู่

พัก (เดินขึ้นมา) เป็นอะไรไป

เย็น (ขยับตัว) ไม่ได้เป็นอะไรหรอกจ้ะ..แต่เป็นห่วงพ่อ...พี่เย็นบอกว่าพ่อป่วย

พัก พ่อเอ็งนะป่วยมาตั้งนานแล้ว..ข้านะสงสัยว่ามันจะเป็นผีในท้องด้วยซ้ำ

เย็น (สะดุ้ง) ผีในท้องหรือยาย!

พัก ข้าสงสัย! ไม่รู้ว่าจะเป็นอย่างจริงหรือเปล่า

-เย็นทอดถอนใจ

พัก อย่าคิดมากเลย เย็นเอ๊ย...ยังงั้นเอ็งก็ช่วยอะไรไม่ได้..มีหน้าที่อะไรก็ทำ
ของเราไป

เย็น (นั่งไปครู่หนึ่ง) ฉันอยากกลับบ้าน..จริงๆนะยาย..ถึงจะต้องอดมือกินมือ
จะต้องถูกพ่อตบตี..แต่ฉันจะทำอะไรก็ได้ ไปสู่มปลา ไปเล่น..

-เย็นพุดต่อไม่ออก ด้วยก้อนสะอื้นติดคอ น้ำตาเริ่มขึ้นมา

-ทำภาพซ้อนตอนเย็นเล่นกับเพื่อนๆ มีความสุขอยู่กับท้องไร่ท้องนา เข้ามาในห้วง
ความคิด

-ภาพเลื่อนหาย เย็นยกมือเช็ดน้ำตา

พัก (เวทนา) เย็น..

เย็น ฉันไม่เป็นไรหรอกจ้ะ..แค่เห็นพี่เย็นแล้วคิดถึงบ้าน..คิดถึงทุกคน คิด
ถึงนั่งเฝือก เพราะฉันคงไม่ได้กลับไปนั่นอีกแล้ว

-พักลูบผมเย็นเวทนา...เย็นกอดพักร้องไห้

จะเห็นได้ว่า ผู้เขียนบทมีการกำหนดให้ใช้ภาพซ้อนเพื่อสื่อสารถึงสิ่งที่เย็นคิดถึง แต่เนื่องจากละครเร่งออกอากาศ ผู้ตัดต่อจึงไม่ได้ใส่ภาพซ้อนในฉากนี้ ทำให้ละครโทรทัศน์แตกต่างไปจากบทละครโทรทัศน์ในประเด็นนี้

ตัดเนื้อหาบางส่วนทิ้งไป

บทละครตอนที่ 5 ฉากที่ 39 นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับท่านเจ้าคุณไปทำงาน และได้คิดถึงเย็นระหว่างที่นั่งรถลาก เนื่องจากก่อนหน้านี้ท่านเจ้าคุณได้พูดคุยกับเย็นแล้วเกิดความรู้สึกประทับใจที่เย็นเจ้ากรรม ซึ่งผู้เขียนบท ได้เขียนบทละครตอนนี้ไว้ดังนี้

ฉาก 39 ระหว่างทาง

ตัวละคร เจ้าคุณ, คนลาก

- รับภาพรถลากไปตามทาง
- ตัดรับภาพภายใน เจ้าคุณเอนหลังฟังด้วยอิริยาบถสบายๆ
- อินเสิร์ทหน้าเจ้าคุณมีแววมืดหมายฟังพอใจลึกๆ
- ทำภาพซ้อนเหตุการณ์ระหว่างเจ้าคุณ+เย็นเข้ามาในห้วงความคิด เย็นอยู่ในอาการใจลอย
- ภาพมือเย็นที่ถูกมือเจ้าคุณจับไว้
- ภาพเย็นเงยหน้ามองด้วยอาการตระหนก (ประมาณสาวน้อยที่ไม่เคยถูกมือผู้ชายในลักษณะผู้สาว)
- ภาพเย็นเลื่อนไป

เสียงเจ้าคุณ	เอ็งเป็นคนสนิทรับใช้ใกล้ชิดไม่ใช่หรือ
เสียงเย็น	ยังมีคนที่สนิทและใกล้ชิดคุณหญิงยิ่งกว่าบ่าวอีกเจ้าคะ ท่านไม่ลองถามเขาดูหรือเจ้าคะ
เจ้าคุณ	(ฟังพอใจ) เจ้ากรรมนั้ก..นั้งเย็น...
- ภาพรถลากเลี้ยวลับไป

ผู้กำกับได้อ่านบทละคร และมีความเห็นว่า ก่อนฉากนี้มีฉากที่ท่านเจ้าคุณแสดงถึงความพอใจในตัวเย็นมามากแล้ว จึงตัดสินใจให้ตัดการนำเสนอความรู้สึกของท่านเจ้าคุณตรงนี้ทิ้งไป โดยให้ละครนำเสนอเพียงภาพท่านเจ้าคุณขึ้นรถลากออกไปทำงานเท่านั้น ซึ่งทำให้ละครที่นำเสนอมีความแตกต่างไปจากบทละครที่ผู้เขียนบทได้เขียนไว้

จะเห็นได้ว่า เมื่อเปรียบเทียบละครโทรทัศน์ “นางทาส” กับบทละครตอนที่ 5 พบว่า บทละครโทรทัศน์มีการเปลี่ยนแปลงในบางส่วนเมื่อนำไปผลิตเป็นละครโทรทัศน์ โดยเฉพาะ

ภาพ flash back แทนความคิดต่างๆที่ไม่ได้นำเสนอในละครโทรทัศน์ เนื่องจากละครเร่งรีบ ผู้รับผิดชอบในส่วนของการตัดต่อมีเวลาจำกัดในการทำงาน ซึ่งหากผู้ตัดต่อคิดว่าภาพแทนความคิดที่ผู้เขียนบทต้องการ ไม่จำเป็นเท่าใดนักก็จะทำการตัดทิ้งไป ซึ่งบางครั้งก็ทำให้เสียอรรถรสของละครได้

ตอนที่ 6

จากการรับชมละครโทรทัศน์เรื่อง "นางทาส" เปรียบเทียบกับบทละครโทรทัศน์ ตอนที่ 5 นี้ พบว่า ละครโทรทัศน์มีการนำเสนอแตกต่างไปจากบทละครโทรทัศน์ ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

การเปลี่ยนแปลงในฉาก

ละครโทรทัศน์ที่ออกอากาศ มีบางฉากที่มีอารมณ์ในการนำเสนอแตกต่างไปจากบทละครโทรทัศน์ที่ผู้เขียนบทได้เขียนไว้ ซึ่งส่วนมากเป็นการเปลี่ยนแปลงในประเด็นของอารมณ์ในการนำเสนอ ซึ่งฉากที่มีการเปลี่ยนแปลงในฉาก ได้แก่

-ฉากที่ 5

ในฉากนี้ เป็นการนำเสนอเนื้อหาว่าแยมได้บอกเย็นเรื่องที่ทำนเจ้าคุณขอเย็นเป็นภรรยาอีกคน และสาลีได้ขึ้นมาอาละวาดโวยวายด่าว่าแยม ซึ่งผู้เขียนบทได้เขียนบทละครฉากที่ 5 ของตอนที่ 6 ไว้ดังนี้

ฉาก 5 เรือนแยม

ตัวละคร เย็น, แยม, สาลี, บุญมี, พัก, แอบ, ป่วน, ม้วน, พิศ, ละอู, บุง, ป่าวอื่นๆ

- ขึ้นภาพคุณหญิงก้มลงมองเย็นอย่างปราณี

 แยม หายตกใจแล้วหรือยัง...

- เย็นเงยหน้ายิ้มแห้งๆ

 เสียงสาลี คุณพี่คะ

- ทุกคนมองตามเสียงกราดกรี้วนั้น

- แทนสายตา สาลียื่นกำมือแน่น สีหน้าบึ้งตึง ตามด้วยบุญมีกับอีก 4 สาว

 แยม (ไม่พอใจ) แม่สาลี! ยกโขงกันขึ้นมาบนเรือนฉันทำไม

 สาลี แม่ชะม้อยบอกว่า คุณพี่จะยกอีนั่งป่าวเย็นให้เป็นเมียท่านเจ้าคุณ

- ภาพเย็นก้มหน้าลง ขณะที่พักมองสาลีไม่พอใจ

 แยม ไซ้

สาละ คุณพี่ คุณพี่ไม่ละอายใจบ้างหรือคะ อีเย็นนั้นมันเป็นบ่าว..เป็นทาส
ต่ำต้อย ทำไมถึงต้องยกย่องมันขึ้นมา มีผิวคนเดียวกับเรา

แย้ม (ยิ้ม+แววตาสะใจ) แม่สาละเข้าใจผิด ฉันไม่ได้ยกเย็นให้ท่านเจ้าคุณ
ท่านเจ้าคุณเองต่างหากที่เป็นคนเอ่ยปากขอเย็นจากฉัน

-กลุ่มสาละตักตะลึงกันไป

สาละ ไม่จริง ! ท่านเจ้าคุณไม่มีวันตาต่ำ..(พิกยกมือทาบอก ขณะเย็นขม้ม
มองสาละ..บ่าวอื่นๆ ก้มหน้า)

แย้ม (เสียงหัวเราะ ชัดขึ้นทันที) แม่สาละ! จะพูดจะจาอะไรก็ระวังหน่อย!
หล่อนไม่ควรใช้คำนั้นกับท่านเจ้าคุณ

สาละ อีฉันละสมเพทคุณพี่เสียจริงๆ คุณพี่คิดจะเอาชนะอีฉันโดยยกอีบ้าน
นอกนี้ขึ้นมาเป็นเมียท่านเจ้าคุณ.. ท่านเจ้าคุณนะไม่ได้ตาต่ำ แต่คุณพี่
นั้นแหละตาต่ำ

เย็น (ผุดลุกขึ้นชี้หน้าสาละทันที) หยุคนะ!

-พิกตกใจแทบจะเป็นลม

เย็น คุณว่าบ่าวไม่เป็นไร แต่อย่าบังอาจล่วงเกินคุณหญิงเด็ดขาด

สาละ มึงจะทำไมกู อีเย็น! (เยาะเย้ยเต็มที่) อ้อ! กูลืมไป! คุณหญิงมีพระคุณ
กับเอ็งนี่ อุตสาหัสสั่งนังพิกให้ช่วยขัดสีฉวีวรรณลอกคราบบ้านนอก
ออกไป เพื่อจะยกย่องให้เป็นเมียท่านเจ้าคุณอีกคน..แต่กูจะบอกให้
เอาบุญ..ไม่ว่าจะขัดจะถูอย่างไร กลิ่นโคลนสาปควายก็ไม่มีวันหมด
หรือ...อีบ้านนอก

-เย็นขยับจะเข้าหาสาละ

แย้ม (เด็ดขาด) เย็น!

-เย็นหยุดทันที พิกค่อยๆ ดึงเย็นให้นั่งลง

สาละ (หัวเราะ+ซึ่กราด) พวกมึงเห็นมัยว่า อีเย็นมันเหมือนควายเลย พวก
ควายมันก็อย่างนี้แหละ..นายสั่งให้ไถนา มันก็ต้องไถ..ไม่มีหัวคิด

-อินเสริทมือเย็นบีบกันแน่น+แค้นใจเจ็บใจจนน้ำตาคลอ แย้มลุกขึ้นชี้หน้าสาละ

แย้ม ลงไปจากเรือนฉันเดี๋ยวนี้

สาละ คุณพี่ไล่อีฉันหรือคะ

แย้ม ไซ้..ลงไป

สาละ (เม้ม)สมแล้วที่เป็นนายเป็นบ่าวกัน

แย้ม ลงไป

สลี ก็ได้คะ แต่จำไว้ว่า เรื่องนี้มันไม่ใช่ง่ายอย่างที่คิดหรอก

-สลีเดินลงไป ทุกคนตาม

-แยมทรุดตัวลงนั่ง..เป็นหน้ามามองเย็น

-ภาพเย็นยังอยู่ในอริยาบถเดิม...น้ำตาหยดลงบนมือที่กำลังบีบกันแน่น

ละครโทรทัศน์ได้มีการนำเสนอในฉากนี้คล้ายคลึงกับบทละครโทรทัศน์ที่ผู้เขียน
บทได้เขียนไว้ แต่มีข้อแตกต่างเพียงตอนจบฉาก คือ เย็นไม่ได้โกรธจรรยาอย่างทีบทละคร
กำหนด แต่จบฉากที่อารมณ์ของแยมที่ถูกสลีพูดทำทนายไว้ จึงพยายามระงับความโกรธ ซึ่งฟัก
และเย็นก็ได้แต่มองนายอย่างเป็นห่วง ถือเป็นการเล่นมาเน้นที่ความรู้สึกของแยม มากกว่าจะ
เน้นถึงอารมณ์โกรธของเย็น

-ฉากที่ 11

ฉากนี้เป็นฉากสั้นๆที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับท่านเจ้าคุณแปลกใจที่ไม่เห็นเย็นขึ้นมารับ
ใช้ แยมจึงแจ้งว่าตนเป็นคนสั่งให้เย็นเก็บตัวเอง ซึ่งท่านเจ้าคุณก็ได้แต่นิ่งไป ซึ่งผู้เขียนบทได้ทำการ
เขียนบทละคร ฉากที่ 11 นี้ไว้ ดังนี้

ฉาก 11 เรือนเจ้าคุณ คำ

ตัวละคร เจ้าคุณ,แยม,ฟัก,ละออ,บุง,โบ,บ่าวอื่นๆ

-ขึ้นภาพบรรดาบ่าวช่วยกันทยอยยกสำรับกับข้าวออกไป เมื่อแยม+เจ้าคุณกินเสร็จ

เจ้าคุณ เย็นละ ฟัก! เจ็บป่วยเป็นอะไรหรือเปล่า

ฟัก เปล่าเจ้าคะ

แยม อฉันสั่งให้เก็บตัวไว้จนกว่าจะถึงคืนพรุ่งนี้คะ

-เจ้าคุณนิ่งไป แล้วยกน้ำขึ้นดื่ม

-แยมเหลือบสบตาฟัก

ผู้ช่วยผู้กำกับการแสดง คือ คุณสิทธิวัชร ทัตแบ็ง ได้อ่านบท และได้ถอด
ความหมายในฉากนี้แตกต่างไปจากผู้เขียนบท โดยมีความคิดว่าท่านเจ้าคุณทำจะรู้สึกพอใจที่แยม
เป็นธรรมาภิบาลทุกอย่างให้ จึงได้ทำการเข้ารหัสใหม่โดยกำกับการแสดงให้นักแสดงตัวละครเจ้า
คุณ แสดงสีหน้าพึงใจเมื่อแยมกล่าวถึงการเก็บตัวเย็นจนกว่าจะถึงการส่งตัวในวันพรุ่งนี้ ถือเป็นสิ่ง
ที่ละครโทรทัศน์นำเสนอแตกต่างไปจากบทละครโทรทัศน์ที่ผู้เขียนบทได้เขียนไว้

-ฉากที่ 53

ฉากนี้ เป็นฉากปะทะคารมระหว่างบุญมี และสลี ซึ่งผู้เขียนบทได้กำหนดให้บุญมีเป็นฝ่ายหาเรื่องสลีก่อน ซึ่งเมื่อสลีตอบกลับมา บุญมีก็ได้แต่แค้นใจ ซึ่งผู้เขียนบทได้ทำการเขียนบทละครตอนที่ 6 ฉากที่ 53 ไว้ดังนี้

ฉาก 53 เรือนสลี

ตัวละคร สลี + หม่อมวล . บุญมี , ป่วน , บ่าวอื่นๆ

-ขึ้นภาพบ่าวอื่นๆ ทำหน้าที่กันไป (ชุดลอกคลองบ้างก็ได้)

-ภาพสลีเดินมา ติดตามด้วยหม่อมวล

-ภาพบุญมีทำเป็นตรวจตราบ่าวไพร่ในบริเวณนั้นหันมามอง

 บุญมี อ้าว! ไปไหนมาแต่เข้าคะคุณพี่!

-ภาพสลีไม่ตอบ + เดินขึ้นเรือน

 บุญมี ท่านเจ้าคุณคงไม่มาที่นี้อีกนาน! ยอมรับเสียเถอะเจ้าคะว่าตก กระทบ!

 สลี ถ้าฉันตกกระทบ...หล่อนก็ต้องตก หน้าข้ายังอยู่กันกระทบด้วย!

-สลีเดินบึ้งๆ ขึ้นไป...บุญมีมองตามเม้มปาก

ผู้ช่วยผู้กำกับฯ ซึ่งทำการกำกับการแสดงแทนคุณสยาม สังวริบุตร ได้อ่านบทและตีความว่าสลีหงุดหงิดต่อเนื่องมาจากก่อนหน้านี้ที่ได้ปะทะคารมกับแยม ดังนั้นในฉากนี้สลีจึงต้องแสดงออกทางอารมณ์อย่างแรง ดังนั้น เมื่อบุญมีถูกสลีตอบกลับอย่างแรงก็ควรที่จะออกอาการเหวอ ตั้งตัวไม่ทัน มากกว่าที่จะเพียงแค่มะเมปาก ชัดใจ ผู้ช่วยผู้กำกับฯจึงได้ทำการเข้ารหัสใหม่ในส่วนนี้ ซึ่งทำให้ละครโทรทัศน์ที่น่าเสนอมีความแตกต่างกับบทละครโทรทัศน์ในฉากนี้

การตัดภาพแสดงความคิดทิ้งไป

ผู้เขียนบทได้กำหนดทำการเข้ารหัสเหตุการณ์ที่ตัวละครนึกถึงในอดีต โดยได้กำหนดให้นำเสนอกลับมาผ่านภาพ flash back แต่ในละครโทรทัศน์ที่น่าเสนอกลับไม่มีภาพ flash back เหล่านั้นปรากฏอยู่ในหลายฉากด้วยกัน ได้แก่

-ฉากที่ 31

เป็นเหตุการณ์ที่เย็นรู้ว่าตนต้องเข้าหอกกับท่านเจ้าคุณ จึงได้นั่งคิดถึงเหตุการณ์ต่างๆที่เคยเกิดขึ้นในชีวิต ซึ่งผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ได้เขียนบทละครตอนที่ 6 ฉากที่ 31 ไว้ดังนี้

ฉาก 31 ริมน้ำ

ตัวละคร เย็น, ละออ, บ่าว 1 คน

-ทำภาพซ้อนเหตุการณ์ต่างๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิต

-ภาพเหล่านั้นเลื่อนหาย..เย็นถอนใจด้วยความสับสนไม่แน่ใจ

-ภาพล่องเดินเข้ามา

ละออ พี่เย็น! มาอยู่ที่นี้เอง

-เย็นเบือนหน้ามามองแวบหนึ่ง แล้วหันกลับไป

ละออ (มานั่งข้างๆ) ถ้าพี่เย็นไปเป็นเมียท่านเจ้าคุณ..เราก็คงไม่ได้เล่น
ด้วยกันอย่างเดิมใช่ไหม

เย็น (ลูบผมละออ) ไม่หรอกน่า

ละออ ฉันคงเหงาแน่เลย

เย็น พุดยั้งกับว่า พี่จะต้องไปอยู่ที่อื่นแน่ะ

เสียง แม่เย็น..

-เย็นชะงักคิดหนึ่ง แล้วค่อยๆ หันกลับไปมองอย่างไม่แน่ใจ เช่นเดียวกับละออ

บ่าว ยายพิกให้ฉันมาตามแม่เย็น..

-เย็นพยักหน้าเหมือนยังไม่แน่ใจ

ผู้ที่รับผิดชอบเรื่องการติดต่อ ไม่เข้าใจถึงภาพที่ผู้เขียนบทต้องการให้เย็นคิดถึงว่า
ต้องการสื่อความหมายอะไร และมองว่าไม่ได้ช่วยเพิ่มความน่าสนใจให้เนื้อเรื่องจึงได้ทำการตัด
ภาพที่ผู้เขียนบทต้องการทิ้งไป ละครโทรทัศน์จึงไม่มีการนำเสนอภาพความคิดในฉากนี้

-ฉากที่ 55

เป็นฉากที่นำเสนอเนื้อหาหลังจากเย็นได้เป็นอนุภรรยาอีกคนของพระยาสิทธิโยธิน
แล้ว โดยแยมได้มอบผ้าแทบ และโจงกระเบนของชนชั้นเจ้านายให้กับเย็น เพราะถือว่าเย็นหลุดพ้น
จากการเป็นทาสแล้ว ซึ่งพิกเป็นผู้สอนเย็นนุ่งโจง ผู้เขียนบทได้มีการเขียนกำหนดให้มีการทำภาพ
ซ้อนประกอบการอธิบายของพิกถึงการนุ่งโจงประเภทต่างๆ ดังนี้

ฉาก 55 ห้องพิกพิก

ตัวละคร เย็น, พิก

-ขึ้นภาพพิกมองข้าวของที่แยมให้เย็นด้วยความปลื้ม

พิก คุณหญิงท่านเมตตาเอ็งมากจริงๆ... เอ็งต้องกตัญญูกับท่านจนวันตาย ที่
เดียว...

เย็น ฉันรู้จะยาย...(พุดพลางเก็บของ)

ฟัก นั่นจะเก็บไว้ทำไม! เอาออกมา
 เย็น มันไม่ยากใส่...มันยังไม่ชินจะ...
 ฟัก ไม่ได้! ถ้าเอ็งไม่ใส่ มันจะชินได้ยังไง... (เปิดตู้หยิบผ้าห่มสีสวย ออกมา)...
 เอาผืนนี้แหละ... ขับผิวพรรณเอ็งดี...

-ภาพเย็นหยิบเอามาทาบทวนตัว

-ภาพตัดไปเย็นห่มผ้าแถบสีสดใสที่เรียบร้อยแล้ว ในขณะที่ฟักนั่งใจให้

ฟัก การนั่งใจมีหลายแบบ...ที่เอ็งเห็นพวกทำงานหนักๆ นั่งนะ เขาเรียกว่า"
 หยกั่ง" ส่วนพวกบ่าวบนเรือนจะนั่งยาวลงมา แต่ต้องไม่ถึงเข้า

-ทำภาพซ้อนพวกบ่าวดำข้าว...ผ้าฟืนฯลฯ ซึ่งเป็นงานหนักประกอบคำอธิบาย

-ทำภาพซ้อนพวกบ่าวบนเรือน โดยเน้นให้เห็นนั่งใจเหนือเข้า

-ตัดกลับมา ฟักนั่งใจให้เย็นแค่เข้าพอดี

ฟัก เอ็งเป็นเมียท่านเจ้าคุณแล้ว ก็ต้องนั่งใจแบบนี้ ให้คลุมหัวเข้า..จำ
 เอาไว้นะ..ต่อไปจะได้นั่งเองเป็น

-ฟักนั่งให้เสร็จ+คาดเข็มขัดนาก

-ภาพฟักสวมสร้อยให้+ถอยออกมามองอย่างพอใจ

ฟัก สวยจับตาทีเดียว

-เย็นทรุดตัวลงกราบฟัก

ฟัก (น้ำตาเริ่มขึ้นมาขณะลูบผม) ต่อแต่นี้ไป ขอให้อเอ็งมีแต่ความสุข
 ความเจริญ..แล้วอย่าลืมสิ่งที่สำคัญที่สุด

เย็น (เงยหน้ามอง) อะไรจะยาย..

ฟัก มีลูกให้ท่านเจ้าคุณ

เย็น คุณหญิงยังไม่มี..คุณสามี..คุณบุญมีก็ไม่มี แล้วฉันจะมีได้อย่างไร

ฟัก มันก็ไม่แน่หรอก เย็นเอ๊ย..ของอย่างนี้บางทีมันก็อยู่ที่บุญวาสนา
 เหมือนกัน..ดูแต่คุณบุญมีสิ..อุตสาห์ท้องตั้ง 2 ครั้ง แต่ก็แท้งทั้ง 2

ครั้งเหมือนกัน

คุณสยาม สังวริบุตรมองว่านางทาส เป็นละครโทรทัศน์ ไม่ใช่สารคดี การซ้อน
 ภาพประกอบการพูดของฟักจึงถือว่าไม่จำเป็น เพราะไม่ได้ช่วยส่งเสริมให้เนื้อเรื่องสนุกสนาน หรือ
 น่าติดตามมากขึ้นแต่ประการใด จึงไม่ได้ทำการใส่ภาพซ้อนในฉากนี้ตามที่ผู้เขียนบทกำหนด ละคร
 โทรทัศน์ที่น่าเสนอจึงแตกต่างกับบทละครที่ผู้เขียนบทเขียนไว้ในฉากนี้

ตัดบางฉากทิ้งไป

ในตอนี่ 6 นี้ ผู้ตัดต่อได้ทำการตัดฉากที่ 50 ของบทละครตอนนี้ทิ้งไป เนื่องจากมีเนื้อหาเกี่ยวกับความพึงพอใจของท่านเจ้าคุณที่มีต่อเย็น ซึ่งผู้ตัดต่อเห็นว่าซ้ำซาก เคยเสนอไปแล้วหลายครั้ง จึงได้ทำการตัดเนื้อหาในส่วนนี้ทิ้งไป ละครโทรทัศน์ที่ออกสู่สายตาผู้ชมจึงไม่ปรากฏเนื้อหาของฉากนี้ ซึ่งเนื้อหาที่ผู้ตัดต่อได้ทำการตัดทิ้งไป คือ

ฉาก 50 ระหว่างทาง

ตัวละคร เจ้าคุณ, ทนาย, คนลากรถ

- ขึ้นภาพคนลากรถลากรถ 2 คันตามกันไป
- ตัดรับภาพเจ้าคุณ สีหน้าอึมเศร้าใจมีความสุข
- ทำภาพซ้อนเย็นขวยเขิน เข้ามาในห้วงความคิด
- ภาพเย็นนอนต่ำกว่าอย่างเจียมตัว
- ภาพเย็นเลื่อนหาย..เจ้าคุณยิ้มกับตัวเองเปลือยๆ

จะเห็นได้ว่า เมื่อเปรียบเทียบละครโทรทัศน์ “นางทาส” กับบทละครตอนนี้ 6 นี้ พบว่า ละครโทรทัศน์มีส่วนที่แตกต่างกับบทละครที่ผู้เขียนบทเขียนไว้ในบางส่วน โดยการเปลี่ยนแปลงส่วนใหญ่มีความคล้ายคลึงกับการเปลี่ยนแปลงตอนที่ผ่านๆมา ซึ่งจากการศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นพบว่าไม่ได้กระทบกระเทือนต่อเนื้อหาละครมากนัก โดยสิ่งที่คุณกำกับได้ทำการเปลี่ยนแปลงในฉาก รวมถึงความสามารถของนักแสดงมีส่วนช่วยให้ละครสนุกสนาน น่าติดตามชมมากยิ่งขึ้น

ตอนที่ 7

จากการรับชมละครโทรทัศน์เรื่อง “นางทาส” เปรียบเทียบกับบทละครโทรทัศน์ ตอนที่ 7 นี้ พบว่า ละครโทรทัศน์มีการนำเสนอแตกต่างไปจากบทละครโทรทัศน์ ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

การเปลี่ยนแปลงในฉาก

ละครโทรทัศน์ที่ออกอากาศ มีบางฉากที่มีอารมณ์ในการนำเสนอแตกต่างไปจากบทละครโทรทัศน์ที่ผู้เขียนบทได้เขียนไว้ ซึ่งส่วนมากเป็นการเปลี่ยนแปลงในประเด็นของอารมณ์ในการนำเสนอ ซึ่งฉากที่มีการเปลี่ยนแปลงในฉาก ได้แก่

-ฉากที่ 66

ในฉากนี้ เป็นการนำเสนอเหตุการณ์ที่แอบ, ม้วน, พิศ ได้พากันย่องมาที่เรือนใหญ่ของแยม โดยมีแผนที่จะนำเปลือกกล้วยมาวางไว้ที่หน้าห้องเย็น เพื่อให้เย็นเหยียบลื่นล้มและแท้ง ซึ่งผู้เขียนบทได้เขียนบทละครตอนที่ 7 ฉากที่ 66 ไว้ดังนี้

ฉาก 66 บริเวณหลังเรือน (มีดสลัว)

ตัวละคร แอบ, ม้วน, พิศ

- ขึ้นภาพ 2 ร่างค่อยๆ ย่องมาบริเวณหลังเรือน

- ภาพใกล้เห็นแอบนำหน้า ติดตามด้วยม้วน+พิศ

 แอบ นั่งม้วน! นั่งพิศ! พวกเขารู้แล้วใช่ไหมว่า ห้องหอนั่งเย็นนะห้องไหน

- 2 สาวพยักเพยิด

- แอบเอาเปลือกกล้วยในมือวางบนมือม้วนพิศคนละเปลือก

 แอบ เอ้า! เอาไปคนละเปลือก จะได้บาปเท่าๆ กัน ไม่มีใครได้เปรียบเสียเปรียบ!

 ม้วน แหม! ที่บาปละก็เต็มอกเต็มใจหาให้คนอื่นที่เดียว! แต่บุญละก็ไม่เคยคิดจะแบ่งเลย!

 พิศ อย่าไปว่ามันยังงั้น อีม้วน.. ก็บุญนะอีแอบมันเคยทำที่ไหน.. ขนาดเห็นพระมาไกลๆ มันยังร้องกรี๊ดๆ โงยอ้าวหนีแทบไม่ทัน

 แอบ อีม้วน! อีพิศ! กูไม่ใช่ผีนะโว้ย!

- 2 คนรีบจัดการปิ่นขึ้นไป

- แอบชะเง้อมองตาม

ผู้ช่วยผู้กำกับฯ ซึ่งได้ทำหน้าที่กำกับการแสดงแทนคุณสยาม สังวริบุตร ได้ทำการอ่านบทละคร และได้มีการคิดเปลี่ยนแปลงการนำเสนอในตอนท้ายฉากที่ผู้เขียนบทกำหนดให้แอบโวยวาย เตียงกลับม้วน, พิศ แต่คุณสิทธิวัชร ทับแป้นมีความเห็นว่าทั้งสามคนแอบมาซุ่มคุยกัน ดังนั้น แอบไม่ควรที่จะพูดโวยวายเสียงดัง จึงได้ทำการเปลี่ยนตอนจบให้แอบทำท่าจะด่าม้วน, พิศ แต่ก็นึกได้ จึงได้ลดเสียงลง และไล่ม้วน, พิศด้วยเสียงเบาๆ ประกอบท่าทางว่าให้รีบไปปฏิบัติภารกิจ ละครโทรทัศน์ที่นำเสนอจึงมีความแตกต่างจากบทละครที่ผู้เขียนบทเขียนไว้ในฉากนี้

-ฉากที่ 78

ฉากนี้เป็นฉากจบตอน ซึ่งผู้เขียนได้นำเสนอเหตุการณ์ต่อเนื่องจากฉากก่อนหน้านี้ที่ท่านเจ้าคุณแวงมหาสาส์ และเมื่อเปิดประตูห้องออกมา สาส์ก็ต้องหงุดหงิดใจที่เจอบุญมีนั่งดักรอท่านเจ้าคุณอยู่เช่นกัน ซึ่งผู้เขียนบทได้ทำการเขียนบทละครตอนที่ 7 ฉากที่ 78 ไว้ดังนี้

ฉาก 78 หน้าห้อง คำ
ตัวละคร เจ้าคุณ, สาลี่, บุญมี, แอบ, ป่วน

- ขึ้นภาพบรรยายภาคใกล้คำโพล้เพล้
- ภาพประตูเปิดออก สาลี่+เจ้าคุณเดินออกมา
- ทั้ง 2 คนชะงัก
- แขนสายตาทาบุญมีก้มกราบ แล้วค่อยๆ เงยหน้ามองด้วยแววตาละห้อยน่าสงสาร
- ภาพสาลี่เฝ้ามองปาก+มองอย่างจงชัง

คุณสิทธิวัชร ทับแป้น ได้ทำการเปลี่ยนแปลงการนำเสนอในฉากนี้เพียงเล็กน้อย โดยให้จบฉากที่หน้าบุญมีที่มองท่านเจ้าคุณด้วยแววตาละห้อยสงสาร เพราะมีความเห็นว่าการจบฉากที่บุญมีถือว่าเพียงพอต่อการสื่อความหมาย เนื่องจากก่อนการถ่ายทำ คุณสิทธิวัชรได้รับชมละครโทรทัศน์ที่ออกอากาศและเกิดความรู้สึกว่าละครอืด เล่าเรื่องได้ช้า จึงตัดสินใจที่จะนำเสนอเรื่องราวในฉากที่ไม่ใช่ฉากสำคัญเพียงสั้นๆ เพื่อให้ละครดำเนินเรื่องไปได้เร็ว และน่าติดตาม

-ฉากที่ 39

ในฉากนี้ เป็นการนำเสนอให้เห็นถึงความจงรักภักดีของเย็นที่มีต่อแยม เนื่องจากแยมอยากกินแต่ของเปรี้ยวๆ เย็นจึงได้จัดข้าวต้มมาให้แยมทานด้วย ซึ่งบทละครโทรทัศน์ ตอนที่ 7 ฉากที่ 39 เป็นดังนี้

ฉาก 39 นอกชาน
ตัวละคร เย็น , แยม , เจ้าคุณ , พัก , บุ่ง , ละออ , บ่าวอื่นๆ

- ขึ้นภาพเย็นช่วยเหลือจนานให้เจ้าคุณซึ่งคอยมองเย็นอย่างรักใคร่
- ภาพแยมเปิดประตู...เดินเข้ามา

พัก คุณหญิงออกมาแล้วเจ้าคะ...

- เจ้าคุณมองแล้วลุกเดินไปช่วยประคองให้เดินมานั่ง
- เย็นเลื่อนชามข้าวต้มให้

เย็น ข้าวต้มเจ้าคะ...

แยม เอ็งหายแพ้แล้วหรือ

เย็น ยังเจ้าคะ...(เริ่มจะหะอืดหะอม)

แยม ดูซิ! ตัวเองก็ยังไม่หายดีแล้วมาเป็นห่วงข้า... ไหน...ทำไมวันนี้ไม่มีมะม่วงมะดัน!

เจ้าคุณ ฉันทเป็นคนบอกให้เอาไปเก็บเอง...

แยม แต่ดิฉันอยากกินเจ้าคะ...

เย็น ถ้าอย่างนั้นคุณหญิงรับประทานข้าวต้มด้วยนะเจ้าคะ...จะได้ไม่
อ่อนเพลีย...

แยม ฟัก! ดุชิ!...นั่งเย็นมันบังคับข้า!

ฟัก (ยิ้ม) มันห่วงคุณหญิงมากเจ้าคะ...

-แยมมองเย็น

-เย็นสบตาด้วยความจงรักภักดีเช่นเดิม

-แยมจำต้องฝืนกิน...ท่ามกลางสีหน้าพอใจ + โลงใจของทุกคน

ละครโทรทัศน์ที่นำเสนอ มีการนำเสนอเนื้อหาแตกต่างไปจากบทละครเล็กน้อย เนื่องจากละครต้องเร่งรีบออกอากาศ ดังนั้น เพื่อเป็นการประหยัดเวลาในการหาของประกอบฉาก คือ ชุดสำหรับข้าวต้ม คุณสิทธิวัชรจึงได้ตัดสินใจแก้ปัญหาเฉพาะหน้าโดยทำการปรับบทเล็กน้อยคือ เปิดฉากด้วยเย็นเป็นผู้เสิร์ฟน้ำชาให้กับท่านเจ้าคุณ และเมื่อแยมออกมาจากห้อง เย็นได้เข้าไปเรียนว่าวันนี้มีข้าวต้ม และเข้าสู่การพูดคุยคะยั้นคะยอให้แยมรับประทานข้าว และจบฉากที่ฟักบอกว่าเย็นเป็นห่วงแยม ซึ่งแยมก็มองเย็นด้วยความพอใจที่เย็นจงรักภักดี ถือว่าในฉากนี้ มีการปรับเปลี่ยนการนำเสนอเพื่อแก้ปัญหา ให้การถ่ายทำละครเป็นไปอย่างราบรื่น

การตัดภาพแสดงความคิดทิ้งไป

ผู้เขียนบทได้กำหนดทำการเข้ารหัสเหตุการณ์ที่ตัวละครนึกถึงในอดีต โดยได้กำหนดให้นำเสนอออกมาผ่านภาพ flash back ,ภาพซ้อน แต่ในละครโทรทัศน์ที่นำเสนอกลับไม่มีภาพเหล่านั้นปรากฏอยู่ในหลายฉากด้วยกัน ได้แก่

-ฉากที่ 20

ในฉากนี้ นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับพระยาสิทธิโยธินทราบข่าวว่าเย็นท้องก็ดีใจ รีบเข้าไปหาเย็น และสั่งเสียให้เย็นรักษาเนื้อรักษาตัวให้ดี ซึ่งผู้เขียนบทได้ทำการเขียนบทละครฉากที่ 20 ไว้ดังนี้

ฉาก 20 ห้องหอยเย็น ต่อเนื่อง

ตัวละคร เย็น , เจ้าคุณ

-ภาพเจ้าคุณค่อยๆ เปิดประตูเข้ามา

-ภาพเย็นหันมามอง พอเห็นเป็นเจ้าคุณก็รีบลุกขึ้นนั่ง

-ภาพเจ้าคุณแทบจะถลาเข้ามา + ดึงเย็นมากอดไว้อย่างตื่นตันใจ

เจ้าคุณ เย็น! ...ข้ารู้ตั้งแต่แรกแล้วว่าเอ็งต้องมีลูกให้ข้า! ...เอ็งทำให้ข้ามีความสุขที่สุด...

-เย็นเงยหน้ามองเจ้าคุณด้วยดวงตาที่อัสติย์ จงรักภักดี... น้ำตาคลอ

เจ้าคุณ (ประคองหน้าเย็น) ต่อไปนี้ เลิกเรียกตัวเองว่าบ่าวเสียที...เอ็งเป็นเมียข้า และกำลังจะเป็นแม่ของลูกข้า...

เย็น แต่บ่าวก็ยังเป็นบ่าวของท่าน...เป็นบ่าวของคุณหญิง!

เจ้าคุณ (ยิ้มเอ็นดู)...เอ็งละมันดื้อนัก!

-เย็นก้มหน้าลง...เจ้าคุณกอดไว้

เจ้าคุณ รักษาเนื้อรักษาตัวให้ดีนะเย็น...อย่าให้แท้งเหมือนบุญมี...

-เย็นหลับตาลง...ทำภาพเหตุการณ์ที่สาละ + หมุ่มมวล พยายามช่วยกันจะให้เย็นแท้ง

-เย็นลืมตาขึ้นแววตาแว่นแฉ่ง

-เจ้าคุณคลายอ้อมกอดจับตะกรุดขึ้นมา

เจ้าคุณ อย่าลืมที่ข้าสั่งนะเย็น ไม่จำเป็นอย่าถอดตะกรุดนี้ มันจะช่วยปกป้องคุ้มครองทั้งเอ็งและก๊ลูกของเอ็ง

เย็น เจ้าคะ!

-เจ้าคุณก้มลงจูบหน้าผากเย็น

จะเห็นได้ว่า ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์มีการกำหนดให้นำเสนอภาพแทนความคิดของเย็นเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่สาละก่อกวนทำร้ายเย็น ซึ่งเมื่อละครต้องเร่งออกอากาศ ผู้ตัดต่อก็มิได้ใส่ภาพเหล่านี้เข้าไปในฉาก ละครที่นำเสนอจึงแตกต่างกับบทละครโทรทัศน์ในส่วนนี้

-ฉากที่ 65

ฉากนี้นำเสนอถึงอารมณ์ความรู้สึกคิดถึงบ้านของเย็น โดยผู้เขียนบทได้เขียนบทละครตอนที่ 7 ฉากที่ 65 ไว้ดังนี้

ฉาก 65 ห้องเย็น คำ

ตัวละคร เย็น

-ขึ้นภาพเย็นอาบน้ำเสร็จ..นั่งทาแป้ง (โบราณ)

-ภาพการเคลื่อนไหวของเย็นค่อยๆ ซ้ำลง

เสียงละออ ที่เย็นไม่อยากจะกลับบ้านแล้วหรือจะ

เสียงพิก ไม่มีใครได้ไปเสียทุกอย่างหรือเย็น..เอ็งไม่ได้กลับไปอยู่บ้าน แต่

ที่นี่เองมีท่าน มีคุณหญิง แล้วก็มีลูกของเอง..

- ทำภาพซ้อน ชีวิตในทุ่งนาของเย็น กับพ่อแม่+ยีน
- ภาพซ้อนเลื่อนหาย เย็นน้ำตาหยด

จะเห็นได้ว่า ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์มีการกำหนดให้นำเสนอภาพชีวิตของเย็นที่ต่างจังหวัดเพื่อแสดงความคิดบ้านของเย็น แต่ละครไม่มีการนำเสนอภาพความคิดเหล่านี้ โดยผู้ติดต่อไม่ได้ทำการเพิ่มภาพซ้อนเข้าไปตามที่ผู้เขียนบทกำหนด และนักแสดงก็ไม่ได้ร้องให้ตามที่บทละครเขียนไว้

ตัดบางฉากทิ้ง

ละครโทรทัศน์ที่นำเสนอ ไม่ได้มีการนำเสนอบทละครฉากที่ 59 ของตอนที่ 7 ที่เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการทะเลาะกันของนุ่นกับแอบทิ้งไปเพราะผู้กำกับคิดว่า เป็นเนื้อหาที่ไม่น่าสนใจ ซึ่งเนื้อหาละครที่ถูกตัดไป เป็นดังนี้

ฉาก 59 เรือนแยม (ข้างล่าง)

ตัวละคร แอบ, นุ่น, บ่าวอื่นๆ / เจ้าคุณ, ทนาย, คนขับ

- ขึ้นภาพบ่าวไพร่ต่างทำหน้าที่ของตัวเองกันไป
- กลับแพนมาที่แอบ กำลังหลบมุมชะเง้อชะเง้อรอเจ้าคุณ
- ภาพนุ่นเดินเข้ามาข้างหลัง+ท้วงสะแอมมองดูว่าแอบจะทำอย่างไร
- รับภาพรถม้าเจ้าคุณเข้ามา
- แอบผุดลุกขึ้น จะตรงไปหาเจ้าคุณทันที

นุ่น (จิกหัวไว้) จะไปไหน อีแอบ!

แอบ โห้! ปล่อยหัวกุนะ นิ่งนุ่น!

นุ่น บอกก่อนว่า มึงมาดักรอท่านทำไม

แอบ มันเรื่องของกู! ปล่อย! ท่านจะขึ้นเรือนแล้ว

นุ่น รอให้ท่านขึ้นไปก่อน แล้วข้าจะปล่อย

- ภาพเจ้าคุณขึ้นเรือนไป

นุ่น (ปล่อยแอบกระแทกกระทั้น) เ็งไปได้

แอบ (หันขวับมามองอย่างโกรธจัด) ระวังตัวไว้ให้ดี! อีนุ่น!

นุ่น อ้อ กูระวังอยู่แล้ว ไม่ต้องเตือน

- แอบมองอาฆาต แล้วเดินกลับไป

ตอนที่ 8

จากการรับชมละครโทรทัศน์เรื่อง “นางทาส” เปรียบเทียบกับบทละครโทรทัศน์ ตอนที่ 8 นี้ พบว่า ละครโทรทัศน์มีการนำเสนอแตกต่างไปจากบทละครโทรทัศน์ ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

การเพิ่มฉาก

คุณสิทธิวัชร ทัตแป้น ผู้ช่วยผู้กำกับฯ ได้ทำการเพิ่มฉากสั้นๆ เข้าไปในบทละครโทรทัศน์ตอนที่ 8 ซึ่งฉากที่เพิ่มเข้าไป เป็นการนำเสนอเรื่องราวการไปบ่อนครั้งแรกของสาลี โดยมี แอบเป็นคนพาไป ซึ่งเป็นเพียงฉากสั้นๆ เพื่อแสดงให้เห็นว่า สาลีไม่คุ้นเคยกับการไปสถานที่เช่นนั้น แต่แอบรู้จักดี และเป็นผู้สอนให้สาลีเล่น โดยคุณสิทธิวัชรได้เพิ่มฉากนี้ต่อจากฉากที่ 7 ที่บึ้งเห็นสาลี กับแอบนั่งรถลากออกไป และนึกสงสัยว่าสาลีจะไปหาผู้หญิงคนใหม่มาให้ท่านเจ้าคุณหรือไม่ ซึ่งฉากที่คุณสิทธิวัชรเพิ่มเข้าไปนี้ถือได้ว่าช่วยตอบข้อสงสัยของบึ้งที่ตั้งใจไว้ได้เป็นอย่างดีว่าสาลี เดินทางไปที่ใด

ภาพที่ 8.1 แสดงจากการเข้าบ่อนการพนันครั้งแรกของสาลี

การเปลี่ยนแปลงในฉาก

ละครโทรทัศน์ที่ออกอากาศ มีบางฉากที่มีอารมณ์ในการนำเสนอแตกต่างไปจากบทละครโทรทัศน์ที่ผู้เขียนบทได้เขียนไว้ ซึ่งส่วนมากเป็นการเปลี่ยนแปลงในประเด็นของอารมณ์ในการนำเสนอ ซึ่งฉากที่มีการเปลี่ยนแปลงในฉาก ได้แก่

-ฉากที่ 3

ในฉากนี้ นำเสนอเนื้อหาสาลีหงุดหงิดใจ เพื่อที่จะอยู่ร่วมบ้านกับบุญมีเต็มทน แอบจึงได้แนะนำให้สาลีไปบ่อน ซึ่งผู้เขียนบทได้ทำการเขียนบทละครตอนที่ 8 จากที่ 3 ไว้ดังนี้

ฉาก 3 บริเวณมุมสวยๆ

ตัวละคร สาลี , แอบ , บ่าวอื่นๆ

-ขึ้นภาพบ่าวไพร่ทำหน้าที่ต่างๆ กันไป

-ตัดรับภาพ สาลีเดินมาช้าๆ + ทรวดตัวลงนั่ง ...แอบจะนั่งตาม

สาลี (ถอนใจยาว) ...ข้าไม่อยากอยู่บ้าน!ไม่อยากเห็นหน้าอินุญมี!...ไม่

อยาก เห็นนั่งแยม...นั่งเย็น!

แอบ ถ้าอย่างนั้นก็ต้องไปที่อื่นเจ้าคะ!

สาลี ยังจะมีที่อื่นอีกรี!

-แอบเหลียวซ้ายแลขวา แล้วลดเสียงลง ...ทำหน้าที่ตาลีกลับ

แอบ มีเจ้าคะ!

-สาลีมองแอบแปลกใจ ...แอบกระซิบเบาๆ

สาลี (สะดุ้ง) ไม่ได้! ถ้าท่านรู้เข้า...

แอบ ก็อย่าให้รู้ซิเจ้าคะ!

-สาลีสีหน้าใคร่ครวญครุ่นคิด

คุณลิขิตวิฑูร์ ทับแป้น ผู้ช่วยผู้กำกับฯ ได้ทำการอ่านบทละคร โดยได้ถอดความหมายว่าสาลีต้องรู้สึกหงุดหงิดใจ เป็นบุญมีอย่างมากจึงได้คิดออกไปเล่นพนัน ซึ่งคุณลิขิตวิฑูร์ได้ตัดสินใจกำกับการแสดงโดยเปลี่ยนให้ตัวสาลีเดินอย่างรวดเร็วด้วยความหงุดหงิดเข้ามาในฉากในตอนต้น แทนที่จะให้สาลีเดินเข้าฉากช้าๆตามที่บทละครได้กำหนดไว้ ถือเป็นการเล่นสดใหม่อีกครั้ง ซึ่งละครโทรทัศน์ก็นำเสนอออกอากาศตามที่คุณลิขิตวิฑูร์ได้กำกับไป ถือว่าละครมีการเปลี่ยนแปลงอารมณ์ในฉากนี้

-ฉากที่ 15

ในฉากนี้ เป็นเหตุการณ์ที่ยืนมาเยี่ยมเยียนที่บ้านคุณหญิงแยม โดยบุญมีได้แอบเห็นจึงคิดว่าเย็นมีซู้ ซึ่งผู้เขียนบทได้ทำการเขียนบทละครตอนที่ 8 ฉากที่ 15 ไว้ดังนี้

ฉาก 15 ฉาก 13

ตัวละคร เย็น, บุญมี, เย็น

เย็น (ผืนยิ้ม) พี่เย็นบอกแม่เถอะว่าไม่ต้องเป็นห่วงฉัน พี่เย็นเองก็ไม่ต้องมาบ่อยๆเพราะหนทางมันไกลมาก...เหนื่อยเปล่าๆ

เย็น ใ้ไกลนะไม่เป็นไร แม่จะรักเอ็งมาก...พูดถึงอยู่ทุกวัน..

-รับภาพบุญมีเดินเข้ามาในบริเวณนั้นแล้วแอบมอง (ห่างๆ)

เย็น ข้ามสารแม่...อยากให้แม่สบายใจเท่านั้น เพราะทุกวันนี้ก็ทุกข์มาก
พอแล้ว

-ภาพบุญมีพยายามจะชะเง้อฟัง ทั้ง 2 พุดกัน

เย็น มาคราวนี้แล้วคงอีกนานกว่าจะได้มาอีก...อาจจะเป็นปีหน้าที่มาส่งข้าว
เปลือก

เย็น ไม่เป็นไร..ฉันอยู่ได้...ฝากบอกแม่ด้วยว่า ฉันมีความสุขดี..คุณหญิงท่าน
เมตตาฉันมาก...

-เย็นมองน้องที่พยายามฝันไม่ร้องไห้อย่างเวทนา+เย็นมือจับไหล่

-ภาพบุญมีเบิกตากว้าง

คุณลลิตวิวัชร ทับแป้น ได้อ่านบทละครโทรทัศน์ฉากนี้ และได้ทำการเพิ่มอารมณ์
ขยับประเด็นที่ทำให้บุญมีคิดว่าเย็นมีชู้ โดยได้เปลี่ยนการแสดงของตัวละครในตอนท้ายให้สองพี่น้อง
กอดกันด้วยความคิดถึง บุญมีเห็นเข้าก็เบิกตากว้างด้วยความตกใจ ละครโทรทัศน์ที่น่าเสนอจึงมี
ความแตกต่างกับบทละครโทรทัศน์ในส่วนนี้

-ฉากที่ 32

ในฉากนี้ เป็นเหตุการณ์ที่สลีเศร้าใจที่ท่านเจ้าคุณไม่มาหาตนเลย เมื่อเห็นท่าน
เจ้าคุณพาแยมมาเดินเล่นในสวนก็เกิดความอิจฉา รีบลงไปหาท่านเจ้าคุณทันที ซึ่งผู้เขียนบทได้ทำ
การเขียนบทละครตอนที่ 8 ฉากที่ 32 ไว้ดังนี้

ฉาก 32 เรือนสลี / บริเวณสนาม ต่อเนื่อง

ตัวละคร สลี , แอบ , ม้วน , พิศ / เจ้าคุณ , แยม

-ขึ้นภาพสลียืนหงอยๆ อยู่ที่ระเบียง

-ภาพกว้าง แอบ , ม้วน , พิศ นั่งหมอบมองเจ้านายด้วยสายตาละห้อยอย่างสุดแสนสงสาร

-ภาพสลีกำลังจะหันกลับมา แต่แล้วก็ชะงัก

-แทนสายตา เจ้าคุณประทับประคองแยมเดิน

-ภาพสลีนิ้วหน้า แหวตาอิจฉาริษยา

สลี นั่งคุณหญิงแยม! ...อีแอบ!

แอบ เจ้าขา!

สลี มากับกู!

แอบ เจ้าคะ!

ม้วน อีม้วนล่ะเจ้าคะ!

พิศ อีพิศล่ะเจ้าคะ!
 สาลี พวกเอ็งไม่ต้อง!
 -สาลี + แอบเดินลงเรือนไป

คุณสิทธิวิษฐ์ ทับแป้นอ่านบทละครโทรทัศน์ แล้วเกิดความรู้สึกว่าเรื่องดำเนินค่อนข้างช้า จึงได้ตัดสินใจเปิดเรื่องที่สาลียื่นมอมแยมและท่านเจ้าคุณเดินเล่นในสนามเลย ซึ่งฉากที่ 31 ก่อนหน้านี้นี้เป็นฉากเกริ่นเกี่ยวกับการลงมาเดินเล่นของแยมและท่านเจ้าคุณอยู่แล้วจึงคิดว่าสามารถเข้าเรื่องให้สาลียื่นมอมทั้งคู่ แล้วเกิดความรู้สึกอิจฉา ริษยาแยม จึงได้รับลงไป ซึ่งถือว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงการนำเสนอเนื้อหาในขั้นตอนการถ่ายทำ ละครโทรทัศน์ที่ออกอากาศจึงมีความแตกต่างกับบทละครโทรทัศน์ในฉากนี้

-ฉากที่ 34

ฉากนี้เป็นการนำเสนอเหตุการณ์หลังจากที่สาลีทำที่ท่าลงไปขอเดินเล่นในสวนกับท่านเจ้าคุณ แต่แยมเลี้ยงที่จะเจอสาลีจึงได้ขอตัวกลับ ทำให้ท่านเจ้าคุณต้องกลับตามไปด้วย สาลีจึงกลับมาที่เรือนของตนด้วยความหงุดหงิดใจ และได้ถูกบุญมีพูดเยาะเย้ยทำให้สาลีหงุดหงิดใจอย่างมาก ถือเป็นฉากปะทะคารมสั้นๆ เพื่อเป็นสื่อนำให้กับเรื่อง โดยผู้เขียนบทได้เขียนบทละครตอนที่ 8 ฉากที่ 34 ไว้ดังนี้

ฉาก 34 ระหว่างทางกลับเรือน

ตัวละคร สาลี + แอบ , บุญมี + ป่วน , บ่าวอื่นๆ

-ภาพสาลี + แอบกำลังเดินกลับเรือน + ชะงัก

-แทนสายตาบุญมี + ป่วนยืนอยู่ ... สีนหน้าบุญมียิ้มแยม

บุญมี คุณหญิงแยมไม่อยากจะเห็นหน้าคุณพี่หรือคะ ถึงได้ให้ท่านพากลับเรือน!

สาลี อีบุญมี!

บุญมี เรียกทำไม อีสาลี!

-สาลีสะดุ้ง เหมือนไม่คาดคิด เช่นเดียวกับป่วน + แอบซึ่งยกมือทาบอก

บุญมี บอกไม่รู้ก็ครั้งทำไมให้ขึ้นไต่ขึ้นอี! อีฉันไม่ใช่บ่าวคุณพี่!

-สาลียกมือขึ้น + ถลาจะเข้าไปตบ

แอบ (รีบคว้าตัวไว้) อย่าเจ้าคะ คุณท่าน! เดี่ยวบ่าวไพร่เรือนใหญ่เห็นจะเอาไปฟ้องเจ้านายมัน!

สาลี ก็ช่างมันเป็นไร! ฎไม่ได้กลัวนางแยม! ปล่อยุ! อีแอบ!

แอบ แต่ท่านเจ้าคุณนะซีคะ!

-สาธิตีหยุดชะงัก...เอามือที่เงื่อง่าลง

บุญมี อ้าว! ไม่ตบแล้วหรือคะ!

-สาธิตีเม้มปากแน่น + เดินเฉียดบุญมีแทบจะชนให้ล้ม

-ภาพแอบชนป่วนโครมเช่นกัน

ป่วน คบคนพาล พาลพาไปหาผิด...

บุญมี เดียวนี้กูไม่กลัวมันแล้ว!...กูจะประจบท่านเจ้าคุณจนได้เลื่อนเป็นเมียคน
โปรดแทน...

ป่วน ยังมีคุณหญิงแยมกับแม่เย็น...

บุญมี มีแล้วไง!...ทำตัวให้ผัวรักผัวหลงน่าจะง่ายจะตาย!

-บุญมีเดินกลับ

ป่วน แต่ก็มีได้นำพา!

คุณสิทธิวัชร ทับแป้น ได้ทำการอ่านบทละคร และแก้ไขการนำเสนอในช่วงที่
ผู้เขียนบทกำหนดให้สาธิตีเฉียดบุญมีให้เกือบล้มก่อนจะขึ้นเรือน โดยได้ถอดความว่าสาธิตีเกลียด
บุญมีเสียจนไม่อยากจะมองหน้า และเมื่อไม่สามารถตบบุญมีได้ สาธิตีจึงหงุดหงิดใจ รีบสะบัดหน้า
เดินหนีบุญมีไปโดยไม่ได้เดินเฉียดเข้าไปหวังชนบุญมีแต่อย่างใด ถือเป็นกาเปลี่ยนแปลงการ
แสดงออกของตัวละครโดยผู้กำกับการแสดงขณะนั้น ละครโทรทัศน์ที่นำเสนอจึงมีข้อแตกต่างกับ
บทละครโทรทัศน์ในจุดนี้

บทสนทนาไม่ตรงตามบทละคร

โดยทั่วไป ผู้กำกับการแสดงจะอนุโลมให้นักแสดงพูดบทสนทนาแตกต่างจากบท
ละครที่เขียนไว้ได้ หากบทสนทนานั้นไม่ทำให้เสียใจความ หรือทำให้เนื้อหาของละครเปลี่ยนแปลง
ไป แต่การพูดบทสนทนาของนักแสดงในฉากที่ 16 ของตอนที่ 8 นี้ไม่ตรงตามบทละคร และทำให้
ความหมายของสิ่งที่ผู้เขียนบทต้องการจะสื่อสารเปลี่ยนไปโดยสิ้นเชิง ซึ่งในฉากที่ 16 นี้ ผู้เขียนบท
ละครได้ทำการเขียนบทละครไว้ ดังนี้

ฉาก 16 บริเวณเรือน

ตัวละคร บุญมี, ป่วน

บุญมี จริงๆนะ นั่งป่วน! ข้าเห็นกับตาเลย นั่งเย็นมันกอดกับผู้ชาย

ป่วน หลอกคนอื่นก็นับว่าบาปแล้ว แต่หลอกตัวเองยิ่งบาปหนักเข้าไปอีก

บุญมี นั่งป่วน! เอ็งว่าข้าหลอกตัวเองรี

ป่วน แต่ก็มีได้นำพา

บุญมี โอ๊ย! อีปวน! ไปดูกับข้าเดี๋ยวนีเลย ใ้ผู้ชายคนนั้นมันเอาฝักบัวกับ
สายบัวมาให้นั่งเย็นด้วย

-บุญมีออกเดิน แต่ปวนยังอยู่กับที่

บุญมี (หันมามอง) อีปวน! ตามกูมาเดี๋ยวนี

ปวน คุณจะไปไหน

บุญมี ก็ไปดูนั่งเย็น

ปวน แม่เย็นอยู่บนเรือนใหญ่ คุณจะไปได้อย่างไรเจ้าคะ

-บุญมีชะงัก+นั่งคิด

บุญมี มันต้องมาอีก! ยังไงมันก็ต้องมาอีก แล้วข้าจะต้องจับมันให้ได้

แต่จากการรับชมละครโทรทัศน์ พบว่า นักแสดงปวนมีการพูดบทสนทนาที่
แตกต่างไปจากสิ่งที่ผู้เขียนบทได้กำหนดไว้ คือได้พูดประโยค “หลอกคนอื่นก็นับว่าบาปแล้ว แต่
หลอกตัวเองยิ่งบาปหนักเข้าไปอีก” ผิดเพี้ยนเป็น “หลอกตัวเองก็นับว่าบาปแล้ว แต่หลอกคนอื่นยิ่ง
บาปหนักเข้าไปอีก” ซึ่งผู้กำกับไม่ได้ทำการแก้ไขแต่อย่างใด ละครโทรทัศน์ที่ออกอากาศจึงสื่อ
ความหมายในประเด็นนี้ผิดไป ถือเป็นความผิดพลาดที่เกิดขึ้นในขั้นตอนการถ่ายทำ

ฉากไม่ตรงกับบทละครโทรทัศน์

เมื่อรับชมละครโทรทัศน์เปรียบเทียบกับบทละครตอนที่ 8 นี้ พบว่า ละครโทรทัศน์
ที่นำเสนอมีการนำเสนอบางฉากแตกต่างไปจากฉากที่บทละครได้ระบุไว้ ซึ่งในบทนี้พบความ
แตกต่างในฉากที่ 76 ซึ่งเป็นฉากที่ท่านเจ้าคุณออกเดินทางไปหัวเมืองเพื่อปราบกบฏจีนฮ่อ โดย
ผู้เขียนบทได้ทำการกำหนดให้ท่านเจ้าคุณเดินทางโดยทางเรือ ซึ่งบทละครได้เขียนไว้ ดังนี้

ฉาก 76 บริเวณท่าน้ำ เข้า

ตัวละคร เจ้าคุณ, เย็น, แยม, ยิ้ม, พัก, อภัย, สาลี, บุญมี, ละออ, แอบ, ปวน, ม้วน, พิศ, ใบ, บุ่ง, บ่าว
อื่นๆ, แสง, คนขับเรือ

-ขึ้นภาพบรรยากาศยามเช้า

-รับภาพเจ้าคุณเดินมากับแยม โดยมีเย็น+พัก+ละออ ตามมา

-ภาพบรรดาบ่าวทั้งหลายทยอยกันออกมา

-ภาพแสงรออยู่ที่เรือ

-ภาพเจ้าคุณหยุด+มองไปโดยรอบเหมือนจะชอบใจผู้มาส่ง

-ภาพสาลี+บุญมี+หมู่มวลเดินมา

-ภาพอภัย+ยิ้ม เดินเข้ามา

อภัย (จับมือเจ้าคุณ) ขอให้โชคดี
 เจ้าคุณ ขอบพระคุณขอรับ..
 ยิ้ม ไม่ต้องห่วงนะเจ้าคุณ..ฉันจะมาเยี่ยมแม่แยมบ่อยๆ
 เจ้าคุณ กระผมฝากแม่แยมด้วยขอรับ...(จับมือแยม) แม่แยม..ฉันไปละนะ
 แยม ค่ะ (ไหว้ลา)

- เจ้าคุณเบือนหน้าไปมองเย็น ซึ่งยืนอยู่กับละออ แล้วยิ้มให้
- ภาพเย็นยกมือไหว้
- ภาพเจ้าคุณมองไปที่ศาลี+บุญมี
- ภาพ 2 คนไหว้
- เจ้าคุณมองเลยเรื่อยไปที่บรรดาบ่าว ซึ่งทุกคนก้มกราบ
- เจ้าคุณเดินไปลงเรือกับแสง เรือแล่นออกไป
- กล้องแพนสีหน้าแต่ละคน ขณะมองตาม โดยเฉพาะ เย็น..แยม...ศาลี..บุญมี
- ภาพเรือแล่นไปเรื่อยๆ จนลับตา

ละครได้ทำการเปลี่ยนแปลงการนำเสนอดูจากนี้เป็นบริเวณหน้าบ้านท่านเจ้าคุณ และได้เปลี่ยนให้ท่านเจ้าคุณเดินทางโดยรถม้าแทน เพื่อเป็นการประหยัดเวลาในการเตรียมเรือ ,สถานที่ ถือเป็นการประหยัดเวลาในการถ่ายทำ

ภาพที่ 8.2 แสดงจากที่ 76 ตอนที่ 8 -ท่านเจ้าคุณเดินทางด้วยรถม้า

เวลาแตกต่างกับในบทละคร

เนื่องจาก “นางทาส” เป็นละครที่ต้องเร่งรีบถ่ายทำ จึงทำให้บางฉากในละคร ผิดเพี้ยนไปจากที่ผู้เขียนกำหนดไว้บ้าง อย่างเช่นในฉากที่ 25 ที่เย็นมาเยี่ยมเย็นในตอนกลางวัน และกลับถึงบ้านในตอนกลางคืน แต่ละครนำเสนอดูจากย้อนกลับบ้านนี้เป็นฉากกลางวันเพื่อความ

สะดวกในการถ่ายทำ และคุณสิทธิวิฑริพิจารณาแล้วว่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนี้ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อทำให้เนื้อหาของเรื่องเปลี่ยนแปลงแต่ประการใด และอีกเหตุผลที่ผู้กำกับตัดสินใจให้นำเสนอลงมาเป็นภาพกลางวันคือ ภาพที่ถ่ายทำออกมาจะสวยกว่า และการทำงานในตอนกลางวันสามารถทำได้ง่ายกว่า และสามารถประหยัดเวลาในการถ่ายทำ ซึ่งผู้เขียนบทได้เขียนบทละครโทรทัศน์ตอนที่ 25 ไว้ดังนี้

ฉาก 25 บ้านเย็น คำ

ตัวละคร ล้วน, ยิง, ยืน

- ขึ้นภาพบรรยากาศทุ่งนายนามคำ

- ตัดรับภาพ ล้วนสีหน้าตื่นตันใจ

ล้วน ถ้ามันสบาย... แม่ก็หมดห่วง

ยืน เย็นมันดูมีน้ำมีนวลทีเดียวจ๊ะ แม่

ล้วน คงเป็นบุญของมันที่ไปพันๆ บ้านนี้ ได้ไปอยู่กับคนใจบุญ..

เสียงยิง ไอ้ยืน

- 2 คนสะดุ้งหันไป ยิงยืนโง่งนงนไปมาแบบคนเมา

ยิง มึงหายหัวไปไหนมาทั้งวัน...

- ยืนนิ่ง

ยิง (อุณ) แน่ะ! ถามไม่ตอบ เดี่ยวกู.. (ยกขาขึ้นเตรียมกระทืบ)

ล้วน (รีบกอดขาเอาไว้) ออย่าพี่

ยิง (สะบัดล้วนโครม) ออย่าเสือก (หันมาคาดคั่นต่อ) มึงไปหาอีเย็นมาไซ้ใหม่

ยืน ไช้.. เย็นมันสบายกว่าอยู่ที่นี้เยอะ

ยิง (ลงนั่งยองๆ) แล้วมันได้เป็นเมียท่านเจ้าคุณหรือยังวะ

ยืน ฉันไม่รู้

ยิง (พยับเพียดกับตัวเอง) กูว่ามันน่าจะเป็นแล้ว (ตบเข้าตัวเอง) ดี! กูจะได้ไปขออัฐมัน.. เป็นเมียท่าน.. ท่านก็ต้องให้อัฐไว้ใช้บ้างหรือกะ

- ยิงลุกเดินสะเงาะสะแงะไปที่บันได

ล้วน พี่จะไปไหน

ยิง จะไปหาอีเย็นลูกรักของกู จะไปขออัฐมันไซ้

ล้วน ออย่าไปยุ่งกับมันเลยพี่ยิง

ยิง ออย่าเสือก

ยืน ช่างเถอะแม่.. เมาอย่างนี้ไปไม่ถึงท่าน้ำหรือ

ยี่ง (หันขวับมา) มึงแข่งกูอะ ไอ่ฮิ้น
-ภาพทำยิ่งก้าวพลาด ตกบันไดลงไป... ล้วงตักใจร้องลั่น

แต่ละครโทรทัศน์ได้นำเสนอฉากนี้เป็นช่วงเวลากลางวัน ดังภาพ

ภาพที่ 8.3 แสดงเวลาการนำเสนอของฉากที่ 25

ตัดบางฉากทิ้ง

จากการรับชมละครโทรทัศน์เรื่อง นางทาส ทำให้ทราบว่า ละครโทรทัศน์ที่นำเสนอมีการตัดเนื้อหาในบทรบละครตอนที่ 8 ออกไป 3 ฉากด้วยกัน คือฉากที่แอบพูดให้สาลีดีกับบุญมี และฉากที่ 43 - 44 ซึ่งเป็นฉากที่ยัมพาแยมออกไปเที่ยวตลาด และร้านขายน้ำมะเน็ด ซึ่งเนื่อบทรบละครที่ถูกตัดทิ้งไป มีดังนี้

ฉาก 1 ห้องสาลี

ตัวละคร สาลี, แอบ

-ภาพสาลีเดินเข้ามาตามติดด้วยแอบ

สาลี กูละเกลียดอีบุญมีนั้ก! เกลียดเท่าๆ กับนังคุณหญิงแยม... อีนังเย็น!

แอบ ไม่แปลกหรอกเจ้าคะ!

สาลี แล้วมึงยังจะให้กูไปดีกับมันอีก!

แอบ ก็คนเดียวหัวหาย สองคนเพื่อนตายนะเจ้าคะ!

สาลี โอ๊ย! อีแอบ!... ออกไปเดี๋ยวนี้นี้เลย! ออกไป! (หันรึหันขวางจะหยิบของ)

แอบ ไปเดี๋ยวนี้นี้ละเจ้าคะ!

-แอบรีบตาลีตาหลาออกไป...

สาลี (ทิ้งตัวลงนั่ง) อีบุญมี!...

จากการสอบถามจากผู้กำกับทำให้ทราบว่า ผู้กำกับตัดฉากนี้ทิ้งเพราะคิดว่า
เนื้อหาเยิ่นเย้อ เนื่องจากผู้เขียนได้เคยนำเสนอเนื้อหาให้สาลี่คิดปรองดองกับบุญมีไปครั้งหนึ่งแล้ว
ฉากนี้จึงถือว่าไม่จำเป็น ไม่น่าสนใจ จึงได้ทำการตัดทิ้งไป

สำหรับฉากที่ 43 – 44 ผู้เขียนบทละครได้เขียนบทไว้ ดังนี้

ฉาก 43 บริเวณร้านค้า ต่อเนื่อง

ตัวละคร เจ้าคุณ , แยม , ยิ้ม , อภัย , อื่นๆ

- ขึ้นภาพบรรยากาศตามท้องถนนในสมัยนั้น

- รับภาพรถลากทั้ง 4 คนเข้ามาจอด ... 2 เจ้าคุณลงมา + รับ 2 เมียลงมา

- รถลากออกไป ทั้ง 4 เดินดูร้านในบริเวณนั้น

- ภาพแยมดูสดชื่นขึ้น (อาจมีการแหวะเข้าร้านซื้อของ) โดยเป็นร้านฝรั่ง ยิ้มต่อรองราคาคล่องแคล่ว

- แฉภาพไว้พักหนึ่ง

ฉาก 44 ร้านขายน้ำมะเน็ด ต่อเนื่อง

ตัวละคร เจ้าคุณ , แยม , ยิ้ม , อภัย , อื่นๆ

- ภาพทั้ง 4 เดินมาถึงร้าน ... ยิ้มพาเข้าไป

- ยิ้มสั่งน้ำมะเน็ดมา ... ทุกคนทำหน้าที่แปลกๆ ที่แรก แต่ก็ดื่มได้ โดยเฉพาะแยมดูจะชอบเป็นพิเศษ

- แฉภาพไว้พักหนึ่ง

ละครโทรทัศน์ไม่ได้มีการนำเสนอทั้ง 2 ฉากนี้เนื่องจากกองถ่ายต้องเร่งถ่ายทำ
ละครเพื่อออกอากาศ ดังนั้น ฉากที่ต้องใช้เวลาในการเตรียมการ หรือฉากใหม่ที่ไม่ได้มีอยู่แล้วที่โรง
ถ่ายลาดหลุมแก้วของบริษัท ต้องใช้เวลาในการสร้างฉาก แต่เมื่อมีข้อจำกัดด้านเวลา ผู้จัดฯ จึงไม่
สามารถสร้างฉากจำลองเมือง หรือร้านค้าต่างๆ ขึ้นมาใหม่ได้ทัน จึงได้ทำการตัดทั้ง 2 ฉากนี้ทิ้งไป

“ที่จริงทำไม่ทันนะ มันมีหลายอันที่จะไป แต่ทำไม่ทัน เพราะว่าละครมันเร่ง พอ
มันบอกมาปั๊บก็มีกำหนดฉายละ เราจะไปทำ แล้วอีกอย่าง ในสมัยนั้นเนี่ย เราจะ
ไปสร้างบรรยากาศ จำลองบรรยากาศมันค่อนข้างต้องใช้เวลา” (สัมภาษณ์ ภิรมย์ภักดี
, สัมภาษณ์ 29 กรกฎาคม 2551)

จะเห็นได้ว่า เมื่อทำการเปรียบเทียบละครโทรทัศน์ที่ออกอากาศ กับบทละครโทรทัศน์ตอนที่ 8 ที่ผู้เขียนบทได้เขียนไว้ พบว่า ละครที่นำเสนอมีส่วนที่แตกต่างไปจากบทละครโทรทัศน์ในบางส่วน แต่ไม่ใช่ความเปลี่ยนแปลงที่ทำให้เนื้อเรื่อง, เนื้อหาของละครเปลี่ยนไปจากสิ่งที่ผู้เขียนบทละครกำหนดไว้ การเปลี่ยนแปลงส่วนมากเกิดจากการที่ละครต้องเร่งถ่ายทำเพื่อนำไปออกอากาศ ดังนั้น หากกองถ่ายไม่สามารถถ่ายทำในสิ่งที่ผู้เขียนบทต้องการได้ ก็จะมีการแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าไปตามความเหมาะสม

ตอนที่ 9

จากการรับชมละครโทรทัศน์เรื่อง "นางทาส" เปรียบเทียบกับบทละครโทรทัศน์ตอนที่ 9 นี้ พบว่า ละครโทรทัศน์มีการนำเสนอแตกต่างไปจากบทละครโทรทัศน์ ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

ตัดบางฉากทิ้ง

ละครโทรทัศน์ที่นำเสนอมีการตัดเนื้อหาในบทละครตอนที่ 9 ออกไป 1 ฉาก คือฉากที่ 33 เป็นฉากความฝันของแยม ที่เคยฝันว่าลูกเดินหายไป ซึ่งเป็นเพียงฉากสั้นๆ ที่ผู้เขียนบทก็ได้ใส่รายละเอียดเพิ่มเติมใด ซึ่งมีได้ปรากฏฉากนี้ในละคร

นอกจากนี้ ยังมีฉากที่ถูกตัดเนื้อหาออกไปบางส่วน (trin) เพื่อให้เนื้อเรื่องเดินเร็ว กระชับมากขึ้น ได้แก่ ฉากที่ 24 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความกังวลของแยมที่เห็นเย็นเจ็บท้องคลอดลูกนาน ซึ่งผู้เขียนบทได้เขียนบทละครโทรทัศน์ตอนที่ 9 ฉากที่ 24 ไว้ดังนี้

ฉาก 24 ห้องแยม

ตัวละคร แยม, พัก

-ภาพพักกลับเข้ามาในห้อง แยมสีหน้ากังวล+หวาดกลัวด้วยได้ยินเสียงเย็นแว่วเข้ามา

 แยม เย็นมันเป็นอย่างไรบ้าง..พัก...จะคลอดหรือยัง

 พัก ยังเจ้าคะ

-เสียงเย็นแว่วมาอีก

 แยม มันคงเจ็บมากนะพัก

 พัก ก็เจ็บอย่างนี้ทุกคนแหละเจ้าคะ

 แยม เข้าใจคอไม่ดีเลย...

 พัก อย่าคิดมากเลยเจ้าคะ ผู้หญิงก็เป็นอย่างนี้ทุกคน มีผ่าแล้วก็ต้องมีลูก
 คุณหญิงอยากจะมีลูกให้ท่านเจ้าคุณไม่ใช่หรือเจ้าคะ

-แยมทอดถอนใจ

ฟัก คุณหญิงนอนแกะเจ้าค่ะ
 แยม ข้าคงนอนไม่ค่อยหลับ...(เอนตัวลงนอน)
 ฟัก (ห่มผ้าให้) บ่าวจะนวดให้

-ฟักนวดขาให้แยมเบาๆ แยมสีหน้ายังกังวล

 ผู้กำกับฯซึ่งเป็นผู้ควบคุมการติดต่อด้วยเช่นกัน มีความเห็นว่าผู้เขียน
 กำหนดให้มีฉากที่แยมกังวลเกี่ยวกับการคลอดลูกหลายฉากแล้ว และการเล่าฉากอารมณ์ซ้ำๆพวก
 นี้นานๆทำให้น่าเบื่อ จึงตัดสินใจตัดเนื้อหาส่วนท้ายของฉากออก ทำให้ฉากสั้นลง เดินเรื่องได้
 กระชับขึ้น

การเปลี่ยนแปลงในฉาก

ละครโทรทัศน์ที่ออกอากาศ มีบางฉากที่มีอารมณ์ในการนำเสนอแตกต่างไปจาก
 บทละครโทรทัศน์ที่ผู้เขียนบทได้เขียนไว้ ซึ่งส่วนมากเป็นการเปลี่ยนแปลงในประเด็นของอารมณ์ใน
 การนำเสนอ ซึ่งฉากที่มีการเปลี่ยนแปลงในฉาก ได้แก่

-ฉากที่ 74

ฉากนี้ เป็นฉากที่ยายผาดทำคลอดให้กับคุณหญิงแยม และเย็นเรียบร้อยแล้ว
 สลัดต้องการคุยกับผาดจึงใช้แอบมาตาม ซึ่งแอบมาที่เรือนใหญ่ เห็นยายฟักคุยอะไรบางอย่างกับ
 แอบก็รู้สึกสนใจ ซึ่งผู้เขียนบท เขียนบทละครตอนที่ 9 ฉากที่ 74 ไว้ดังนี้

ฉาก 74 บริเวณบ้านแยม (ข้างล่าง / บริเวณหัวบันได)

ตัวละคร แอบ , บ่าวอื่นๆ / ฟัก , ผาด

-ขึ้นภาพแอบเดินเข้ามาแอบมองไปยังตัวบ้าน

-แทนสายตาบ่าวเดินขึ้นเดินลงกัน

-ภาพแอบยังคงจ้องมอง

-แทนสายตา ผาดเดินมาที่บ้านได

-ภาพแอบยิ้มหมายมาด

-ภาพฟักเดินมาเรียกผาดไว้ ... ทั้ง 2 เหมือนพูดอะไรกันบางอย่าง โดยฟักเป็นคนคาดคั้น

-ภาพแอบมองอย่างสนใจ

-ภาพผาดเหมือนจะรับปากรับคำ แล้วเดินลงมา ขณะที่ฟักยืนมองครู่หนึ่ง + เดินกลับขึ้นไป

-ภาพผาดเดินเดินเลยเรื่อยตรงมา

-ภาพแอบเดินตามไปโดยทำไม่รู้ไม่ชี้ เพราะยังอยู่ในเขตของแย้ม

ผู้เขียนบทกำหนดให้ฉากนี้นำเสนอผ่านภาพ ไม่มีคำพูดใดๆ แต่คุณลิขิตวิรัช ทับ เป็น ผู้ช่วยผู้กำกับฯ พิจารณาอ่านบททั้งหมดแล้วพบว่า ภาพฟิกเดินมาเรียกผาดไว้ ...ทั้ง 2 เหมือนพูดอะไรกันบางอย่าง โดยฟิกเป็นคนคาดคั้นนั้น คือฉากที่ 80 ที่ผู้เขียนมาเฉลยที่หลัง ดังนั้นจึงได้คิดถ่ายทำพร้อมกับฉากนี้ไปเลย โดยบทสนทนาของฉากที่ 80 คือ

ฟิก จำเอาไว้ให้ดีนะยายผาด! เรื่องนี้ห้ามบอกใครเด็ดขาด!
 ผาด เฮอน่า
 ฟิก เดี๋ยวพอลคุณหญิงท่านค่อยยังชั่วแล้ว...ท่านจะตอบแทนแกจ้ใจ !

ซึ่งเมื่อละครออกอากาศ พบว่า ผู้ติดต่อไม่ได้ตัดเสียงของยายฟิก กับผาดที่พูดกัน ออกไป ฉากที่ 74 ที่ละครนำเสนอจึงไม่ใช่ฉากที่เล่าผ่านภาพเพียงอย่างเดียว

การเพิ่มตัวหนังสือ

ละครโทรทัศน์ที่นำเสนอมีการใส่ตัวหนังสือเพิ่มเติมเข้าไปเพื่ออธิบายประกอบ เหตุการณ์ที่พระยาสิทธิโยธินทำการปราบกบฏจีนฮ่อ ในฉากที่ 86 โดยที่ผู้เขียนบทไม่ได้มีการ กำหนดไว้แต่อย่างใด กำหนดบทละครแค่เพียง

ฉาก 86 บริเวณชายแดน

ตัวละคร เจ้าคุณ , ทหาร , พวดฮ่อ

-เป็นภาพเจ้าคุณบัญชาการรบ...ให้เห็นภาพหลากหลาย

แต่ละครโทรทัศน์มีตัวหนังสือประกอบการนำเสนอในฉากนี้ด้วย ซึ่งเป็นข้อมูล ด้านประวัติศาสตร์ที่ผู้ติดต่อได้เพิ่มเข้าไป ว่า “ในปีพุทธศักราช 2430 พระบาทสมเด็จพระ จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมีรับสั่งให้ส่งกองทัพไปรบกับกบฏจีนฮ่อที่กำลังปล้นสดมภ์ในเขตหลวง พระบางและแคว้นหัวพันทั้งห้าทั้งหก กับแคว้นเมืองพวน เป็น 2 กองทัพด้วยกัน” ถือเป็นความ แตกต่างระหว่างบท กับ ละครโทรทัศน์ที่ปรากฏให้เห็น

การแก้ไขภาพแทนความคิด

-ในฉากที่ 79 ซึ่งเป็นฉากที่หมอดำแยผาดนั่งคิดถึงคำพูดของแอบและฟิก

เปรียบเทียบกับนั้น ผู้เขียนบทกำหนดให้ทำภาพซ้อนการพูดของแต่ละคนเข้ามา แต่ละครโทรทัศน์นำเสนอเพียงเสียงพูดของแอบเข้ามาเป็น voice over เท่านั้น เนื่องจากละครเร่งถ่ายทำผู้ตัดต่อจึงไม่ได้ใส่ภาพซ้อนอย่างที่ผู้เขียนบทต้องการลงไป

-สำหรับฉากที่ 93 และฉากที่ 94 เป็นฉากที่กำหนดให้นำเสนอภาพแทนความคิดในอดีตเช่นกัน แต่ละครโทรทัศน์มิได้มีการนำเสนอภาพนี้แต่อย่างใด โดยผู้เขียนบทกำหนดไว้ในบทละครฉากที่ 93, 94 ดังนี้

ฉาก 93 ห้องแยม

ตัวละคร แยม , พัก , ยิ้ม

-รับภาพยิ้มถือกระดิ่งเดินเข้ามา + วางลูกลงให้

 ยิ้ม นี่ลูกของเธอนะ แม่แยม!

-ภาพแยมมองลูก

-ทำภาพซ้อนลูกที่ตาย

-ภาพแยมน้ำตาคลอ

 พัก คุณหญิงเจ้าคะ...

-ภาพแยมขยับตัว + อุ้มเด็กขึ้นมากอด

 แยม ลูกแม่...

ฉาก 94 ห้องเย็น

ตัวละคร เย็น

-ภาพเย็นกลับเข้ามา + ทรวดตัวลงนั่งกอดเข้า

-ทำภาพซ้อนเหตุการณ์ในฉากที่แล้ว

-ภาพเลื่อนหาย

 เย็น แม่หนูลูกแม่... แม่อยู่ใกล้หนูแค่นี้ แต่เหมือนอยู่ไกลกันเสียหนักหนา...

-ซ้อนภาพเย็นหลายๆ มุม

ผู้กำกับพิจารณาดูแล้วมีความเห็นว่า ภาพแทนความคิดของทั้ง 2 ฉากสามารถตัดทิ้งได้เนื่องจากเมื่อตัดออกไปแล้วผู้ชมก็ยังคงรู้เรื่อง จึงไม่ได้ใส่ภาพซ้อนแทนความคิดเข้าไปใน 2 ฉากนี้

-แพนสายตา...บ่าวชายล้าบักกำลังซุดลอกคลองอยู่

-ผาดกลืนน้ำลาย + หันกลับมามอง

ฟัก ว่าตามฉัน!

ผาด ฉันสาบานเป็น! พูตเองก็ได้!

ฟัก ข้าพเจ้า นางผาด หมอตำแย...

ผาด ข้าพเจ้า นางผาด หมอตำแย...

ฟัก ขอสาบานว่า...ถ้าข้าพเจ้าเอาความลับที่เกี่ยวกับกำเนิดของคุณหนูไปบอกใคร...

ผาด ขอสาบานว่า...ถ้าข้าพเจ้าเอาความลับที่เกี่ยวกับกำเนิดของคุณหนูไปบอกใคร...

ฟัก ก็ขอให้ตัวข้าพเจ้าตลอดจนกระทั่งคนที่ข้าพเจ้ารักทุกคน อันมี...ลูกผัว... พ่อแม่...ญาติพี่น้อง...

-ผาดชะงัก

ฟัก ยายผาด!

ผาด ทำไมถึงต้องเอาคนอื่นมาเกี่ยวข้อง!

ฟัก ไม่อย่างนั้นจะเรียกว่าสาบานรี! พูตต่อไป!

ผาด ก็ขอให้ตัวข้าพเจ้าตลอดจนกระทั่งคนที่ข้าพเจ้ารักทุกคน อันมี...ลูกผัว... พ่อแม่...ญาติพี่น้อง...

ฟัก จงตายอย่างทุกข์ทรมานด้วยคมหอกคมดาบ...

-ภาพผาดสะดุ้งมองฟัก...ฟักสบตาเยือกเย็น

เพื่อประหยัดเวลาในการถ่ายทำ คุณสิทธิวัชร ทับแป้น จึงได้ตัดเนื้อหาที่ผาดมองออกไปนอกหน้าต่างเห็นทาสผู้ชายตัวใหญ่แล้วถึงตกใจกลัว จำใจสาบานกับฟักออกไป ละครโทรทัศน์ที่ออกอากาศจึงไม่นำเสนอในส่วนนี้ดังนี้

นอกจากนี้ คุณสิทธิวัชรได้ตัดสลับใจถ่ายละครฉากที่ 6 พร้อมๆไปกับฉากนี้เลย เนื่องจากเป็นฉากต่อเนื่องจากฉากที่ 4 ซึ่งในฉากที่ 6 ผู้เขียนบทได้เขียนไว้ ดังนี้

ฉาก 6 ฉาก 4 (นี่ก็ต่อ)

ตัวละคร ผาด , ฟัก

ฟัก จงตายอย่างทุกข์ทรมานด้วยคมหอกคมดาบมากมายที่ทิ่มแทงอยู่ตาม เรือนร่าง...

และได้เปลี่ยนตอนจบของฉากมาที่แยมมองท่าทางของเย็นอย่างไม่สบายใจนัก เพื่อโยงเข้าสู่บทละครฉากที่ 24 ที่กำหนดให้พักและแยมคุยกันถึงการเลียบมองหนูแดงของเย็น ละครโทรทัศน์ที่นำเสนอจึงแตกต่างจากบทละครโทรทัศน์ตอนที่ 23 ในประเด็นนี้

หากพิจารณาละครที่นำเสนอเปรียบเทียบกับบทละครโทรทัศน์ จะพบว่า บทละครโทรทัศน์ตอนที่ 10 นี้ถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไขไม่มากนักเมื่อทีมงานนำไปถ่ายทำ ซึ่งสาเหตุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เกิดจากการเร่งรีบในการถ่ายทำ และการตีความของผู้ช่วยผู้กำกับที่แตกต่างไปจากคนเขียนบท

ตอนที่ 11

จากการรับชมละครโทรทัศน์เรื่อง “นางทาส” เปรียบเทียบกับบทละครโทรทัศน์ ตอนที่ 11 พบว่า ละครโทรทัศน์มีการนำเสนอแตกต่างไปจากบทละครโทรทัศน์ ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

การเปลี่ยนแปลงในฉาก

ละครโทรทัศน์ที่ออกอากาศ มีบางฉากที่มีอารมณ์ในการนำเสนอแตกต่างไปจากบทละครโทรทัศน์ที่ผู้เขียนบทได้เขียนไว้ ซึ่งส่วนมากเป็นการเปลี่ยนแปลงในประเด็นของอารมณ์ในการนำเสนอ ซึ่งฉากที่มีการเปลี่ยนแปลงในฉาก ได้แก่

-ฉากที่ 25

ในฉากนี้ ผู้เขียนบทต้องการนำเสนออารมณ์ของเย็นที่อยากช่วยแม่ให้พ้นจากการตบตีของพ่อแต่ไม่สามารถทำได้ จึงได้ร้องให้ออกมาด้วยความอัดอั้น ซึ่งผู้เขียนบทได้เขียนบทละครโทรทัศน์ ตอนที่ 11 ฉากที่ 25 ไว้ดังนี้

ฉาก 25 ท่งนา

ตัวละคร ยืน

- ภาพบรรยากาศบริเวณท่งนา

- รับภาพยืนเดินมาด้วยสีหน้าท่าทางพลุ่งพล่าน+ อัดอั้นตันใจครู่หนึ่ง แล้วตะโกนเหมือนจะระบายความอัดอั้นตันใจนั้น

ในที่สุด ยืนทรุดตัวลงนั่งอย่างหมดแรง แล้วร้องให้ออกมา (อารมณ์สุดๆ) แหกภาพไว้พักหนึ่ง

แต่จากการรับชมละครโทรทัศน์พบว่า ยืนไม่ได้ร้องให้ออกมาด้วยอารมณ์สุดๆ อย่างที่ผู้เขียนบทได้เขียนไว้ เพียงแต่แสดงสีหน้าอัดอั้นตันใจ เท่านั้น

-ฉากที่ 49

ในฉากนี้ นำเสนอเนื้อหาท่านเจ้าคุณนั่งเล่นกับแดง และได้พิจารณาดูว่าแดงหน้าเหมือนใคร ซึ่งทำให้คุณหญิงแยมชะงักไปเล็กน้อย คือ เกิดอาการพิรุจ และเจ้าคุณต้องอุ้มลูกพิจารณาหน้าตา ซึ่งผู้เขียนบทได้เขียนไว้ ดังนี้

ฉาก 49 บนเรือน ต่อเนื่อง

ตัวละคร เจ้าคุณ , แยม , หนูแดง , พุ่ม , ละออ , บ่าวอื่นๆ

-ขึ้นภาพแยมกำลังอุ้มแดงเล่นลูกขึ้น + เดินมารับเจ้าคุณ

แยม หนูแดง...เจ้าคุณพอกกลับมาแล้วลูก...

เจ้าคุณ หนูแดง...เป็นอย่างไรลูก...วันนี้โยเยหรือเปล่า...

-เจ้าคุณขยับจะอุ้ม แต่แยมรีบห้ามก่อน

แยม อย่าลืมหัดล้างมือก่อนคะ...คุณที่ยิ้มเธอส่งนัยสังหนา...

เจ้าคุณ จริงซี...ฉันลืมหัดแล้ว!

-ภาพเจ้าคุณเดินมานั่ง ...บ่าวยกอ่างน้ำล้างมือมาให้

-เจ้าคุณล้างมือ...เช็ด แล้วรับแดงมาอุ้ม

เจ้าคุณ หนูแดงของพ่อ...เอ! นี่หน้าเหมือนใคร...

-แยมชะงักไป

เจ้าคุณ ไหน...ขอคู่มือๆ ซิว่าหน้าเหมือนใคร...

พุ่ม เหมือนทั้งคุณหญิงทั้งท่านเจ้าคุณเจ้าคะ...

เจ้าคุณ ข้าถามที่ไรเอ็งก็ตอบแทนหนูแดงอย่างนี้ทุกที...

-พุ่มยิ้มแห้งๆ

-รับภาพบึงยกของว่างขึ้นมา

แยม ของว่างมาแล้วคะ... คุณพี่รับประทานก่อนนะคะ...

เจ้าคุณ ฉันยังไม่หิวเลย...จะพาหนูแดงลงไปเดินเล่นก่อน...(ลูกเดินไป)

พุ่ม ท่านตามใจอย่างนี้ หนูแดงถึงได้ติดคุณพ่อ...

-แยมมองพุ่ม ...พุ่มยิ้มแห้งๆ...

-แยมลูกตามเจ้าคุณ...พุ่มลูกเดินตาม เช่นเดียวกับละออ

เมื่อทีมงานนำบทไปถ่ายทำละคร ปรากฏว่านักแสดงเด็กที่นำมารับบทเป็นแดงยังเล็กมาก และได้ร้องไห้โยเยตลอดการถ่ายทำ ซึ่งไม่สามารถทำให้หยุดร้องได้ ซึ่งเมื่อละครรีเบร้ง ผู้กำกับฯจำเป็นต้องถ่ายทำฉากนี้ทั้งๆที่เด็กร้องไห้โยเย ทำให้ละครสื่อความหมายเรื่องแยมออกมา

จึงไม่ชัดเจนเท่าที่ควร ละครนนำเสนอนี้เป็นแค่จากผ่านๆ ไม่ได้สำคัญอะไร ซึ่งผิดกับตั้งใจที่จะสื่อความของผู้เขียนบท

การเรียงลำดับฉาก

จากการรับชมละครโทรทัศน์ พบว่า ผู้เขียนบทมีการนำเนื้อหาของฉากที่ 67 ในไต่ค้นในเนื้อหาของฉากที่ 66 ของบทละครตอนที่ 11 ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับสาลีได้พาบ่าวไปทำร้ายเย็น เมื่อละออกมาเห็นก็รีบร้องให้คนช่วย ซึ่งทาสที่ได้ยินก็รีบวิ่งไปดู ซึ่งบทละครฉากที่ 66 -67 คือ

ฉาก 66 เรือนพัก ต่อเนื่อง

ตัวละคร เย็น,สาลี,+หม่อมวล,ละออ

-ภาพเย็นกำลังก้มหน้าก้มตาดูบ้าน โดยเห็นรอยก้นหยุดขาดเหงื่อบ้าง บางครั้งก็เจ็บแผลที่หลัง

-รับภาพสาลี+หม่อมวลเข้ามา ทั้งหมดรอจังหวะ

-ภาพเย็นเอนหลังฟังลูกกรงสักประเดี๋ยวน แล้วก้ก้มหน้าชัดต่อจนมาถึงบันได

-ภาพสาลีพยักหน้าให้แอบเข้าไปก่อน (แอบถือไม้)

-ภาพแอบค่อยๆ ย่องเข้าไป แล้วยกไม้ขึ้น

ภาพเย็นหันกลับมา แต่ป้องกันตัวไม่ทันด้วยแอบกระทันหันเอาที่ท้อง

-เย็นจุกล้มลงทันที

แอบ เข้ามาได้แล้วเจ้าคะ!

-กลุ่มสาลีเข้ามารุมเย็นอย่างน่าสงสาร

สาลี (รุมไปดำไป) ไง! อีเย็น! เป็นหมาหัวเน่าแล้วไซ้ใหม่...พอเขาเปือกก็ถีบหัวส่งเลยละซี .แล้วอีนี้้งแย้มนายของเอ็ง เขาไม่ได้ช่วยอะไรบ้างเลยรี อีบ่าวเย็น!

-ภาพเย็นสะบักสะบอมจนพูดไม่ออก

แอบ (จิกหัวขึ้นมา) นายกุถามทำไมไม่ตอบ! ..ตอบซิ! บอกให้ตอบ มันไม่ตอบเจ้าคะ คุณท่าน!

สาลี (ตบเปรี้ยง) นี่แน่ะ! ไม่ตอบ

-เย็นฟูบลงไป..ทั้ง 4 สาวช่วยกันยำ เย็นบาดเจ็บเป็นจำเขี้ยวไปทั้งตัว

-ในที่สุด ทั้ง 4 คนเหนื่อย..เย็นขยับจะพูด

ม้วน อู๊ย! มันจะพูดแล้วเจ้าคะ คุณท่านเจ้าขา!

สาลี เออ! ให้มันพูดหน่อย! เดียวจะหาว่ากุกใจดำ

-เย็นพึมพำเบาๆ

แอบ อะไรนะ!

-เย็นพิมพ์อีก...แอบเอาหูลงไปใกล้ปากเพื่อให้ได้ยิน

แอบ พุดให้มันดังๆหน่อย! อีเย็น!

เย็น (ตะโกน) อีพวกหมาหมู!

-แอบสะดุ้งเฮือกรีบเอามืออุดหู

ม้วน คุณท่านเจ้าขา! มันด่าคุณท่านด้วยเจ้าค่ะ!

สลี ด่าพวกมึงนั่นแหละ!

เย็น อีพวกหมาหมู!

สลี อีบ่าวเย็น! ยังมีฤทธิ์ไซ้ไหม! ..อีแอบ! อีม้วน! อีพิศ เอามันให้ตาย

-ทั้งหมดเข้ารวม

เสียงละออ ช่วยด้วย! ช่วยด้วย!

-ภาพทั้งหมดเงยหน้าขึ้น + หันไปทางละออ

สลี นังละออ!

ละออ (ตะโกน) ช่วยด้วย! ช่วยด้วย! พวกหมามันรุมกัดพี่เย็น! ช่วยด้วย!

สลี หยุคนะ! อีละออ!

-ละออไม่ยอมหยุด

ฉาก 67 คราว ต่อเนื่อง

ตัวละคร ใบ, พัก, ชุบ, บั้ง, อื่นๆ, เสียงละออ

-ภาพทุกคนกำลังตั้งวงกินข้าวชะงัก เมื่อได้ยินเสียงละออ

พัก เสียง! นังละออนี้!

ใบ ไปดูกันเร็ว!

-ทั้งหมดรีบยกโขงกันไป

ผู้กำกับการแสดงซึ่งเป็นผู้ควบคุมการติดต่อได้เปลี่ยนแปลงการนำเสนอของ 2 ฉากนี้ โดยกำหนดให้ละออเห็นเหตุการณ์จึงร้องตะโกนให้คนช่วย จากนั้นก็นำเนื้อเรื่องฉากที่ 67 ไปใส่คั่นเหตุการณ์ในฉากที่ 66 คือให้พวกทาสได้ยิน และวิ่งไปตามเสียงละออ และต่อด้วยส่วนที่เหลือของฉากที่ 66 คือสลีหันมาจัดการละออ ถือเป็นารเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการติดต่อ แต่มิได้ทำให้เนื้อเรื่องเปลี่ยนความหมายแต่ประการใด ละครโทรทัศน์ที่ออกอากาศจึงมีความแตกต่างกับบทละครโทรทัศน์ในส่วนนี้

ภาพแทนความคิดต่างๆ

ในฉากที่ 62 ซึ่งเป็นฉากที่แสดงอารมณ์ของแยมว่าต้องการให้หนูแดงเป็นลูกของตนคนเดียว และในขณะเดียวกันก็คิดถึงคำพูดของยืมที่ได้พูดในเรื่องนี้ ซึ่งผู้เขียนบทได้เขียนบทละครฉากนี้ไว้ ดังนี้

ฉาก 62 ห้องแดง ต่อเนื่อง

ตัวละคร แยม,แดง,พุ่ม

-ภาพพุ่มชะโงกหน้าต่างแดงในเปล

พุ่ม ทำไมไม่รู้จักหลับรู้จักนอนบ้างเลย...คนอื่นเขาก็วังงเป็นเหมือนกัน! (ไม่เสียงดังนัก)

-ภาพประตูเปิดออก แยมเดินเข้ามา

แยม แม่พุ่ม!

-พุ่มสะดุ้งเฮือก+รีบเปลี่ยนสีหน้าทันทีขณะที่อุ้มแดงขึ้นมา..

พุ่ม คุณหนูแดงเจ้าขา! คุณแม่กลับมาแล้วเจ้าคะ..(ส่งแดงให้แยม) ..ดูสิเจ้าคะ คุณหญิง อีฉันทกล่อมเท่าไรก็ไม่ยอมนอน คงรอจะหาคุณแม่...

แยม (โอบกอดแดงไว้แนบอก) หนูแดงของแม่...

-เสียง+ภาพยืมซ้อนเข้ามา

ยืม เธออยากให้หนูแดงเป็นลูกเธอคนเดียว...

-ภาพยืมเลือนหายไป

แยม หนูแดงเป็นลูกแม่คนเดียววนะลูกนะ

-ภาพพุ่มมองแยมอย่างแปลกใจ

จากการรับชมละครโทรทัศน์ พบว่า ไม่มีการใส่ภาพซ้อนของยืมเข้ามาในฉากแต่อย่างใด ซึ่งความแตกต่างนี้เกิดขึ้นในขั้นตอนการตัดต่อ หรืออย่างฉากที่ 63 ที่ผู้เขียนบทกำหนดให้มีการทำภาพซ้อน,เสียง voice over แทนความคิดของแยม ดังบทละคร

ฉาก 63 ห้องแยม กลางคืน

ตัวละคร แยม,เจ้าคุณ

-ขึ้นภาพเรือนหมู่ท่ามกลางบรรยากาศยามค่ำ

-ตัดรับภาพภายในห้อง..เจ้าคุณนอนหลับสนิท..กลิ้งอ้อมไปที่แยมลืมนตาโพล่ง

-ทำภาพยืมซ้อนเข้ามา

ยืม เธอไม่อยากจะเห็นมันเพราะหนูแดงใช่ไหม!

-ภาพซ้อนเย็นตามแอบดูหนูแดง แล้วถูกเจ้าคุณไล่

-ภาพเลื่อนหาย แยมถอนใจยาว...เหลือบมองเจ้าคุณแวบหนึ่ง แล้วหันหลังให้

เสียงยิ้ม ...นึกถึงใจเขาใจเรา เย็นมันจงรักภักดีกับเธอขนาดนี้ ถ้าเธอให้
ความเมตตา มันตอบ แทน ฉันเชื่อว่ามันยอมตายแทนเธอได้

-ภาพแยมยังนอนลืมตาโพล่ง เหมือนความรู้สึก 2 อย่างกำลังต่อสู้กันอย่างหนัก

ผู้กำกับซึ่งเป็นผู้ควบคุมการตัดต่อด้วยพิจารณาแล้วเห็นว่า สมควรตัดต่อทำเสียง voice over ในความคิดแวบแรกของแยมที่คิดถึงคำพูดของยิ้ม และเมื่อคิดอีกครั้งถึงมาทั้งภาพ และเสียง ละครโทรทัศน์ที่ออกอากาศจึงแตกต่างจากบทละครที่ผู้เขียนบทกำหนดไว้

การตัดฉากทิ้ง

ละครโทรทัศน์ที่ออกอากาศไม่ปรากฏเนื้อหาของฉากที่ 22 ซึ่งเป็นฉากเกี่ยวกับยีน กลับบ้านหลังจากที่ได้ไปเยี่ยมยีนมาแล้ว ซึ่งผู้เขียนบทได้เขียนบทละครไว้ ดังนี้

ฉาก 22 ทำน้ำ บ้านยีน คำ

ตัวละคร ยีน

-ขึ้นภาพบรรยากาศยามเย็นแล้วค่อยๆเปลี่ยนเป็นค่ำ

-รับภาพยีนพายเรือเข้ามา...ยีนกระโดดขึ้นฝั่ง+ผูกเรือ แล้วเดินดุ่มๆตรงไปบ้าน

คุณสิทธิวัชร ทับแป้น ได้วางแผนที่จะเปลี่ยนการนำเสนอเนื้อหาที่เล่าเกี่ยวกับ บ้านยีนเป็นฉากกลางวัน จึงได้ทำการตัดบทละครตอนนี้ทิ้งไป ซึ่งก็ไม่ได้มีผลกระทบกับเนื้อเรื่อง

จะเห็นได้ว่า บทละครโทรทัศน์ตอนที่ 11 ถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไขเล็กน้อยเมื่อนำไปผลิตเป็นละครโทรทัศน์ โดยส่วนใหญ่แล้วสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปไม่ได้ส่งผลกระทบต่อเนื้อหาใจความสำคัญของเรื่อง

ตอนที่ 12

จากการรับชมละครโทรทัศน์เรื่อง "นางทาส" เปรียบเทียบกับบทละครโทรทัศน์ ตอนที่ 12 พบว่า ละครโทรทัศน์มีการนำเสนอแตกต่างไปจากบทละครโทรทัศน์ ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

การตัดเนื้อหาในฉากออก

-ฉากที่ 49

จากนั้นนำเสนอเนื้อหาที่บ่าวของสลีมาบอกว่าเย็นมาสลบอยู่ใกล้ๆ เรือนของสลี ซึ่งผู้เขียนบทได้เขียนไว้ ดังนี้

ฉาก 49 เรือนสลี ต่อเนื่อง

ตัวละคร สลี, แอบ, ม้วน, พิศ

- ขึ้นภาพสลียืนอยู่ที่นอกชาน โดยมีแอบพยายามชักชวน

แอบ โถ! คุณท่านเจ้าขา! จะมามัวแต่นั่งหงอยเหงาเศร้าซึ่มอยู่ทำไมเจ้าคะ ไป
สนุกสนานกันดีกว่าเจ้าคะ

สลี เอ๊ะ! อีแอบนี่ชวนให้ข้าถูกท่านทิ้งเสียแล้ว

แอบ ท่านทิ้งแต่ก็มีคนจะเลี้ยงต่อนะเจ้าคะ (ทำหน้าตามีเลศนัย)

สลี (หันมาตวาด) อีแอบ! ถ้าขึ้นพูดอย่างนี้อีก...

- ภาพม้วน+พิศ วิ่งขึ้นมา โดยส่งเสียงมาก่อนตัว

ม้วน คุณท่านเจ้าขา

พิศ นั่งเย็นเจ้าคะ

สลี นั่งเย็นทำไม

ม้วน มันมานอนสลบอยู่ที่ใกล้ๆ ทางเข้าเรือนเราเจ้าคะ

กองถ่ายได้ถ่ายทำละครตามเนื้อบทละครโทรทัศน์ แต่ผู้กำกับซึ่งควบคุมการตัดต่อได้ทำการตัดประโยคพูดสุดท้ายของม้วนออก และเชื่อมด้วยประโยคที่ 50 ที่สลีเดินไปดูเย็นที่นอนสลบได้เลย ซึ่งทำให้เนื้อเรื่องดำเนินได้เร็ว ไม่มัวแต่นั่งพูดกัน ถือเป็น การเข้ารหัสใหม่อีกครั้ง โดยผู้กำกับการแสดง

- ฉากที่ 50

จากนี้เป็นฉากที่สลีเห็นเย็นมาสลบอยู่ที่ข้างเรือนจึงได้สั่งให้บ่าวไร่ลากตัวเย็นไป
ทรมานเล่น ซึ่งผู้เขียนบทได้เขียนบทละครไว้ ดังนี้

ฉาก 50 บริเวณใกล้ทางเข้าเรือนสลี ต่อเนื่อง

ตัวละคร เย็น, สลี, แอบ, ม้วน, พิศ

- รับภาพเย็นนอนสลบอยู่ มียังจับปลาตะเพียนไว้แน่น

- ภาพกว้าง 4 สาวรีบเดินเข้ามา

สลี ดูซิ! มันตายหรือยัง

- แอบทรุดตัวลง เหนือร่องที่จุ่มก

แอบ (ทำหน้าแข็งๆ) ว้า! ยังไม่ตายเจ้าคะ น่าผิดหวัง

ม้วน เอาให้ตายเลยไหมเจ้าคะ

สลี่ ไม่ต้อง! ลากมันเข้าไปทรมานเล่นดีกว่า

-ทั้ง 3 คนช่วยกันลากเข็นเข้าไป โดยพิศหยิบปลาตะเพียนไปด้วย

พิศ ดินะ ที่คุณบุญมีไปตลาดกับอ๊ปปวน ไม่อย่างนั้นได้แย่งศพนั่งเข็นกันแล้ว

กองถ่ายได้ถ่ายทำละครตามเนื่อบทละครโทรทัศน์ แต่ผู้กำกับซึ่งควบคุมการตัดต่อได้ทำการตัดประโยคพูดสุดท้ายของพิศออก เนื่องจากคำพูดของพิศไม่ได้มีความสำคัญกับตัวเรื่อง และจากนี้เป็นเพียงฉากเล็กๆ ไม่ควรใช้เวลาในการนำเสนอาน ผู้กำกับฯต้องการนำเวลาไปนำเสนอตัวละครอื่นๆที่สนุกกว่าจึงได้ตัดฉากให้สั้นลงโดยการตัดคำพูดสุดท้ายของพิศทิ้ง ละครที่ออกอากาศจึงไม่มีในส่วนของนี้ ถือเป็นกรเข้ารหัสละครโดยผู้กำกับการแสดง

การเพิ่มตัวหนังสือ

เนื่องจากละครโทรทัศน์เรื่อง "นางทาส" นำเสนอเรื่องราวชีวิตของตัวละครเอก คือ เย็น ตั้งแต่เป็นเด็กสาวอายุ 15 ปี จนถึงอายุประมาณ 40 ปี ซึ่งผู้เขียนบทมักจะกำหนดให้ใช้ภาพผ่านเวลาในการสื่อสารกับผู้ชมว่าเวลาของเรื่องได้ดำเนินไป แต่ผู้เขียนบทไม่ได้มีการกำหนดให้ขึ้นตัวหนังสือเป็นการบอกเวลา ดังนั้น ในฉากที่ 96 ที่ผู้เขียนบทกำหนดว่าผ่านเวลามาเกือบ 2 ปี ทำให้ทางผู้ตัดต่อได้ขึ้นตัวหนังสือ "2 ปีผ่านไป" ประกอบเสริมเข้าไปในละคร เพื่อช่วยในการสื่อความหมายกับผู้ชมได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

การตัดบางฉากทิ้ง

เมื่อเปรียบเทียบบทละครโทรทัศน์กับละครโทรทัศน์ที่นำเสนอ พบว่า เนื้อหาบางฉากของบทละครตอนที่ 12 นี้ถูกตัดทิ้งไป ซึ่งฉากที่ถูกตัดทิ้งไปส่วนใหญ่เป็นฉากสั้นๆ ไม่ได้เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตัวเอก ซึ่งฉากที่ตัดทิ้งไป ได้แก่

ฉาก 56 สระบัว ต่อเนื่อง

ตัวละคร ละออ

-ภาพละออเดินเข้ามา+ตะโกนเรียก

ละออ พี่เย็น! พี่เย็น!

-แทนสายตาละออ ไม่มีร่างเย็นเช่นเดิม

-ภาพละออเหลียวมองหาครู่หนึ่ง+วิ่งออกไป

ฉาก 58 เรือนสาลี ต่อเนื่อง

ตัวละคร บุญมี, ป่วน

-ภาพบุญมีเดินกลับมาจากไปตลาดกับป่วน

บุญมี ไม่เห็นจะมีอะไรเลย รู้แบบนี้ไม่เชื่อเอ็งก็ดี

ป่วน ออกไปเที่ยวข้างนอกบ้าง จิตใจคุณจะได้ไม่หมกมุ่นอยู่กับการแก่งคน

บุญมี (กำลังจะขึ้นบ้านชะงัก) เอ็งจะไปสั่งสอนใครที่ไหนก็ไป ข้าไม่อยากฟัง

-บุญมีเดินขึ้นบ้านไป

-ป่วนเดินอ้อมไปหลังบ้าน

ฉาก 61 บริเวณเพิง/ ห้องสาลี ต่อเนื่อง

ตัวละคร เย็น, บ่าวในบริเวณ / สาลี

-ขึ้นภาพสาลีเปิดหน้าต่างออกไป

-แทนสายตาบ่าวในบริเวณพากันดูเย็น+พูดซุบซิบกันด้วยความเวทนาสงสาร (ภาพออกมาให้ดูเป็นธรรมชาติ)

สาลี เฮ้ย! นั่งพวกนั้น

-ทุกคนสะดุ้ง+ทรุดตัวลงนั่งยองๆ มองขึ้นไป ด้วยความกลัว

สาลี พวกเอ็งมีงานอะไรก็ทำไป ไม่ต้องยุ่งกับนั่งเย็น มันคบซู้! ปล่อยเอาไว้
อย่างนั้นแหละ

-ทุกคนรีบแยกย้ายกันไป

-สาลีมองไปที่เย็นสะใจ+หันกลับเข้าไป

จะเห็นได้ว่า บทละครตอนที่ 12 นี้ไม่ได้ถูกเปลี่ยนแปลงมากนักเมื่อนำไปผลิตเป็นละครโทรทัศน์ มีเพียงบางฉากที่ไม่สำคัญที่ถูกตัดทิ้งไป และทางผู้ตัดต่อได้ใส่ตัวหนังสือเพิ่มเข้ามาเพื่อช่วยในการสื่อความหมายให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ตอนที่ 13

จากการรับชมละครโทรทัศน์เรื่อง "นางทาส" เปรียบเทียบกับบทละครโทรทัศน์ตอนที่ 13 นี้ พบว่า ละครโทรทัศน์มีการนำเสนอแตกต่างไปจากบทละครโทรทัศน์ ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

บุญมี ข้าจะไปดูซิว่า คุณหญิงเรียกนางสาส์ไปทำไม!
 ป่วน ไม่เกี่ยวกับคุณ! ..ถ้าคุณไปทุกๆที่ที่คุณหญิงไม่ได้เรียก อาจจะถูกตำหนิให้
 ขายหน้าพวกบ่าวที่เรือนั้น!
 บุญมี (นั่งคิดนิดหนึ่ง) งั้นข้าจะไปดักรอมันกลางทาง!

-บุญมีเดินไป ป่วนเดินตามเนิบๆ

สำหรับขั้นตอนการถ่ายทำในฉากนี้ คุณสิทธิวัชรได้ปรับเปลี่ยนการบทเล็กน้อย
 เพื่อความสะดวกในการถ่ายทำ โดยได้เปลี่ยนคำพูดของบุญมีในท้ายประโยค ให้บุญมีตัดสินใจไม่
 ตามสาส์ไป โดยพูดว่า “ไม่เป็นไร งั้นกูรออยู่แถวนี้ก็ได” และได้จบฉากด้วยภาพบุญมียิ้มสะใจ
 เพราะคิดว่าสาส์ถูกเรียกไปต่อว่า

-ฉากที่ 46

ฉากนี้เป็นฉากที่เย็นถูกทำเจ้าคุณลงโทษเขียนอีกครั้งเนื่องจากคิดว่าเย็นขโมย
 สร้อยข้อเท้าของแดงไป ซึ่งบทละคร เป็นดังนี้

ฉาก 46 บนเรือนต่อเนือง

ตัวละคร เดิม, เพิ่มเย็น+พัก

-ภาพเย็นก้มกราบเจ้าคุณ+แยม แล้วก้มหน้านิ่ง (เจ้าคุณอุ้มแดง)

-เจ้าคุณเบือนหน้าไปอีกทางราวกับชิงชังรังเกียจหนักหนา..พุ่มทำนิ่งไม่รู้ไม่ชี้

แยม เย็น...แม่พุ่มเขาบอกว่า ..เขาฝากหนูแดงให้เอ็งดูตอนที่เขามาเอาผ้าเช็ด
 น้ำลายหนูแดงไซหรือเปล่า! ..

เย็น ไซเจ้าคะ!

แยม แล้วเอ็งเห็นสร้อยข้อเท้าคุณหนูแดงไหม!

เจ้าคุณ อ้อมค้อมอยู่นั้นแหละแม่แยม ไม่มีใครหรอก ต้องมันนี่แหละที่ขโมยสร้อย
 ข้อเท้าของหนูแดง!

เย็น (สะดุ้ง) บ่าวไม่ได้ขโมยเจ้าคะ....

เจ้าคุณ โโกหก! (ตวาดดัง)

-แดงเริ่มตกใจร้องไห้

เย็น บ่าวไม่ได้ขโมย...บ่าวสาบานได้! (ยกมือขึ้นพนม) บ่าวขอสาบานว่า..

เจ้าคุณ หยุด!

-ทุกคนตกใจกันหมด

เจ้าคุณ เอ็งมันผู้ร้ายปากแข็ง ปากแข็งไปหมดทุกเรื่อง อะอะก็สาบาน...
 เย็น บ่าวกล้าสาบานเพราะบ่าวไม่ได้ทำผิดเจ้าคะ..บ่าวไม่ได้เอาไป...
 เจ้าคุณ (โกรธจัด) นิ่งบึ้ง! (บึ้งสะดุ้ง+เงยหน้าขึ้น) เอามันไปเขียน! ..เขียน
 จนกว่ามันจะยอมรับ! ถ้าไม่ยอมรับก็ไม่ต้องหยุดเขียน
 แย้ม คุณพี่คะ! เย็นไม่เคยมีสันดานขโมย! ...ตอนมันรับใช้บนเรือนก็ไม่เคยมี
 อะไรหาย
 เจ้าคุณ ทำไมจะไม่มี! สร้อยกับตะกรุดที่ฉันเคยให้มันไว้ไง! ฉันให้มันแต่มันกลับ
 ให้ชู้ มันหยามหน้าหน้าฉันนัก..
 เย็น บ่าวไม่ได้ให้ชู้! บ่าวไม่เคยมีชู้ แล้วบาวก็ไม่เคยคิดแม้แต่จะขโมยของ
 คุณหนูแดง
 เจ้าคุณ เอาตัวมันลงไปโบยเดี๋ยวนี้

-ตลอดเวลาเด็กร้องโยเยตลอด

แย้ม มานี่ลูก..(รับเด็กมา+ส่งให้พุ่ม) แม่พุ่ม! (พุ่มสะดุ้ง) พาหนูแดงเข้าไปใน
 ห้องก่อน!

พุ่ม เจ้าคะ!

-พุ่มรับเด็ก+พาเข้าไปในห้อง

-ภาพเย็นมองตามลูก แล้วจึงลุกขึ้นเดินไปกับบึ้งด้วยน้ำตานองหน้า

-เจ้าคุณเดินตามลงไป

แย้ม พัก! ..ช้ากลุ่มใจ! ช้าอยากตาย!

-ภาพพิกส่ายหน้าอึดอันตันใจ..น้ำตาร่วงพรู

จะเห็นได้ว่าผู้เขียนบทกำหนดให้แดงอยู่ในฉากด้วย และได้เขียนให้แดงร้องไห้โยเย ซึ่งการร้องไห้ของแดงเป็นการสื่อสารอึดตันใจ หมายถึง สางสารแม่ตนเองที่ต้องรับโทษโดยไม่ได้ทำผิด และการร้องไห้ของแดงรวมถึงการที่เย็นต้องรับโทษ ถือเป็นสิ่งบีบคั้นที่ทำให้แย้มเกิดความไม่สบายใจ และต้องการบอกเรื่องเย็นเป็นแม่ของลูกกับท่านเจ้าคุณฯ แต่เพื่อความสะดวกในการถ่ายทำ ผู้กำกับจึงได้ตัดนักแสดงที่เล่นเป็นแดงทิ้ง เนื่องจากการกำกับเด็กต้องใช้เวลา และการกำกับในครั้งก่อนๆผู้กำกับไม่สามารถคุมอารมณ์ของเด็กได้ ดังนั้นจึงได้ตัดตัวแดงออกไป การนำเสนอละครในฉากนี้จึงจบแค่เพียงท่านเจ้าคุณสั่งให้นำตัวเย็นไปโบยตี

การเพิ่มตัวหนังสือ

ละครโทรทัศน์ได้มีการขึ้นตัวหนังสือ “3 ปีผ่านไป” ในการเปิดฉากที่ 74 ซึ่งเป็นฉากในครัวของบรรดาทาส ซึ่งถือเป็นการช่วยเพิ่มความเข้าใจให้กับผู้ชมมากขึ้น นอกเหนือจากการที่ผู้เขียนบทกำหนดให้ละออโตขึ้นเป็นสาว ซึ่งบทละครเขียนไว้ ดังนี้

ฉาก 74 ครัว (ผ่านเวลา 3 ปี)

ตัวละครเย็น, ละออ(สาว), โบ, บุ้ง บ่าวในครัว

-ภาพจางแก้ววางผักที่สลักแล้วอย่างสวยงาม

-กลองแพนเลยเรื่อยมาที่เย็นนั่งแกะสลักเงียบๆ หูคอยฟังบุ้งคุยกับโบเรื่องแดง

บุ้ง คุณแดงยิ่งโตก็ยิ่งน่ารัก..ฉลาดด้วยนะแม่..

-ภาพเย็นอดยิ้มออกมาไม่ได้

บุ้ง แต่ผิวพรรณไม่ค่อยเหมือนคุณหญิงเท่าไร...เหมือนใครก็ไม่รู้..ดูคุ่นๆ

-ภาพเย็นชะงัก ค่อยๆ เลื่อนงาน+ขยับตัวหันหลังให้

โบ ไม่เหมือนคุณแม่ เธอก็เหมือนคุณพ่อ

บุ้ง แต่ก็เหมือนใครบางคน....เอ เหมือนใครวะ

-ภาพเย็นก้มหน้าลงทั้งๆ ที่หันหลังให้

เสียงละออ พี่เย็น

-เย็นเบือนหน้ามามอง..แทนสายตาละออเข้ามานั่งใกล้ๆ

ละออ น้ำเต๋อดหรือยังจ๊ะ...เต๋วยเจ้าคุณใหญ่กับคุณหญิงยิ้มท่านจะมาแล้ว..

ท่านติดกาแพ

เย็น ใกล้แล้วละ...(ลดเสียงลง)..ละออ...คุณแดงกลับจากโรงเรียนหรือยัง...

จะเห็นได้ว่า บทละครโทรทัศน์ตอนที่ 13 นี้ถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไขเพียงเล็กน้อยเมื่อนำเสนอมาเป็นละครโทรทัศน์

ตอนที่ 14

จากการรับชมละครโทรทัศน์เรื่อง “นางทาส” เปรียบเทียบกับบทละครโทรทัศน์ตอนที่ 14 นี้ พบว่า ละครโทรทัศน์มีการนำเสนอแตกต่างไปจากบทละครโทรทัศน์ ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

การเปลี่ยนแปลงในฉาก

ฉาก 71 ท่าหน้า ต่อเนื่อง

ตัวละครแดง

- ภาพแดงเริ่มปล่อยมือข้างเดียวไว้หน้า..สีหน้าแววตาร่าเริงสนุกสนานเต็มที่
- ภาพแดงเปลี่ยนอีกมือ แล้วกระทุ่มน้ำ

จะเห็นได้ว่า การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในบทละครตอนที่ 14 นี้เป็นการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยเท่านั้น และฉากที่ผู้กำกับได้ตัดทิ้งไปก็มิได้ทำให้ผู้ชมรู้สึกสะดุดกับเนื้อหาของละครแต่ประการใด

ตอนที่ 15

จากการรับชมละครโทรทัศน์เรื่อง "นางทาส" เปรียบเทียบกับบทละครโทรทัศน์ตอนที่ 15 พบว่า ละครโทรทัศน์มีการนำเสนอแตกต่างไปจากบทละครโทรทัศน์ ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

การเปลี่ยนแปลงในฉาก

ละครโทรทัศน์ที่ออกอากาศ มีบางฉากที่มีอารมณ์ในการนำเสนอแตกต่างไปจากบทละครโทรทัศน์ที่ผู้เขียนบทได้เขียนไว้ ซึ่งส่วนมากเป็นการเปลี่ยนแปลงในประเด็นของอารมณ์ในการนำเสนอ ซึ่งฉากที่มีการเปลี่ยนแปลงในฉาก ได้แก่

- ฉากที่ 15/3 ซึ่งเป็นฉากที่แดงลงไปเล่นกับทับ ซึ่งบทละครเขียนไว้ ดังนี้

ฉาก 15/3 สนาม ต่อมา วันใหม่

ตัวละครทับ,แดง,บ่าวอื่นๆ

- ขึ้นภาพทับนั่งเคร่งเครียดอยู่ได้ร่มไม้
- ภาพกว้างแดงลงจากบ้าน เหลียวซ้ายแลขวามองหา
- แทนสายตาเลยเรื่อยไปจนถึงทับ
- ภาพแดงยิ้มแป้น แล้ววิ่งพลางตะโกนเรียกพลางไปหา
- แดง พ่อทับ! พ่อทับจำ!
- ทับลุกขึ้นยืน+ยิ้มรับเมื่อแดงวิ่งเข้ามาหา
- แดง (อ้าแขน) พ่อทับจำ! อุ้มหน่อย
- ทับทรุดตัวลง แแดงกอดคอ ทับลุกขึ้นยืน
- แดง เดินด้วย!

ทับ เดินไปไหนขอรับ!
แดง ไปไหน..น..โน้นเลย!

-ทับเดินตามแดงสั่ง

ผู้กำกับอ่านบทละคร และตัดสินใจนำเสนอฉากนี้เพียงสั้นๆว่าทับเข้าไปอุ้มละออง
พาไปเดินเล่น เพียงเท่านั้น เพราะถือเป็นฉากสั้นๆ ไม่ต้องนำเสนอละเอียดแต่ประการใด

-ฉากที่ 4

ในฉากนี้เป็นการพูดคุยระหว่างแยม และท่านเจ้าคุณเรื่องการลงโทษเย็น ซึ่งแยม
คิดว่าท่านเจ้าคุณไม่รับฟังเย็น และการสั่งโบยเย็นเป็นการลงโทษที่หนักเกินไป ซึ่งผู้เขียนบทได้
เขียนบทละครฉากที่ 4 ไว้ดังนี้

ฉาก 4 ห้องแยม กลางคืน ต่อเนื่อง

ตัวละคร แยม,เจ้าคุณ

-ภาพแยมเปิดประตูเข้ามา..ภาพกว้างเจ้าคุณยืนหันหลังให้

เจ้าคุณ (ยังไม่หันมา) ไปสวดมนต์มาหรือ แม่แยม

แยม คะ

-แยมเดินมาที่เตียงข้างที่ตัวเองนอน+ทรุดตัวลงนั่ง

เจ้าคุณ (เบือนหน้ากลับมามอง) แม่แยมจะให้ฉันทำอะไรในเมื่อนั่งเย็นมันทำ
ผิดครึ่งแล้วครึ่งเล่า

แยม ถ้าคุณที่มั่นใจว่าเย็นมันผิด อีฉันก็คงไม่มีปัญญาจะกราบเรียนให้คุณที่
ทำอะไรหรือคะ...นอกจากจะขอถามเพียงว่า คุณที่เกลียดเย็นมัน
มากนักรหรือคะ.. คุณที่ไม่เหลือเยื่อใยให้ผู้หญิงที่ครั้งหนึ่งเคยได้ชื่อว่าเป็น
เมียคุณพี่เลยหรือคะ

เจ้าคุณ (นั่งอิงไปครู่หนึ่ง) แม่แยมไม่รู้หรือว่าความเจ็บปวดมันเกาะกินใจฉัน
มานานเพียงไหน..ทุกครั้งที่เห็นหน้ามัน ก็เหมือนเห็นคำว่า ฐู่ อยู่ด้วยทุก
ครั้ง..ฉันไม่เคยนอนหลับสนิทเลยนับตั้งแต่วันที่รู้ว่ามันคบฐู่

แยม แล้วคุณพี่ก็เลยต้องลงโทษเพื่อแก้แค้นมันทุกครั้งที่มีคนมาฟ้องหรือคะ..
คุณพี่ไม่เคยฟังเหตุผลของมันเลย

เจ้าคุณ ฉันจะต้องฟังทำไมในเมื่อรู้อยู่เต็มอกว่ามันปากแข็ง..มันทำผิดแล้วไม่เคย
ยอมรับว่าผิด..(เว้นนิค).....หรือถ้าแม่แยมแน่ใจว่ามันไม่ผิดกับอกเหตุผล
มา..ฉันจะได้รับฟัง

- แยมลงนอน+หันหลังให้เจ้าคุณ
- อินเสริทหน้าแยมน้ำตาไหล
- ภาพเจ้าคุณเอนตัวลงนอนก่ายหน้าผาก.. নয়น์ตาเจ็บปวดลึกซึ้งจับอยู่ที่เพดาน
- ตัดสลับภาพ 2 คน 2 อารมณ์ คู่หนึ่ง

ผู้กำกับได้ทำการแก้ไขการแสดงออกของตัวละคร โดยเปลี่ยนจากที่ผู้เขียนบทกำหนดให้แยมเป็นฝ่ายนอนหันหลังให้ท่านเจ้าคุณ แทนความหมายว่า ไม่มีคำตอบให้ เป็นการจบฉากที่ท่านเจ้าคุณนอนหันหลังให้แยมก่อนเพราะแยมนิ่งเงียบ ไม่มีคำอธิบาย และแสดงภาพกว้างให้เห็นว่า คนทั้งสองนอนไม่หลับทั้งคู่

การตัดภาพความคิด

ในฉากที่ 12 ที่แสดงสารภาพกับท่านเจ้าคุณว่าเป็นคนหนีแม่หนุ่มที่เลี้ยงไปว่ายนน้ำเองนั้น ผู้เขียนบทกำหนดให้นำเสนอภาพซ้อนตามคำพูดของแดง ดังบท

ฉาก 12 บนเรือน เย็น ต่อเนื่อง

ตัวละคร เจ้าคุณ, แยม, แแดง, หนุ่ม, ละออ, บ่าวอื่นๆ

- รับภาพเจ้าคุณเดินขึ้นมา ละออยกอ่างล้างมือและผ้าเช็ดมือมาวางให้
- ภาพแยมกำลังนั่งดูหนูแดงทานของว่าง (ยังโอบอุ้มบ้าง)

เจ้าคุณ (ล้างมือ+รับจับตัวลูกทันทีด้วยความเป็นห่วง) ตัวไม่ร้อนแล้วนี่ลูก

แดง ลูกหายแล้วค่ะ

เจ้าคุณ ถ้าอย่างนั้น พรุ่งนี้ก็ไปโรงเรียนได้แล้วซิคะ

แดง ไปได้แล้วค่ะ (เว้นนิค) คุณพ่อขา.....

- แยมเลื่อนขา+ขมให้เจ้าคุณ แต่แดงลุกขึ้นนั่งบนตัก กอดคอซบพ้อ

แดง ถ้าลูกเล่าอะไรให้คุณพ่อฟังแล้ว คุณพ่ออย่าโกรธลูกนะคะ

เจ้าคุณ เล่ามาเถอะลูก

แดง เรื่องเมื่อวานที่ลูกจมน้ำนะค่ะ

- เจ้าคุณชะงัก ขณะที่ละออมองแดงกระตือรือร้น

แดง เย็นเขาไม่ได้แก้มลูกเลยคะ ลูกหนีแม่หนุ่มไปว่ายนน้ำเอง

- ทำภาพซ้อนตอนแดงจะลงน้ำ แต่เย็นห้าม จนถึงกระโดดตามไปช่วยแดงขึ้นมา

- ภาพเลื่อนหายไป

แดง เย็นเป็นคนช่วยลูกคะ คุณพ่อ

-เจ้าคุณชะงักนิ่ง แยมปรายตามองแวบหนึ่ง ละออลอบถอนใจโล่ง
 แดง (ยังคงกอดคอพ่อ) คุณพ่ออย่าโกรธลูกนะคะ
 เจ้าคุณ แม่แยมไปจัดการเรื่องนังเย็นเองก็แล้วกัน
 -ละออลานออกไป

แต่ทางผู้ติดต่อไม่ได้ใส่ภาพเหตุการณ์นี้ลงไปเนื่องจากคำพูดของแดงก็สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจนอยู่แล้ว แต่ผู้ติดต่อได้เพิ่มเสียงพูดของเย็นเข้าไปหลังจากที่แดงบอกว่าเย็นเป็นคนช่วยเหลือตน ซึ่งคำพูดของเย็นที่ผู้ติดต่อได้ใส่เข้าไป คือ “ในเมื่อท่านคิดว่าเป็นคนผิด ก็จะมีกัมหนำรับ” ละครโทรทัศน์ที่น่าเสนาจึงแตกต่างกับบทธละครในส่วนนี้

และในฉากที่ 78 ที่แยมรู้สึกน้อยใจเมื่อคิดถึงการที่แดงให้ความสนิทสนมกับท่านเจ้าคุณมากกว่าตน ผู้เขียนบทกำหนดให้นำเสนองภาพซ้อนแสดงความรักใคร่สนิทสนมระหว่างพ่อ-ลูกเข้ามาในห้วงความคิดของแยม ดังนี้

ฉาก 78บริเวณสนาม

ตัวละครแยม , บ่าว

-ขึ้นภาพดอกไม้สวยๆ ...ภาพกว้างแยมเดินเข้ามาช้าๆ ...สีหน้าแววตาครุ่นคิด
 -ทำภาพซ้อนความรักใคร่สนิทสนมระหว่างพ่อลูกเข้ามาในห้วงความคิด
 -ภาพนั้นเลื่อนหาย แยมเหมือนจะรู้สึกว้าวหวาดเดียวขึ้นมา

แต่เนื่องจากละครเร่งออกอากาศ ผู้ติดต่อจึงไม่ได้ใส่ภาพในส่วนนี้ เพราะฉากต่อมาแยมได้ไปคุยกับพี่ในประเด็นนี้อีกที่ ผู้ติดต่อจึงคิดว่าไม่จำเป็นต้องใส่ภาพแทนความคิดของแยมเข้าไปอีก

จะเห็นได้ว่า บทธละครโทรทัศน์ตอนที่ 15 นี้ไม่ได้ถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไขมากมายนัก

ตอนที่ 16

จากการรับชมละครโทรทัศน์เรื่อง “นางทาส” เปรียบเทียบกับบทธละครโทรทัศน์ตอนที่ 16 นี้ พบว่า ละครโทรทัศน์มีการนำเสนอแตกต่างไปจากบทธละครโทรทัศน์ไม่มากนัก ซึ่งการเปลี่ยนแปลงสำคัญที่พบคือ การเรียงเนื้อหาสลับภายในฉากที่ 61 ซึ่งเป็นฉากที่เย็นเข้าไปห้ามไป

ให้แดงไปพบคล้อย และสาธิตเกิด จึงรีบใส่ความว่าเย็นขโมยของแดง ซึ่งบทละครโทรทัศน์ กำหนดให้นำเสนอ ดังนี้

ฉาก 61

ฉาก 59

ตัวละคร

เดิม,เพิ่มสาธิต,แอบ

เย็น คุณแดง...กลับมาเถอะเจ้าคะ

-ภาพทั้ง 2 ย้อยติดกันไปมา

-อินเสริทมือเย็นจับโดนสร้อยข้อมือแดงขาด + ถูกบาดเลือดออก

แดง โอ๊ย

เย็น (ตกใจ) คุณแดง เจ็บมากหรือเปล่าเจ้าคะ บ่าวขอโทษเจ้าคะ...(ก้มลงหยิบสร้อยขึ้นมา)

-ภาพสาธิต + แอบเข้ามาพอดี

สาธิต นังเย็นนี่เอง อีแอบ มิ่งรีไปบอกพ่อคล้อยให้รีบกลับไปก่อน

แอบ เจ้าคะ

สาธิต อีเย็น...เสือกดีนัก (ตะโกน) ช่วยด้วย ช่วยด้วย นังเย็นขโมยสร้อยคุณแดง ช่วยด้วย

-ภาพ 2 คนหันมามอง

-แดงรีบวิ่งหนีกลับไปเรือน

-ภาพสาธิตเดินมากระซอกเย็น + จับมือที่ถือสร้อยขาดชูขึ้น

สาธิต อีเย็น จับได้คาน้ำคาเขาอย่างนี้ ดูซิว่ามิ่งจะแก้ตัวยังไง

เย็น อีฉันไม่ได้ขโมย

สาธิต อีผู้ร้ายปากแข็งของกลางอยู่ในมืออย่างนี้ มิ่งยังกล้าปฏิเสธอีกรีไป

-สาธิตลากเย็นไป

ผู้กำกับการแสดงได้มีการเปลี่ยนแปลงการนำเสนอ เพื่อความสะดวกในการถ่ายทำ และเนื้อความของละครก็ไม่เสียไป โดยได้กำหนดให้เปิดเรื่องที่สาธิตจะเดินมาหาแดง แล้วเห็นว่าเย็นอยู่กับแดง เลยรีบบอกแอบให้ไปบอกคล้อยให้หนีก่อน ตนเองถึงเข้าไปเล่นงานเล่น ละครโทรทัศน์มีการนำเสนอออกมา ดังนี้

-ขึ้นภาพที่สาธิต + แอบเห็นเย็นแล้วตกใจ

สาธิต อีแอบ มิ่งรีไปบอกพ่อคล้อยให้รีบกลับไปก่อน

- แดง เปล่า...
- นุ่ม ก็นมเลยคุณแดงมาตั้งแต่เล็กๆ..นุ่มรู้หรือกเจ้าคะเวลาคุณแดงโกรธ..
- แดง เอ๊ะ..ก็ฉันบอกเปล่า...แม่นุ่มอย่ามาเข้าชี้กวนใจได้ไหม
- นุ่มนึ่งไป
- แดง (รู้สึกตัว เสียงอ่อนลง) ขอโทษนะจ๊ะ แม่นุ่ม...แม่นุ่มจะไปทำอะไรก็ไป
ทำเถอะจ๊ะ..ฉันจะอ่านหนังสือ
- นุ่ม เจ้าคะ...(ออกไป)
- แดงถอนใจ แล้วอึดขึ้นมามาก
- แดง พ่อคล้าย...ไม่มีพ่อท๊อบก็ยังมีพ่อคล้าย

ผู้กำกับฯไม่ได้ทำภาพซ้อนแทนความคิดของแดงเข้าไป เนื่องจากภาพซ้อนนี้เป็นเหตุการณ์ที่อยู่ในฉากก่อนหน้านี้ (47) ซึ่งหากผู้ชมได้รับชมละครอย่างต่อเนื่องก็จะสามารถเข้าใจอารมณ์ของแดงว่าหงุดหงิดใจเรื่องใด โดยไม่ต้องใส่ภาพซ้อนเข้าไปให้ซ้ำซาก ซึ่งคล้ายคลึงกับฉากที่ 55/1 ที่ผู้เขียนบทกำหนดให้ทำภาพซ้อนแสดงความคิดของแดงเกี่ยวกับความรักของท๊อบและละออ แต่ผู้กำกับฯได้ตัดทิ้ง เนื่องจากเห็นว่า ไม่จำเป็น

นอกจากนี้แล้ว บทละครในตอนนี้มีส่วนที่ถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไขอีกเพียงเล็กน้อย ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการตัดทอนเนื้อหาในฉากที่ไม่สำคัญให้สั้นลง ซึ่งไม่ได้ส่งผลกระทบต่อตัวเรื่อง หรือลดสุนทรีย์ะในการรับชมแต่ประการใด

ตอนที่ 17

จากการรับชมละครโทรทัศน์เรื่อง "นางทาส" เปรียบเทียบกับบทละครโทรทัศน์ตอนที่ 17 พบว่า ละครโทรทัศน์มีการนำเสนอแตกต่างไปจากบทละครโทรทัศน์ ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

ตัดบางฉากทิ้งไป

เมื่อรับชมละครโทรทัศน์ที่ออกอากาศเปรียบเทียบกับบทละครโทรทัศน์ตอนที่ 17 พบว่า เนื้อบทละครที่ถูกตัดไปส่วนใหญ่เป็นเนื้อหาที่เกินไปนำเสนอในละครโทรทัศน์ตอนที่ 19 ซึ่งเป็นเนื้อละครที่มากเกินเวลาออกอากาศ จำต้องตัดบางส่วนออกไป ผู้กำกับฯจึงตัดสินใจตัดฉากที่ไม่ได้เกี่ยวกับตัวละครหลักทิ้งไป โดยไม่ให้เสียใจความของเรื่อง ซึ่งฉากที่ตัดทิ้งไปมีหลายฉากด้วยกัน ได้แก่

ฉาก 34 เรือนสลี (นอกชาน) เข้า

ตัวละคร แอบ, บุญมี, ป่วน

- ขึ้นภาพ stock shot บรรยากาศยามเช้า

- ตัดรับภาพ แอบฟุบหลับอยู่

- ภาพเท้าคู่หนึ่งเดินมาหยุดใกล้

เสียง อีแอบ

- ภาพแอบงัวเงียขึ้นมา

- แทนสายตาบุญมีก้มลงมามองยิ้มเยาะ เลยเรื่อยไปที่ป่วนคุปลงๆ

บุญมี ถึงเวลาถึงต้องไปทำงานแล้ว

ฉาก 40 มุมสวยๆ บริเวณสนาม กลางวัน ต่อเนื่อง

ตัวละคร ยิ้ม, แย้ม, บ่าวอื่นๆ

ยิ้ม คนหนุ่มซึ่งก้าวหน้าในราชการ แต่กลับขอย้ายไปหัวเมือง มักจะมีเหตุ
ผลเดียว...คือเรื่องผู้หญิง

แย้ม ผู้หญิงที่ไหนกันคะ..จะว่าแม่หนูก็ไม่ใช่..(เว้นนิด) ..ช่างเขาเถอะคะ

ยิ้ม ฉันก็ได้..ไรหรอก นอกจากเสียตายเป็น...ทั้งเจ้าคุณใหญ่แล้วก็เจ้าคุณชม
หนัก ชมหนาวว่า ทำงานเก่ง..

แย้ม คุณพี่คะ..อิฉันจะยกละออให้ท่าน...คุณนี่เห็นเป็นอย่างไรคะ...

ยิ้ม ตายแล้ว แม่แย้ม ทำไมหล่อนถึงยังไม่หยุดเสียที ก็ครั้งที่หนีมาแล้วละ
โหย้ตาย..แล้วท่านเจ้าคุณว่าอย่างไร

แย้ม ท่านก็ไม่เห็นว่าอะไรนี่คะ..

ยิ้ม แหม จะว่าอะไรละ นอกจากชอบใจไปละซี ฉันละขวางแม่แย้มเสีย
จริง

แย้ม (อ่อยๆ) คุณพี่แข็งแรงนี่คะ..ส่วนอิฉันเป็นโน่นเป็นนี่อยู่เรื่อย...เกรงจะ
ปรนนิบัติดูแลท่านไม่ไหว...

ยิ้ม ฉันก็เรื่องจะคุยกับแม่แย้ม

แย้ม เรื่องอะไรหรือคะ

ยิ้ม เรื่องพ่อราม...ลูกชายท่านเจ้าคุณวรเทพ

แย้ม คุณพี่

ยิ้ม อย่าหาว่าฉันวุ่นวายเรื่องของหลานเลยนะ.. แต่ฉันไม่อยากจะให้เกิดเรื่อง
ไม่งามขึ้นอีก

-แยมนี่งอิ่งไป

ฉาก 48 นอกชาน ต่อเนื่อง

ตัวละคร เจ้าคุณ , แยม , จัน , แดง , นุ่ม , ชุบ, บ่าวอื่นๆ

-ภาพจันส่งยิ้มให้แดง

-ภาพแดงยิ้มแห้งๆ ตอบ แล้วต่างฝ่ายต่างมองไปทางอื่นอย่างไม่รู้จะพูดอะไรกันดี

-แต่ภาพในลักษณะนั้นพักหนึ่งแล้ว เจ้าคุณ+แยมเดินออกมา

 แยม ชุบ! พาแม่จันไปที่ห้องหอคิ

 ชุบ ห้องหอไหนเจ้าคะ

-แยมจ้องชุบ.. ชุบหลบตาลง

 แยม จะหอไหน..มันก็มีอยู่หอเดียว

 ชุบ เจ้าคะ..(ขยับตัวไปทางจัน) เชิญทางนี้เจ้าคะ

-จันยิ้ม+ลุกตามชุบไป

 แดง (รีบหันมาทางพ่อ) แล้วละออละคะ คุณพ่อ! ละออไม่ต้องเป็นเมียคุณพ่อ
แล้วไซ้ไหมคะ

 แยม หนูแดง..ไม่ใช่เรื่องของลูก

 แดง ขอโทษค่ะ คุณแม่ (ถอนใจเฮือก) พ่อทักคงดีใจแยะเลย

-แยมจ้องแดง..แดงยิ้มแห้งๆ + หลบตาแม่

-เจ้าคุณลูบผมลูกด้วยความรัก+เอ็นดู

 เจ้าคุณ เรียนขอสามสายไปถึงไหนแล้วลูก

 แดง ก็ยังไม่ค่อยถึงไหนหรอกค่ะ เอาไว้ลูกเก่งแล้ว จะสี่ให้คุณพ่อฟัง..

-แดงกอดอหะพาพ่อ แยมมองกิริยานั้นอย่างเอ็นดู

ฉาก 50 เรือนสาลี

ตัวละคร ป่วน แอบ

-ขึ้นภาพป่วนกำลังไขกุญแจห้องสาลีโดยแอบยืนถือจานข้าวอยู่

 แอบ เร็วซีวะ อีป่วน! เมื่อยนะเว้ย!

 ป่วน (ไขออก) เอ้า..เข้าไปได้

 แอบ แล้วก็ไม่ต้องแอบฟังล่ะ

 ป่วน ข้าไม่ชอบแอบฟังใครอยู่แล้ว

 แอบ มึงไม่ชอบ แต่นายมึงชอบ (แอบดึงประตูปิด)

ฉากที่ 52 ในห้องบุญมี ต่อเนื่อง

ตัวละคร บุญมี ป่วน

บุญมี (ผุดลุกขึ้น) ภูจะไปดูหน้ามัน

ป่วน ดูแล้วจะได้อะไรขึ้นมา

-บุญมีนั่งอึ้ง+กระแทกตัวลงนั่ง

บุญมี อีป่วน! ภูจะทำอย่างไรดี..ขนาดไม่มีเมียใหม่ ท่านยังทอดทิ้งข้า! แล้วนี่.. (ร้องไห้)

ป่วน ทำจิตใจให้สงบ ไม่ยินดียินร้าย

บุญมี ภูไม่ใช่พรหมลูกฟักเหมือนมึงนี่! อีปราชญ์ป่วน! ภูเป็นคน..มีเลือดมีเนื้อ ภูต้องการให้ท่านมาใส่ใจ

ป่วน แต่ท่านก็ไม่มา คุณจะไปทำอะไรได้ นอกจากทำใจ..คิดเสียว่าไม่มีสิ่งใดจริงยั่งยืน แค่มီးเรือนอยู่มีสำหรับดาวหวานครบ 3 มื้อ ก็นับว่าดีแล้ว ดูแต่คุณสาละ..

บุญมี นั่งสาละมันทำผิด มันต้องถูกลงโทษก็สาสมแล้ว แต่ภูไม่ได้ทำผิด ท่านมาทอดทิ้งภูอย่างนี้ไม่ยุติธรรม

ป่วน หากแม่เย็นไม่ได้คบชู้ แต่ถูกลงโทษก็ไม่ยุติธรรมเหมือนกัน

บุญมี มึงออกไปให้พ้นหน้าภูเดี๋ยวนี้เลย อีปราชญ์ป่วน!

-ป่วนเดินออกจากห้อง ขณะบุญมีลงนั่งร้องไห้ต่อ

ฉากที่ 60 ในเรือนฟัก กลางคืน ต่อเนื่อง

ตัวละคร เย็น, ฟัก, ละออ, ชุบ

-ขึ้นภาพตัวเรือน ท่ามกลางความมืด

-ตัดรับภาพภายใน กล้องแพนมาที่เย็น ยังคงนอนลืมตา ตะแคงหันหน้าออกทางหน้าต่างเลย

เรื่อยมาที่ฟักซึ่งนอนหลับ จนถึงละออ ซึ่งนอนหลับเช่นกัน

เสียงชุบ ละออ!...ละออ!

-ภาพละออ + เย็น ลุกขึ้นพร้อมๆ กัน

เย็น เสียงชุบ...

-ทั้ง 2 ลุกเดินออกไป ขณะที่ฟักลืมตาขึ้น

ฉาก 66 ห้องทับ

ตัวละคร ทับ, ละออ, เจ้าคุณ

-ภาพละออหันแฉลให้ทับเสร็จ+นั่งมองหน้า

-เสียงประตูเปิดออก ละออสะดุ้งหันไปมอง

-แทนสายตาเจ้าคุณยื่นมองมา

เจ้าคุณ พ่อทับเป็นอย่างไรบ้าง

ละออ เลือดหยุดแล้วเจ้าคะ โชคดีที่แผลไม่ลึกมาก

เจ้าคุณ เอ็งกลับไปนอนได้แล้ว พรุ่งนี้ค่อยมาแต่เช้า

-ละออหันไปมองทับกังวล

เจ้าคุณ ไม่ต้องเป็นห่วง..ข้าจะให้ไฉ่มันมานอนเฝ้า

-ละออเลื่อนเก็บของวางเรียบร้อย+ออกไป

-เจ้าคุณมองตาม แล้วหันมามองทับ สีหน้าโล่งใจ

ฉาก 71 เรือนฟักเช่า

ตัวละคร ฟัก, เย็น

-ขึ้นภาพบรรยากาศยามเช้า..ตัดรับภาพเย็นกำลังจะหอบเสื้อผ้าจะไปซักในขณะที่ฟักเดินออกมา

ฟัก นั่นจะเอาเสื้อผ้าไปซักอะไรอะ!

เย็น จ๊ะ

ฟัก นั่งเย็นเอ๊ย! เอาไว้ให้หายดีเสียก่อน เทอะ!

เย็น ฉันค่อยยังชั่วมากแล้วละจ๊ะ ยาย..

ฟัก แล้วนี่นั่งละออมันไปไหน

ฉาก 72 ห้องทับ

ตัวละคร ทับ, ละออ

-รับภาพละออค่อยๆ เปิดประตูก้าวเข้ามา

-แทนสายตา แดงกำลังเยี่ยมดูอาการทับ

-ภาพละออรีบจะก้าวออกไป

ทับ (รีบเรียก เสียงแผ่วๆ) ละออ!

-ภาพแดงหันมามอง ช่มความรู้สึกเจ็บปวดลงไป

แดง เข้ามาซิ! ละออ! ฉันกำลังจะออกไปพอดี..ฉันไปละนะจ๊ะ..พ่อทับจำ!

ทับ ขอบคุณมากขอรับ..คุณแดง..

-แดงลุกเดินออกไป ทะลอมือเท้าข้างลงเล็กน้อย เมื่อผ่านละออ

แดง ดูแลฟอทับเขาให้ดีละ
 ละออ (ก้มหน้าลง) เจ้าคะ
 -แดงก้าวออกไป ขณะที่ละออยังยืนนิ่ง
 ทับ เข้ามาซิ..ละออ..(ละออยังลังเล)

ฉาก 73 ภายนอก

ตัวละคร แดง

-ภาพแดงดึงประตูปิด แล้วยืนนิ่ง
 -อินเสริทหน้าแดงน้ำตาเริ่มออกมา
 -แดงกระทบตาถี่ๆ แล้วตัดสติใจเดินไป

ฉาก 81 ข้างล่าง (ใต้ถุน)

ตัวละคร เย็น

-ภาพเย็นสีหน้าสลดหดหู่ ขณะเดินออกไปจากที่นั่น

ฉาก 83 เรือนพัก

ตัวละคร พัก, เย็น

-ขึ้นภาพเย็นนั่งกอดเข่าเจ้าจุก ขณะพักเดินเข้ามา

เย็น ฉันจะทำอย่างไรดีจ๊ะ ยาย..ฉันจะทนไม่ได้เห็นคุณแดงไปจนชั่วชีวิตได้
 อย่างไร

พัก อย่าเพิ่งตัดสินใจไปก่อนใช้เลยเย็นเอ๊ย..กว่าเอ็งจะหมดค่าตัว ก็อีก 3-4 ปี แม่
 เอ็งเขาคงไม่มีปัญญาหาเงินมาได้เอ็งตอนนี้หรอก

ฉาก 93 หน้าเรือน

ตัวละคร เย็น, เจ้าคุณ, พัก, บุญมี, ป่วน

-ภาพเจ้าคุณจูงเย็นออกมา
 -รับภาพบุญมียืนถือกระเป๋าเสื้อผ้า ยืนอยู่กับป่วน โดยพักยิ้มมองอยู่
 -ภาพบุญมีหลบตาลง
 -ภาพเจ้าคุณพาเย็นเดินไป
 -ภาพพักมองตามอ้อมอกอ้อมใจ แล้วหันมาทางบุญมี

พัก เชิญข้างในคะ คุณบุญมี!

สุดท้าย ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องจากทรงมีพระราชดำริว่า ทาสได้ ทยอยเป็นไทไปหลายรุ่นแล้ว ตั้งแต่มีพระราชบัญญัติพิทักษ์เด็กชายนอายุลูกทาส ลูกไทเป็นต้นมา จนเหลือเพียง พวกทาสที่เกิดก่อนปีมะโรงที่ขึ้นครองราชย์ และ พวกที่เป็นทาสอยู่ในขณะนั้น แต่ อายุไม่ถึง 21 ปี ซึ่งมีจำนวนไม่มากนัก จึงทรงออกพระราชบัญญัติทาส รัตนโกสินทร์ศก 124 ขึ้น เพื่อปลดปล่อยทาสที่เหลือให้หมดไป" ซึ่งผู้กำกับได้เปลี่ยนแปลงการนำเสนอในส่วนนี้ โดยให้ยุบ ฉากนี้รวมกับฉากที่ 80 คือ ให้พระยาอภัยภทรฤทธิเป็นผู้อ่านประกาศข้างต้นก่อนจะเข้าสู่ฉากที่ 80 ซึ่งเป็นฉากรวมตัวละคร และให้ตัวละครทุกตัวก็มาราบอย่างซาบซึ้งเมื่อจบบทพูดของอภัย

นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงของบทละครโทรทัศน์ตอนที่ 17 เมื่อถูกนำไปผลิต เป็นละครโทรทัศน์ที่เห็นได้ชัดเจนอีกฉาก คือ มีการเปลี่ยนแปลงเวลาในละครในฉากปิดเรื่อง คือ ฉากที่ 101 ซึ่งผู้เขียนบทได้กำหนดให้เป็นเวลาช่วงกลางคืน ดังนี้

ฉาก 101 สนาม

ตัวละคร เย็น, เจ้าคุณ

-ขึ้นภาพไฟประดับตามต้นไม้สวยงาม

-รับภาพเจ้าคุณ+เย็นเดินมาท่ามกลางบรรยากาศรื่นรมย์

เจ้าคุณ (หยุดเดิน+หันกลับมา) หมดทุกข์หมดโศกเสียทีนะเย็น..

เย็น เจ้าคะ

เจ้าคุณ ข้าสัญญา..ข้าจะไม่มีใครอีกแล้วนอกจากแม่แยมแล้วก็..เย็น..

-เย็นเงยหน้าสบตาเจ้าคุณด้วยความจงรักภักดี

-เจ้าคุณโอบเย็นเข้ามากอดอย่างอ่อนโยนรักใคร่

ผู้เขียนบทต้องการถ่ายทอดอารมณ์ในฉากอวสานของเรื่องออกมาในแบบความ สวยงามของกลางคืน บรรยากาศออกไปทางโรแมนติก ให้พระ-นางเดินเด่นชมจันทร์ ท่ามกลาง ต้นไม้ที่ประดับไฟสวยงาม แต่เนื่องจากคิวของนักแสดงนำ คือ กบ สุวนันท์ไม่สามารถถ่ายทำฉาก นี้ได้ในเวลากลางคืนได้ ทีมงานจึงต้องปรับเปลี่ยนให้เป็นการอวสานในตอนกลางวันแทน (ดังภาพ ที่ 8.4) ซึ่งผู้กำกับมีความเห็นว่า สามารถทำได้ เพราะไม่ได้ทำให้เรื่องเปลี่ยนไปแต่อย่างใด ตอน จบคือพระเอก และนางเอกสุขสมหวังเช่นกัน

ภาพที่ 8.4 แสดงฉากจบของละครโทรทัศน์เรื่อง “นางทาส”

จะเห็นได้ว่า เมื่อบทละครถูกนำไปผลิตเป็นละครโทรทัศน์ เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในหลายประเด็น ทั้งนี้ เนื่องจากการผลิตละครโทรทัศน์เป็นการทำงานของคนหลายฝ่าย ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องอาจจะทำการถอดความตัวบทละครแตกต่างไปจากบทละครที่ผู้เขียนบทได้ทำการเข้ารหัสไว้ และเนื่องจากการผลิตละครโทรทัศน์เรื่อง “นางทาส” ปีพ.ศ. 2551 มีข้อจำกัดด้านเวลา การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเพื่อให้ละครถ่ายทำไปได้ถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ละครโทรทัศน์เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนี้ บางครั้งก็เปลี่ยนแปลงแต่รายละเอียดเล็กน้อย แต่บางครั้งก็ทำให้ผิดแผกไปจากบทเดิมอย่างมากมาย อาจจะทำให้ละครสนุกสนานน่าติดตามมากขึ้น หรือผิดวัตถุประสงค์ที่ผู้เขียนต้องการสื่อก็เป็นได้ ซึ่งหากผู้เขียนบททราบสาเหตุที่ทำให้บทละครถูกเปลี่ยนแปลง ก็อาจจะทำให้ผู้เขียนมีข้อระวังมากขึ้น หรือทราบเหตุผล แล้วทำการหลีกเลี่ยงไม่ทำการเขียนในแบบที่ถูกแก้ไขในการเขียนบทละครชิ้นงานอื่นๆ ต่อไป